

5389

Յ Ո Յ Յ

1940

ՆԱՀԱՆՁ ԹՈՒՒՆ ԳՐԻՍՏՈՒՄ

(ԸՍՏ ՇԻՆ ՏՈՄԱՐԻ)

ԵՒ

ԲՈՒՆ ԹՈՒԱԿԱՆԻՆ ՀԱՅՈՑ

ՏՆԼԲ — ՏՆԼԳ = 4432 — 4433

ԵՒ

ՏՈՄԱՐԱԿԱՆ ԹՈՒԱԿԱՆԻՆ ՀԱՅՈՑ

ՌՅԶԹ — ՌՅՂ = 1389 — 1390

2(059)

0-83

ՍԱՂԷՄ

ՈՑ ՑԱԿՈՐԵԱՆՑ

2(059)
0-83

ՕՐԱՑՈՅՑ
1940

ՆԱՀԱՆՁ ԹՈՒՒՆ ՔՐԻՍՏՈՍԻ
(ԸՍՏ ՀԻՆ ՏՈՄԱՐԻ)

Եւ

ԲՈՒՆ ԹՈՒԱԿԱՆԻՆ ՀԱՅՈՑ
ՏՆԼԲ — ՏՆԼԳ = 4432 — 4433

Եւ

ՏՈՄԱՐԱԿԱՆ ԹՈՒԱԿԱՆԻՆ ՀԱՅՈՑ
ՌԵԶԹ — ՌԵՂ = 1389 — 1390

ԵՐՈՒՍԱՂԷՄ
ՏՊԱՐԱՆ ՍՐՈՑ ՑԱԿՈՐԵԱՆՑ

53789 - ա

ՀՐԱՄԱՆԱԻ
ԱՄԵՆ. Տ. ՄԵՍՐՈՊ Ս. ՊԱՏՐԻԱՐԺԻ
ԱՌԱՔ. ՍՈՒՐԲ ԱԹՈՒՈՅՆ

ԵՐՈՒՍԱՂԵՄԻ

40815 - 68

ԹՈՒԱԿԱՆԻՆ ՔՐԻՍՏՈՍԻ

1940

ԲՈՒՆ ԹՈՒԱԿԱՆԻՆ ՀԱՅՈՑ

4432 — 4433

ՏՈՄԱՐԱԿԱՆ ԹՈՒԻՆ ՀԱՅՈՑ

1389 — 1390

Գիր Տարւոյ 92
Եօթներեակ 15
Վերադիր 1
Իննևտասներեակ Ա — 1
Տանուտէր Խեցիկեճիկ

Բուն ձայնն ԱԶ. ԲԶ. ԳԶ. ԴԶ.

Աջակողմեան դատուն եմ՝ սկսեալ
ի Բուն Բարեկենդանէն:

ԸՍՏ ԵՐՈՊԱՑԻՈՑ

Շրջան լուսնի, որ է Ոսկեթիւ 3
Շրջան արեգակնային փոքր 17
Վերադիր 21
Կիրակագիր 15
Զատիկ նոցա հնգօք եօթնեկօք յա-
ռաջ է քան զմերն:

ՏԱՐԺԱԿԱՆ ՏՕՆՔ ԵՒ ՄԻՋՈՑՔ ՆՈՑԻՆ	
ԾՆՈՒՆԴ	Ուր. Յուճուար 6
Միջոց ուտիք աւուրք	31
Բարեկ. Առաջաւորի	Կիր. Փետր. 5
Սուրբ Սարգիս	Շբ. » 11
Տեառնընդառաջ	Գե. » 14
Բուն Բարեկենդան	Կիր. » 26
Աւետումն Ս. Աթաճնի	Շբ. Ապրիլ 7
ՋԱՏԻԿ	Կիր. » 15
Երևումն Ս. Խաչի	Կիր. Մայիս 13
Համբարձումն	Եռ. » 24
Հոգեգալուստ	Կիր. Յունիս 3
Բարեկ. Հուսաւորչի	Կիր. » 24
Գիւտ նշխարաց »	Շբ. » 30
Բարեկ. Վարդապետի	Կիր. Յուլիս 15
ՎԱՐԴԱՎԱՌ	Կիր. » 22
Միջոց եօթնեակք պահօք	Երեւ Երեւ
Բարեկ. Ս. Աթաճնի	Կիր. Օգոստ. 5
ՎԵՐԱՓՈԽՈՒՄԸ	Կիր. » 12
Միջոց եօթնեակք պահօք	Հինգ
Բարեկենդան Ս. Խաչի	Կիր. Սեպտ. 9
ԽԱՉՎԵՐԱՅ	Կիր. » 16
Բարեկ. Վարդ. Խաչի	Կիր. » 23

Վարդայ Ս. Խաչ	Կիր. Սեպտ. 30
Միջոց եօթնեակք պահօք	Եօթն
Գիւտ Խաչ	Կիր. Հոկտ. 28
Ս. Հրեշտակապետք	Շբ. Նոյմ. 10
Բարեկ. Յիսնակի	Կիր. » 18
» Ս. Յակոբայ	Կիր. Դեկտ. 9
Ս. Յակոբ Մծրնայ	Շբ. » 15
Միջոց ուտիք աւուրք	15
Բարեկ. Ս. Ծննդեան	Շբ. » 29

ՏԱՐԺԱԿԱՆ ՏՕՆՔ ԼԱՏԻՆԱՑ

(Lus Nor Sotmarh)

Տօն Անուանն Յիսուսի	Յուճուար 5
Եօթնասներորդաց Կիր.	» 21
Օր մօխրոց	Փետր. 7
Ծաղկազարդ	Մարտ 17
Ջատիկ	» 24
Համբարձումն	Մայիս 2
Հոգեգալուստ	» 12
Ամենասբ. Երրորդութիւն	» 19
Տօն Ս. Հաղորդութեան	» 23
Ա. Կիւրակէ Գալստեան	Դեկտեմ. 1

ՏԱՐԵՄՈՒՏՔ ՀԻՆ ՏՈՄԱՐԱԻ

Փրկչական թուական 1 Յունուար 1940
 Փոքր Ազարիայի Յին = 325 Մարտ 21
 Հայոց բուն թուական

ՏՆԼԳ = 4433 Օգոստ. 6

Հայոց ըստ Յայտմաւորաց
 ՌՅՂ = 1390 Օգոստ. 11

Հրէից թւին. 5701 1 Թւշրի Սեպտ. 21
 Իւլից. Հիւրէթի թւին. 1 Մուհարրէմ
 1359 Մարտ 21

Եւր. թուական 1941, 19 Դեկտ. 1940

ԶՈՐՍ ԵՂԱՆԱԿՔ

Գարնանամուտ և Հօրկծ. Մրտ. 9-22

Ամառնամուտ և Արևադարձ Յնւ. 9-22

Աշնանամուտ և Հօրկծ. Սեպտ. 10-23

Զմեռնամուտ և Արևադարձ Դեկ. 10-23

Ծ Ա Ն Օ Թ Ո Ւ Թ Ի Ի Ն

Օրացոյցիս երկու կողմի սիւնակներուն
 վերեւ նշանակուած երեք գրերը պէտք է
 հասկնալ՝ Զ=Հին Տոմար, Ն=Նոր Տոմար
 Եւ Լ=Լուսնական ամիս:

ՊՍԱԿԻ ՀԱՄԱՐ ԹՈՅԼԱՏՐԵԱԼ ՕՐԵՐ

1. Ծննդեան ութօրէից մէջ Յունուար
 8 / 21 — 12 / 25:
2. Յունուար 14 / 27-էն մինչև Առա-
 ջաւորի պահոց Բարեկենդանը:
3. Առաջաւորի պահոց շաբաթ օրէն
 մինչև Բուն Բարեկենդան:
4. Նոր Կիրակիի երկուշաբթիէն մին-
 չև Վարդավառի Բարեկենդան:
5. Վարդավառի երեքշաբթիէն մինչև
 Ս. Աստուածածնի Բարեկենդան:
6. Ս. Աստուածածնի երեքշաբթիէն
 մինչև Խաչվերացի Բարեկենդան:
7. Խաչվերացի երեքշաբթիէն մինչև
 Յիսնակի Բարեկենդան:
8. Յիսնակի երկուշաբթիէն մինչև Ս.
 Ծննդեան Բարեկենդան:

ՊՍԱԿԻ ՀԱՄԱՐ ԱՐԳԻԼԵԱԼ ՕՐԵՐ

1. Տարւոյն բոլոր Կիրակի օրերը ա-
 ռանց բացառութեան:
2. Ամէն չորեքշաբթի և ուր. օրերը:

3. Հինգ Տաղաւարաց մեռելոցի օրերը:
4. Ս. Ծննդեան, Անուանակոչութեան, Տեառնընդառաջի, Աւետեաց եւ Համբարձման օրերը:
5. Ամբողջ Մեծ Պահոց եւ Զատիական առաջին ութ օրերը, այսինքն Քուն Բարեկենդանէն մինչեւ Նոր Կիրակի:
6. Առաջաւորի, Վարդապետի, Ս. Աստուածածնի, Խաչվերացի, Յիսնակի եւ Ս. Ծննդեան շաբաթապահոց հինգ օրերը:

ԾԱՆՕԹ.— ա) Պսակ դնելու արգիլեալ օրեր կը վերջանան, եկեղեցական օրերու կանոնով, երեկոյեան ժամերգութենէն ետք. ուսի ներեալ է օրը երեկոյանալէ վերջ պսակ օրհնել, եթէ յաջորդ օրը արգիլեալ օր չէ:

բ) Այս կանոնները բացառելէ ետք աւելորդ նամարուած է Օրացոյցիս մէջ **Հարսանիք** ծանօթութիւնը աւելցնել:

ՇԱՐԱԿԱՆՈՅ ՄԱՍԻՆ ԳԻՏԵԼԻԲ

Օրացոյցիս մէջ առանձին նշանակուած են յատուկ Օրհնութիւնները, Մանկունքները եւ Համբարձիւնները եւ ամբողջ Հարցերը: Իսկ ընդհանուրները, որոնք չեն նշանակուած, հետեւեալներն են ըստ ձայնից:

Աւագ Օրհնութիւնք Յարսանիք

- Աձ. Երգեսցուք Երգ նոր.
- Ակ. Երգեցէ՛ք Տեառն Երգ նոր.
- Բձ. Օրհնեսցուք զՏէր որ օրհնեացն.
- Բկ. Փառաւոն հանդերձ կառօքն.
- Գձ. Օգնական ընդունելի.
- Գկ. Երգեցէ՛ք Տեառն Երգ նոր ձայնիւ.
- Դձ. Օրհնեսցուք զՏէր եւ զյաղթող.
- Դկ. Յաղթական քեզ օրհնութիւնք.

Օրհնութիւնք Մարտիրոսաց

- Աձ. Ժողովեալքս ի յիշատակ.
- Ակ. Յամենայն ժամ օրհնեմք.
- Բձ. Օրհնեն զքեզ Աստուած.

Բկ. Շնորհեա մեզ Քրիստոս.

Գձ. Զարիական մահ սրբոց.

Գկ. Այսօր հրեշտակաց դասն.

Դձ. Այսօր յիշատակ սրբոց.

Դկ. Ի յիշատակս վկայից ֆոց.

Օրհնութիւնք Ապաշխարութեան

Աձ. Հայր բազումողորմ.

Ակ. Նոյ կենցաղոյս հանապազ.

Բձ. Դարձոյ գցասունն ֆո.

Բկ. Յամենայն ծամ աղաչանք իմ.

Գձ. Զերծոյ զիս յորոգայթ.

Գկ. Քրիստոս Աստուած աստուծոց.

Դձ. Համբառնամ առ ֆեզ Տէր.

Դկ. Քրիստոս Աստուած յոյս.

Մանկունք Մարտիրոսաց

Աձ. Զնգնութիւն սրբոց.

Ակ. Ճգնաւորք Քրիստոսի.

Բձ. Փառաւորեալք փառօք.

Բկ. Ի փառս պարծեցիցն.

Գձ. Այսօր յիշատակ սրբոց.

Գկ. Ընդ զուարթունս երկնից.

Դձ. Զֆեզ կարդային յօգնութիւն.

Դկ. Ուր եկեալ եմք.

Մանկունք Ապաշխարութեան

Աձ. Զառաւոսու զօրհներգութիւնս.

Ակ. Լոյս փառաց բանդ.

Բձ. Մանկունք եկեղեցւոյ.

Բկ. Արթունք եւ պատշաւ.

Գձ. Զֆեզ բարեբանեն.

Գկ. Օրհներգեք զՏէր եւ օրհներգեք.

Դձ. Մանկունք զՏէր օրհներգեք.

Դկ. Է անուն Տեառն օրհներգ.

Ճաշոյ Յարութեան

Աձ. Զթագաւորն փառաց.

Ակ. Թագաւորեաց Աստուած.

Բձ. Թագաւորին յաւիտենից.

Բկ. Օրհնութիւն ի բարձունս.

Գձ. Զթագաւորն Քրիստոս.

- Գկ. Լուսով ասուածութեան.
Դձ. Թագաւոր Քրիստոս եակից.
Դկ. Որ անբաւելի յաղթող.

Ճաշո՛ւ՝ Մարտիրոսաց

- Աձ. Պարծեսցին սուրբն.
Ակ. Ի տանարի հանգստեան.
Բձ. Ուրախանան հրեշտակք.
Բկ. Հրաւարտաւ. հզօնութեամբ.
Գձ. Պայծառացիր եկեղեցի.
Գկ. Ճգնաւորք նշմարիսք.
Դձ. Ճգնութիւնք սրբոց.
Դկ. Այսօր եկեղեցի Քրիստոսի.

Ճաշո՛ւ՝ Կահոց ըստ աստուծոց

- ԲԵ. Գձ. Քրիստոս Աստուած յիշեա.
ԳԵ. Գձ. Քրիստոս Աստուած յիշեա.
ԴԵ. Դկ. Փառաքանութիւն առաքեմք.
ԵԵ. Գձ. Քրիստոս Աստուած յիշեա.
Ուր. Բկ. (Շաբաթապահոց) Որ յանկեց.

Հաճաքչի՛ք Մարտիրոսաց

- Աձ. Առաքինաւոր վարուք.
Ակ. Պարծանք հաւատոյ.
Բձ. Զքեզ Տէր օրհնեն.
Բկ. Որ պաւկիչդ ես.
Գձ. Զպաւկիչն սրբոց.
Գկ. Այսօր մարտիրոսաց դասք.
Դձ. Յիշատակ է այսօր.
Դկ. Երրորդութեանն սիրող. և Աստուած
բարձրեալ.

Հաճաքչի՛ք Ապաշխարոսեան

- Աձ. Ինձ օգնութիւն. և Համբարձի.
Ակ. Օգնական մեր յեր Տէր.
Բձ. Համբառնալով զաչս մեր.
Բկ. Յօգնութիւն մեզ ժամանեա.
Գձ. Զօրհներգութիւնս. և Պահապան.
Գկ. Տուր մեզ Տէր. և Հովանի աչոյ.
Դձ. Զքեզ կարդամք յօգնութիւն.
Դկ. Մտցեն աղօթք իմ Տէր.

ՀԱՄԱՌՕՏԱԳՐՈՒԹԻՒՆՔ

Աղց.	Աղցմի.
Ապ.	Ապաշարութեան.
Ե. Տ.	Երկայնութիւն տուրնչեան.
Եւր.	Եւրպացւոց.
Թագ. յաւ.	Թագաւոր յաւիտեան.
Ժ. Բ.	Ժամ, Բոպէ.
Իսլ.	Իսլամաց.
Հէս. Եար.	Հէսեակ Եարական.
Հմբ.	Համբարձի.
Հնգ.	Հանգստեան.
Հր.	Հրէից.
Հրց.	Հարց.
Ծ. Ա.	Ծագումն արեւու.
Մ. Ա.	Մուսն արեւու.
Մեծ.	Մեծացուսցէ.
Մկփ.	Մանկունք.
Մրս.	Մարտիրոսաց.
Յայսմ.	Ըս Յայսմաւորաց.
Յար.	Յարութեան.
Յն.	Յունաց.
Ողբ.	Ողորմեա.
Պհփ. Պհց.	Պահփ, Պահց.
Սար.	Իւր սարօքն.
Տրլ.	Տէր յերկնից.
Օ.	Օր ամսոյն.
Օրհ.	Օրհնութիւն.

Օրհնութիւն զի Յոսեփ
 Եւրպացւոց յաւիտեան
 Եւրպացւոց յաւիտեան

**Օրացոյցիս մէջ Տօնացոյցէն
արտաքին նշանակութեան միայն
Նշուողէմի յատուկ են:**

ԱՍԵՆ. Տ. ՄԵՍՐՈՊ ԱՐՔԵՊՍ. ՆՇԱՆԵԱՆ
ՊԱՏՐԻԱՐԷ Ս. ԵՐՈՒՍԱԴԵՄԻ

ՕՐԵՐ

—

Օրերն անդարձ, խոսարմադրուժ համբողջներ են,
Որոնք նրան տրվիւնքու բոկոս անձայն,
Ժամանակի անձայր համբէն կ'անցնին կ'երթան:

Ձեռքերուն մէջն իրենց ունին քազ ու ասդեր,
Եւ շրթներուն՝ իմաստութիւն, վիճ ու ծիծաղ,
Մեծ իղձերու անոնք աներգ մեռելաթաղ:

Ոչինչ մընաց: Անցեալի դուռն է յաւէ փակ:
Եւ մանկութիւնս հեռու պարտէզ կախարդական...
Մեկնող օրեր խաբեցին զիս ու ետ չեկան:

Բայց կ'ըսպասեմ ես ճակարին իրենց համբուն,
Ընդունելու խոստումն անոյ՛ որ կ'ուշանայ,
Մինչ երկինքը կ'ըլլայ օրումս զազաղն անկուն:

ՅՈՒՆՈՒԱՐ

31

ԶԻԼԻԿԵՆԷ

- 1 ✱ **ՆԻՐ. ԱԶ. Գ.** օր պանոց Ծնընդեան եւ **ԿԱՂԱՆԴ:** Տարեմուտ 1940 Նահանգ Թուին Քրիստոսի (րս Հին Տոմարի): **Աւագ օր.** Ի ձայնէն: **Հրց. յար. դծ. ե.** Միաժին օրդի: **Հմբ. ած. Սոսկալի տեսիլ. և Փայլակնաձև:** Թայսմ. **Գաղոցի 24: Յն. Տօն**
- 14 3

Անուանակոչութեան Տեառն և
յիշատակ Բարսղի հայրապե-
տին: Եւր. Յունուար 14: Իսկ.
Ձիւրհիճճէ 3: Հր. Սեփաթ 4:
2 Բ2. Ակ Դ. or պահոց Ծննդ: 15 4
Հրց. ապ. դկ. ե. Օրհնեալ ես
տէր Աստուած:
3 Դ2. Բ2. Ե. or պահոց Ծննդ: 16 5
Հրց. ապ. դկ. զ. Աստուած
հարցն մերոց բարեբանեալ:
4 Դ2. Բկ. Զ. or պահոց Ծննդ: 17 6
Հրց. ապ. ած. դ. աղց. Եր-
գէին մանկունքն: Յն. 72 ա-
շակերտացն Գրիստոսի: Եւր.
Անտոնի անապատականին:
5 Ե2. Գ2. Ճրագալոյց Ծննդ-
դեան և Աստուածայայտու-
թեան Տեառն մերոյ Յիսուսի
Քրիստոսի: Օրհ. թծ. Ուրա-
խացիր. (յատեանն): Հրց. դծ.
Որ դասուց. սար: Մկբ. դծ.

Ծագումն հրաշալի: Հմբ. թծ.
Անկանիմք: Յաւարտ Ս. Պա-
տարագին՝ նախատօնակ. դկ.
Խորհուրդ մեծ: Նաւակատիք
յերեկոյին: Յունաց ճրագալոյց
Աստուածայայտութեան: Եւր.
Հայրապետացն Աթանասի եւ
Կիւրղի:

Յ Առաջին Բառորդ լուսնի:
Յրագին եղանակ:

(Երեկոյին Հրաշափառ Բեթ-
ղեմի Ս. Ծննդեան տաճարին
մէջ եւ ճրագալոյցի Պատարագ
Սուրբ Այրին վրայ):

6 * Ուր. Գկ. ՏՕՆ ԾՆՆԴԵԱՆ ԵԻ 19 8
ԱՍՏՈՒԱԾԱՅԱՅՏՆՈՒԹԵԱՆ ՏԵԱՌՆ
ՄԵՐՈՅ ՅԻՍՈՒՍԻ ՔՐԻՍՏՈՍԻ: Օրհ.
դկ. Խորհուրդ մեծ. սար: Յա-
ւարտ Ս. Պատարագի՝ Կարգ
Ջրօրհնեաց եւ նախատօնակ.
ակ. Արեգականն: Հմբ. դկ.

Այսօր բանն ի հօրէ: Ութ օր
 նախատօնակ առնել: (Ուտիք
 է ութ օր անմիջոց): Յն. Մկր-
 տութիւն Տեառն:

(Հանդիսաւոր Ս. Պատարագ
 Բեթղեհէմի Ս. Ծննդեան Այրին
 վրայ:)

7 ✠ Եբ. ԴԶ. Բ. or Ծննդ: Թի- 20 9
 ւառակ մեռելոց: Օրհ. դկ.
 Այսօր բանն ի հօրէ, սար: Հմբ.
 զկ. Էակից Հօր: Յն. Յովհան-
 նու Կարապետին: Եւր. Եւթի-
 միոսի հգնաւորին: Իսլ. Արիֆէ:

⊕ Ի Զրնոս:

8 ✠ Կիր. ԴԿ. Գ. or Ծննդ: Օրհ. 21 10
 զկ. Էակից Հօր: սար: Հմբ. զծ.
 Այսօր Գաբրիէլ, Յայսմ. Արաց
 (30): Եւր. Եթանասներորդաց
 Կիւրակէ: Իսլ. Գուրպան պայ-
 րամը 4 օր:

9 ԹԶ. ԱԶ. Դ. or Ծննդ: Օրհ. զծ. 22 11

Այսօր Գաբրիէլ. սար: Հմբ.
 զծ. Այսօր որ յաթող: Յն. Պո-
 ղիկտոսի վկային:

10 ԹԶ. ԱԿ. Ե. or Ծննդ: Օրհ. զծ. 23 12
 Այսօր որ յաթող. սար: Հմբ.
 զծ. Անսկզբնական տեսիլ:
 11 ԹԶ. ԲԶ. Զ. or Ծննդ: Օրհ. զծ. 24 13
 Անսկզբնական տեսիլ. սար:
 Հմբ. զծ. Անեղանելի բնու-
 թիւն:

12 ԵԶ. ԲԿ. Է. or Ծննդ: Օրհ. զծ. 25 14
 Անեղանելի. սար: Հմբ. զծ.
 Լոյս ի լուսոյ: Եւր. Գարձ Պո-
 ղոսի առաքելոյն և Գրիգորի
 Աստուածաբանին: Հր. Տարե-
 գլուխ տնկոց:

⊕ Լուսն լուսնի:

Զիւնաբեր աւուր:

13 ✠ Ուր. ԳԶ. Ը. or Ծննդ. եւ Տօն 26 15
 Անուանակոչութեան Տեառն
 մեռոյ Յիսուսի Քրիստոսի:

Օրհ. դժ. Լոյս ի լուսոյ: Հմբ.
դժ. Լոյս ի լուսոյ (երեք պատ-
կեր): Նախատօնակ. ակ. Արե-
գականն արդարութեան: Եւր.
Պողիկարպոսի հայրապետին:

(Հրաշափառ Ս. Յարութեան
տաճարին մէջ եւ հանդիսաւոր
Ս. Պատարագ Քրիստոսի Ս. Դե-
րեզմանին վրայ):

14 Ծբ. Գկ. Տօն Ծննդեան Սրբոյն 27 16
Յովհաննու Կարապետին: Օրհ. ակ.
Արեգականն. սար: Թագ. յաւ.
Այսօր դասք: Մկբ. եւ Հմբ.
դկ. Մարգարէից գերագոյն:
Յն. Մարտիրոսացն Սինայի:
Եւր. Յովհաննու Ոսկերերանին:

15 ✠ Կիր. Դժ. Ա. զկնի՝ Ծննդ: 28 17
Աւագ օրհ. ի ձայնէն: Հրց.
յար. դժ. զ. Ծագումն միածնի:
Հմբ. դժ. Զյարութիւն աս-
տուածորդւոյն. ցլերջն:

16 Թ2. Դկ. Սրբոցն՝ Պետրոսի հայ- 29 18
րապետին, Վլասայ եպիսկոպո-
սին եւ Արիստղոմայ սարկաւագին:
Օրհ. մրտ. ի ձայնէն: Հրց. մրտ.
դժ. Որք հաղորդեցան: Մկբ.
եւ Հմբ. զժ. Մանկունք նոր: Յն.
Տօն շղթայից Պետրոսի առա-
քելոյն: Եւր. Փրանկիսկոսի Սա-
լեզացւոյն:

17 Թ2. ԱՁ. Սրբոցն՝ Անտոնի, Տրի- 30 19
փոնի, Պարսամայ եւ Ոնոփրիոսի
նկատուրաց: Օրհ. աժ. Որ գե-
րադանցեալ. սար: Յն. Անտոնի
անապատականին: Իսլ. Ախրըր
արպային, որ է վերջ քառա-
սուն աւուրց առաջնոյ մասին
ձմերան:

18 Թ2. Ակ. Պանֆ: Հրց. ապ. ակ. 31 20
ե. աղց. Փառաւորեալ յաւի-
տեան: Յն. Աթանասի եւ Կիւր-
ղի հայրապետացն: Իսլ. Էվվէ-

լի խամսիյն, որ է սկիզբն յիսուն աւուրց երկրորդի մասին ձմերան:

ՓԵՏՐՈՒԱՐ (Ն. Տ.)

29

19 ԵՂ. ԲՁ. Սրբոցն՝ Թէոդոսի թաղաւորին եւ մանկանցն եփեսոսի: Օրհ. աղ. Որ զերկնաւոր. սար: Հմբ. ած. Սուրբ ես տէր. եւ երկնաքաղաքացին: Յն. Մակարիոսի և Արսենիոսի ճգնաւորաց: Եւր. Իգնատիոսի Անտիոքայ հայրապետին:

Ⓔ Վերջին Բառորդ լուսնի:

Խառնակ օդ եւ ցուրտ:

20 Ուր. Բկ. Պանի: Հրց. հնգ. ըկ. Արարիչ եւ մարդասէր: Մկք. Խաչի ըկ. Որ յաթոռ փառաց: Յն. Եւթիմիոսի ճգնաւորին: Եւր. Տեառնընդառաջ:

21 Եր. ԳՁ. Սրբոց հայրապետացն՝ Աթանասի եւ Կիւրղի: Օրհ. աղ. Որք զարդարեցին: Հրց. մրտ. զծ. բ. Որ զանչափ: Մկք. զծ. Մանկունքնոր: Հմբ. ած. Սուրբ ես տէր. եւ երկնաքաղաքացին: Եւր. Միմէոնի ծերունւոյն և Աննայ մարգարէուհւոյն:

22 ✠ Կիր. Գկ. Բ. զկնի Ծննդ: Աւագ օրհ. ի ձայնէն: Հրց. յար. զծ. ե. Արարիչդ արարածոց: Հմբ. զկ. Տեսիլ փայլական: Եւ Յանճառ փառաց: Յն. Տիմոթէոսի առաքելոյն: Եւր. Բռն բարեկեանդան:

23 ԲՁ. ԴՁ. Սրբոցն՝ Կիրակոսի եւ մօրն նորա Յուդիսայի եւ վկայիցն՝ Գորգիոսի, Պողիկսոսի եւ Գրիգորիսի: Օրհ. մրտ. ի ձայնէն: Հրց. մրտ. աղ. բ. Որ բարձրեալդ ես: Մկք. ըկ. Յարմա-

տոց բարեաց: Հմբ. բկ. վար-
դագոյն: Յն. Կղեմայ հայրա-
պետին:

24 ԳԶ. ԴԿ. Սրբոցն՝ Վահանայ 6 26
Գողթնացոյն, Եւզիմեայ կուսին,
Եւ հօրն նորա Փիլիպպոսի Եւ մօրն
Կղոզեայ Եւ Երկուց եղբարցն՝
Սերգեայ Եւ Ապիսոնի Եւ Երկուց
նեւթիկեաց: Օրհ. մրտ. ի ձայ-
նէն: Հրց. մրտ. բծ. ա. Անո-
խակալ Եւ բարեգութ: Մկք. Եւ
Հմբ. բծ. Զարմանալի:

25 ԳԶ. ԱԶ. Պահի: Հրց. ապ. բծ. 7 27
բ. աղց. Որ ապրեցուցեր: Յն.
Գրիգորի Աստուածաբանին:
Եւր. Օր մօխրոց:

26 ԳԶ. ԱԿ. Սրբոցն՝ Եւզիմեայի, 8 28
Մակարիոսի, Վաղերիոսի, Կան-
դիսոսի Եւ Ակիւղասայ: Օրհ. մրտ.
ի ձայնէն: Հրց. մրտ. բծ. բ.
Ընդ սուրբս քո: Մկք. Եւ Հմբ.
մրտ. ի ձայնէն:

27 Ուր. ԲԶ. Պահի: Հրց. հնգ. գծ. 9 29
Օրհնեմք զքեզ: Մկք. Խաչի
բծ. Ապաւինեցաք: Յն. Փոխա-
դրութիւն նշխարաց Յովհան-
նու Ոսկեբերանին: Եւր. Կիւր-
ղի Աղեքսանդրացոյն:

● Ծնունդ լուսնի:
Յուրս Եւ ձիւն:

28 Ծբ. ԲԿ. Սրբոյն Գրիգորի Աս- 10 1
տուածաբանին: Օրհ. ալ. Որք
զարդարեցին: Հրց. դծ. Սքան-
չեւագործ: Մկք. բծ. Որ լու-
սով: Հմբ. ած. Սուրբ ես տէր.
Եւ Երկնաքաղաքացին: Յն. Եփ-
րեմի խուրին Ասորոյ: Իսլ.
Մուհարրէմ (30) Եւ տարեմուտ
1359 թուականին Հիւնդէթի: Հր.
Ադար (29):

29 ✱ Եիր. ԳԶ. Գ. զկնի Ծննդ: 11 2
Աւագ օրհ. ի ձայնէն: Հրց.
յար. զկ. գ. Այսօր զենաւ:

Հմբ. յար. զծ. ի ձայն անեղ-
թն. Դարձ նշխարաց ի գնատի-
սի հայրապետին: Եւր. Տօն Ս.
Աստուածածնին լուրտի:

30 ԲԶ. ԳԿ. Սրբոց Մակարայեցւոցն, 12 3
Եղիազարու Բանանային Եւ Շա-
մուկեայ Եւ Եօթն որդւոց նորին:
Օրհ. մրտ. ի ձայնէն: Հրց.
մրտ. րկ. ա. Օրհնեմք զքեզ
տէր: Մկք. եւ Հմբ. մրտ. ի
ձայնէն: Թն. Հայրապետացն
Բարսղի, Գրիգորի Աստուածա-
բանին և Յովհաննու Ոսկերե-
բանին:

31 ԳԶ. ԴԶ. Սրբոց երկոսասան մար- 13 4
գարէիցն՝ Ովսեայ, Ամովսայ, Մի-
քիայ, Յովելեայ, Աբդիու, Նաու-
մայ, Ամբակումայ, Յովնանու, Սո-
փոնիայ, Անգեայ, Զաւարիայ, Եւ
Մաղափայ: Օրհ. աղ. Որ զաս-
տուածային: Հրց. դծ. Որ ընդ

հողեղէն: Մկծ. դծ. Որ ի բար-
ձրութիւնս: Մկք. և Հմբ. դկ.
Այսօր ցնծայ:

ՓԵՏՐՈՒԱՐ

29

Մուհարրէմ

1 ԳԶ. ԴԿ. Պանի: Հրց. աղ. րծ. 14 5
Դ. աղց. Որ ահաւոր:
2 ԵԶ. ԱԶ. Սրբոցն՝ Սոփիայ Եւ Ե- 15 6
րից դստեացն՝ Պիսիսի, Էլպիսի
Եւ Ագապեայ: Օրհ. մրտ. ի ձայ-

նէն: Հրց. մրտ. բկ. բ. Որք ի
մարտի: Մկք. և Հմբ. ղկ. Յի-
շատակ Գրիստոսի: Յն. Տեառն-
ընդառաջ:

3 Ուր. Ակ. Պահի: Հրց. հնգ. ղկ. 16 7
Բանդ Աստուած: Մկք. Խաչի
ակ. Սեղան քո տէր: Յն. Սի-
մէոնի ծերունւոյն և Աննայի
մարգարէութեան: Հր. Ծով
վասն մահուանն Մովսիսի:

Յ Առաջին Բառորդ լուսնի:
Զիւնախառն անձրեւ:

4 Եբ. ԲԶ. Մբոց ուղոց եւ թուանց 17 8
Մբոյն Գրիգորի Լուսաւորչիւն մե-
րոյ՝ Արիսակիսի, Վրթանիսի,
Յուսկանն, Գրիգորիսի եւ Դանիե-
լի: Օրհ. ղկ. Արմատ հշմարիտ:
Հրց. ակ. Որ զլոյս աստուա-
ծային. օար: Մկք. ղկ. Աս-
տուածային հաւատոյ: Հմբ.
ած. Սուրբ ես տէր. եւ Երկնա-

քաղաքացին: Եւր. Փախուստն
յեգիպտոս:

5 * Կիր. Բկ. Դ. ղկնի Ծննդ: 18 9
Աւագ օրհ. ի ձայնէն: Հրց.
յար. ղծ. է. Փառաւորելով:
Մեծ. ղծ. Ուրախացիր Աս-
տուածածին: Հմբ. յար. բկ.
Զյարութիւն. եւ Զտիեզերա-
կան: Բարեկենդան Առաջաւո-
րի պահոց: Եւր. Շմաւոնի ազ-
գականին Գրիստոսի:

6 ԲԶ. ԳԶ. Ա. օր պահոց Առաջ: 19 10
Հրց. ապ. բկ. ա. աղց. Հարցն
մերոց օրհնեալ: Իսլ. Աշուրէ
կիւնիւ:

⊕ Ի Զուկն:

7 ԳԶ. Գկ. Բ. օր պահոց Առաջ: 20 11
Հրց. ապ. բկ. Դ. աղց. Տէր
Աստուած հարցն մերոց: Յայսմ.
Մեհեկան (30): Իսլ. Ճէմրէի
էվլէլ պէ հալա, օր է օր ի-

Ջանելոյ ջերմութեան արեւու
յօդս:

8 ԴՁ. ԴԶ. Գ. օր պահոց Առաջ: 21 12

Հրց. ապ. ըկ. ե. աղց. Ման-
կանց զձայնն:

9 ԵՁ. ԴԿ. Դ. օր պահոց Առաջ: 22 13

Հրց. ապ. զծ. գ. աղց. Օրհ-
նեալ ես տէր և փառաւորեալ:
Եւր. Տօն Աթոռոյն Ս. Պետրոսի
յԱնտիօք: Հր. Ծոմ վասն մահ-
ուան եսթերայ:

10 Ուր. ԱԶ. Ե. օր պահոց Առաջ: 23 14

Յիւսիսակ Յովնանու մարգարէին:
Հրց. ղկ. ստեղի. Որ զանճա-
ռելի. սար: ՄԿք. ղծ. Որ առա-
քեցեր: Հմբ. ըկ. Ապաշխարու-
թեամբ ապրեցաւ: Յն. Ղարա-
լամպոսի քահանային: Հր.
Փուրիմ, տօն յիշատակի Ես-
թերայ, որ է Շէքէր պայրամը
2 օր:

11 Ծբ. ԱԿ. Սրբոցն՝ Սարգսի զօր- 24 15

վարին եւ որդոյ նորա Մարտիրո-
սին եւ չորեքսասան զինուորացն:
Օրհ. ալ. Ամենասուրբ Երբոր-
դութեան: Հրց. մրա. զկ. Զի-
նուորութիւնք: ՄԿք. ած. Զի-
նաւորն: Հմբ. ած. Սուրբ ես
տէր. եւ Երկնաքաղաքացին:
Յն. Վլասայ եպիսկոպոսին:
Եւր. Գիւտ գլխոյ Յովհաննու
Կարապետին և Մատթթիայ ա-
ռաքելոյն:

⊕ Լուսն լուսնի:

Անձեւաբեր հողմունք:

12 ✱ Կիր. ԲԶ. Ե. զկնի Ծննդ: 25 16

Աւագ օրհ. ի ձայնէն: Հրց.
յար. ղկ. ե. Անսկիզբն բանդ:
Մեծ. ղկ. Աստուածածին պայ-
ծառ: Հմբ. ղծ. Այսօր զուար-
ճացան. ցվերջն:

13 ԲԶ. ԲԿ. Սրբոցն՝ Ասովմեանց զօ- 26 17

րավարաց եւ Սուրբապանց վկայից:
Օրհ. մրտ. ի ձայնէն: Հրց. մրտ. զկ. Զինուորութիւնք:
Մկք. ակ. Աղաչեմք զքեզ: Յերեկոյին՝ լոյս զուարթ: Հմբ. ամ. Մարմնացեալդ: Նախատօնակ, դժ. Այսօր անսկզբնական:

14

✠ Գ. Գ. ՏԵԱՌՆԸՆԴԱՌԱԶ: Տօն քառասնորեայ զալըսեանցն Քրիստոսի ի Տանարն: Հետ. շար. ամ. Մարմնացեալդ: Օրհ. դժ. Այսօր անսկզբնական. ար. Հմբ. զկ. Այսօր ի տաճարն. (երկու պատկեր): Իսլ. ձէմբէի սանի պէ ապ, որ է օր իջանելոյ ջերմութեան արեւու ի ջուրս:

(Հանդիսաւոր Ս. Պատարագ Ս. Յակոբեանց տաճարին մէջ:)

Գ. Գ. Պահի: Հրց. հնգ. զժ.

27

18

28

19

Օրհնեմք զքեզ: Յն. Ոնիսիմեայ աշակերտին:

16

Ե. Գ. Մերոց Ոսկեանց քահանայից: Օրհ. մրտ. ի ձայնէն: Հրց. մրտ. զժ. ա. Որք զտանջանս: Մկք. և Հմբ. զժ. Որք արժանաւորեցայք:

29

20

Մ Ա Ր Տ (Ն. Տ.)

31

17

Ուր. Դկ. Պահի: Հրց. հնգ. զկ. Բանդ Աստուած: Մկք. Խաչի զկ. Խաչի քո Քրիստոս:

1

21

18

Ե. Ա. Մերոյն Իսահակայ Պարբելի հայրապետին մերոյ: Օրհ. զկ. Արմատ ճշմարիտ: Հրց. ակ. Որ զլոյս. (զԹողանցն): Մկք. զկ. Որ յարմատոյ: Հմբ. ամ. Սուրբ ես տէր. եւ երկնաքաղաքացին:

2

22

Շ Վերջին քառորդ լուսնի: Պարզ եւ մերթ անձեւ:

- 19 ✱ Եիր. Ակ. Զ. զկնի Ծմնդ: 3 23
 Հրց. յար. զկ. զ. Որ յահեղա-
 կերպ: Մեծ. զկ. Աստուածա-
 ծին մայր լուսոյ: Հմբ. ակ.
 Երգեսցուք. եւ Կանխեցին կա-
 նայք: Յն. Նաւակատիք յայսմ
 եօթնեկի:
- 20 ԲԶ. ԲԶ. Սրբոցն՝ Մարկոսի ե- 4 24
 պիսկոպոսին, Պիոնի Բահանային,
 Կիւրղի եւ Բենիամինի սարկաւա-
 ցացն, եւ վկայիցն Արղմոնի.
 Որմզղանայ եւ Սայենի: Օրհ. մրտ.
 ի ձայնէն: Հրց. մրտ. դծ. ա.
 Յուսացեալքն: Մկք. և Հմբ.
 մրտ. ի ձայնէն:
- 21 ԳԶ. Բկ. Սրբոց Ղեւոնդեանց Բա- 5 25
 հանայից: Օրհ. դծ. Որ յառա-
 ջագոյն: Հրց. զկ. Որ անդա-
 դար: Մկք. զկ. Անճառելի:
 Հմբ. թծ. Երգեմք: Իսլ. ճէմրէի
 սալիս Փիլ թիւրապ, որ է օր

- իջանելոյ ջերմութեան արեւու 3
 ի հողն:
- 22 ԳԶ. ԳԶ. Պահմ: Հրց. հնգ. դծ. 6 26
 Որ փառօք հօր: Նախատօնակ.
 զկ. Նորահրաշ:
- 23 ✱ ԵԶ. Գկ. ՍՐԲՈՅ ՎԱՐԴԱՆԱՆՅ 7 27
 ԶՕՐԱՎԱՐԱՅՆ ՄԵՐՈՅ՝ ՀԱԶԱՐ Ե-
 ՐԵՍՈՒՆ ԵԻ ՎԵՅ ՎԿԱՅԻՑՆ: Օրհ.
 զկ. Նորահրաշ. եւ Անճառելի:
 Թագ. յաւ. Այսօր դասք: Հրց.
 զկ. Որ անդադար: Մկք. եւ
 Հմբ. զկ. ստեղի. Արիացեալք:
 Յիւստակ մեռելոց եւ Տօն
 ազգային: Եւր. Թովմայի Ա-
 դուինացւոյն:
- 24 Ուր. ԴԶ. Պահմ: Հրց. հնգ. զկ. 8 28
 Յաւիտենից Աստուած: Մկք.
 Խաչի դծ. ի ստուենգանելն: Յն.
 Պողկարպոսի հայրապետին:
 (Ս. Պատարագն Ս. Մարկոս
 եկեղեցին Ասորւոց:)

- 25 Ծր. Դկ. Կոստանդնուպոլսոյ Սուրբ 9 29
Ժողովոյն հարիւր յիսուն հայրա-
պետացն: Օրհ. զծ. Այսօր սրբոց
հայրապետաց. սար: Մկք. զծ.
Ով հրաշալի. եւ ի սուրբ երրոր-
դու թենէն. (յատեանն): Հմբ.
դկ. Բանն որ ընդ հօր: (վա-
րագուրեցեն զսեղանն): Յն.
Դիւտ գլխոյն Յովհաննու Կա-
րապետին: Իսլ. Էվվէլի պէրտ
իւլ աճուղ, սկիզբն ցրտոյն
պառաւանց որ տեւէ եօթն օր:
- 26 ✠ Կիր. Դկ. Ա. Քառասնորդաց: 10 30
Քուն բարեկեանդան: Օրհ. դկ.
Բանն որ ընդ հօր. սար: Հմբ.
դկ. Այսօր յօրինակ: Յն. եւս
Բուն բարեկեանդան: Եւր. Քա-
ռասուն մանկանցն Սերաս-
տիոյ: Հր. Նիսան (30), առա-
ջին ամիս ըստ Ս. Գրոց:

● Ծնունդ յուսնի:
Փոփոխական օր:

- 27 Բշ. Աջ. Ա. or մեծ պահոց: Հրց. 11 1
ապ. ած. ա. Որ հայիս: Եւր.
Սոփրոնիոսի պատրիարքին Ե-
րուսակեմի: Իսլ. Սէֆէր (29):
- 28 Գշ. Ակ. Բ. or մեծ պահոց: Հրց. 12 2
ապ. ած. բ. Որ համագոյից:
- 29 Դշ. Բջ. Գ. or մեծ պահոց: Հրց. 13 3
ապ. ած. գ. Որ յամենայնի:
(Սկիզբն կարգաց Մեծի պահոց՝
Տէր ամենակալի, Արեւագալի
երգոց, ճաշու ժամու մեծ քա-
րողից եւ աղօթից, Խաղաղա-
կանի երգոց եւ այլոց՝ ըստ Տօ-
նացուցի):

Մ Ա Ր Տ

31

ՍԷՖԷՐ

- 1 ԵՉ. ԲԿ. Գ. or մեծ պահոց: Հրց. 14 4
ապ. ած. Ե. Բարեբանեալ ես
թագաւոր:
- 2 Ուր. ԳՁ. Ե. or մեծ պահոց: Հրց. 15 5
ապ. ած. Ղ. Բարեբանեալ ես:
(Երեկոյին ժամերգութիւն եւ
նախատօնակ Ս. Թորոս եկեղե-
ցին:)

- 3 ԵՐ. ԳԿ. Զ. or մեծ պահոց: Սր- 16 6
բոյն Թէոդորոսի զօրավարին: Օրհ.
մրտ. ի ձայնէն: Հրց. մրտ. զկ.
Զինուորութիւնք: Մկք. դժ. Որ
ընտրեցեր: Հմբ. դժ. Որ զօ-
րէնս սրբութեան: Յն. Լս թէո-
դորոս: Իսլ. Ախրըր պէրա իւլ
աճուղ, որ է վերջ ցրտոյն պա-
ռաւանց:
- (Ժամերգութիւն եւ Ս. Պա-
տարագ Ս. Թորոս եկեղեցին, եւ
երեկոյին Հրաշափառ Ս. Յարու-
թեան տաճարին մէջ:)
- 4 ✠ Կիր. ԴՁ. Բ. Քառասնորդաց: 17 7
Արսաման: Է. or մեծ պահոց:
Օրհ. դժ. Որ զօրէնս սրբութեան.
սար: Հմբ. դժ. Որ գերագոյն:
Յն. Երասիմոսի ճգնաւորին:
Եւր. Ծաղկաղարդ:
- 3 Առաջին փառոց լուսնի:
Պարզ եւ ցուր:

- (Մեծահանդէս թափօր Քրիստոսի Ս. Գերեզմանին շուրջ)
- 5 ԲԶ. ԴԿ. Ը. or մեծ պահոց: Հրց. 18 8
ապ. ալ. ա. Զանուէն քո Քրիստոս: Եւր. Կիւրղի երուսաղիմացոյն:
- 6 ԴԶ. ԱԶ. Թ. or մեծ պահոց: Հրց. 19 9
ապ. ալ. բ. Որ Դանարհեցար: Եւր. Յովսեփայ Աստուածահօրն:
- 7 ԴԶ. ԱԿ. Ժ. or մեծ պահոց: Հրց. 20 10
ապ. ալ. գ. Աստուած հարցն մերոց:
- 8 ԵԶ. ԲԶ. ԺԱ. or մեծ պահոց: Հրց. 21 11
ապ. ալ. գ. Օրհնեալ և փառաւորեալ: Յայսմ. Արեգ (30): Եւր. Բենեդիկտոսի արքային: Իսլ. Ախրը խամսին, որ է վերջ յիսուսն աւուրց երկրորդի մասին ձմեռան:
- ⊙ Ի Խոյն:

- 9 Ուր. ԲԿ. ԺԲ. or մեծ պահոց: Հրց. 22 12
ապ. ալ. գ. Զանառ է ութիւն: Յն. Քառասուն մանկանցն Սեբաստիոյ: Գարնանամուտ և Հասարակած, լինի տիւ և գիշեր հաւասար: Իսլ. Իթիտալըրէպիի: Պարսից Նէվրուզ, որ է նոր օր արքայական:
- 10 ԵԲ. ԳԶ. ԺԳ. or մեծ պահոց: 23 13
Մըրցն՝ Կիւրղի երուսաղիմայ հայրապետին եւ միւս Կիւրղի եպիսկոպոսին եւ մօրն նորա Աննայի: Օրհ. մրտ. Ի ձայնէն: Հրց. մրտ. դծ. գ. Որք հաղորդեցան: Մկք. գծ. Մանկունք նոր: Հմբ. զկ. Օրհնեմք զքեզ:
- 11 ✠ ԿԻՐ. ԳԿ. Գ. Քառասնորդաց: 24 14
Անառակին: ԺԴ. or մեծ պահոց: Օրհ. զկ. Օրհնեմք զքեզ. ար: Հմբ. զկ. Լոյս Ի լուսոյ: Եւր. Զատիկ: Հր. Պատեք կամ

տօն Բաղարշակերաց, Խամուր-
սըղ պայրամը 8 օր:

⊕ Յեփն լուսն լուսնի:
Հոգմային եղանակ:

12 ԲԶ. ԴԶ. ԺԵ. օր մեծ պահոց: 25 15
Հրց. ապ. րծ. ա. Օրհնեալ տէր
Աստուած: Եւր. Աւետուհի Ս.
Աստուածածնի:

13 ԴԶ. ԴԿ. ԺԶ. օր մեծ պահոց: 26 16
Հրց. ապ. րծ. Գ. Ուղիղ են
հանապարհք:

14 ԴԶ. ԱԶ. ԺԷ. օր մեծ պահոց: 27 17
Հրց. ապ. րկ. Բ. Որ հարցն
մերոց:

15 ԵԶ. ԱԿ. ԺԸ. օր մեծ պահոց: 28 18
Հրց. ապ. րկ. Գ. Մանկունքն
գերեալք: Յն. Սոփրոնիոսի
պատրիարքին երուսաղեմի:

16 Ուր. ԲԶ. ԺԹ. օր մեծ պահոց: 29 19
Հրց. ապ. րկ. ստեղի. Աստուած
հղօր: ՄԿք. րծ. Օրհնեցէք ման-
կունք:

17 Եր. ԲԿ. Ի. օր մեծ պահոց: Սըր- 30 20
բոցն՝ Յովհաննու Երուսաղիմայ
հայրապետին, եւ հայրապետին մե-
րոյ Յովհաննու Օձնեցւոյն եւ վար-
դապետացն մերոց՝ Յովհաննու Ո-
րոսնեցւոյն եւ Գրիգորի Տաթեւա-
ցւոյն: Օրհ. ալ. Որք զարդա-
րեցին. սար: ՄԿք. գծ. Նման-
եալ: Հմբ. գծ. Որ արարեր:

18 ✠ Կիր. ԳԶ. Դ. Քառասնորդաց: 31 21
Տնտեսին: ԻԱ. օր մեծ պահոց:
Օրհ. գծ. Որ արարեր. սար:
Հմբ. գծ. Որ տիրականս: Յն.
Կիւրղի Երուսաղիմայ հայրա-
պետին: Եւր. Ամուլսայ մար-
գարէին:

⊕ Վերջին քառորդ լուսնի:
Հոգմունք եւ անձրեւ:

(Հրաշափառ եւ հանդիսաւոր
Ս. Պատարագ Զիթենեաց Լեւրան
վրայ:)

Ա Պ Ր Ի Լ (Ն. Տ.)

30

- 19 ԲՂ. ԳԿ. ԻԲ. or մեծ պահոց: 1 22
Հրց. ապ. զժ. ա. փառաւոր-
եալ անուն քո:
- 20 ԳՂ. ԴՂ. ԻԳ. or մեծ պահոց: 2 23
Հրց. ապ. զժ. բ. փառաւոր-
եալ է անուն քո: ՅՆ. Ս. Սա-
բայի մարտիրոսաց:
- 21 ԴՂ. ԴԿ. ԻԴ. or մեծ պահոց: 3 24
Հրց. ապ. զժ. դ. Հարցն մերոց
Աստուած: Միջինք: Ազարիայի
Շամս, և տարեմուտ Յիե = 325
փոքր թուականին Զուղայե-
ցւոյ և դարնանամուտ ըստ հին
տոմարին: Եւր. Եօթն ցաւոց
Ս. Աստուածածնի:
- 22 ԵՂ. ԱՂ. ԻԵ. or մեծ պահոց: 4 25
Հրց. ապ. զժ. զ. Օրհնեալ ես
տէր Աստուած: Հր. Եոմ վառն
մահուանն Յեսուայ:

- 23 Ուր. ԱԿ. ԻԶ. or մեծ պահոց: 5 26
Հրց. ապ. զկ. բ. Աստուած
բարձրեալ: Եւր. Վիլենցիոսի
Ֆերրարեան:
- 24 Ծբ. ԲՂ. ԻԷ. or մեծ պահոց: 6 27
Սրբոց Մանկանցն Բառասնից ուր
ի Սեբաստիա կատարեցան: Օրհ.
զկ. Այսօր ընդ անմարմնոցն.
սար: Հմբ. բկ. Որ պատուիրան:
(Երեկոյին Հրաշափառ Ս.
Յարութեան տաճարին մէջ:)
- 25 * Կիր. ԲԿ. Ե. Քառասնորդաց: 7 28
Պառաւորին: ԻԸ. or մեծ պա-
հոց: Օրհ. բկ. Որ պատուիրան.
սար: Հմբ. բկ. Դատաւոր ար-
դար: ՅՆ. Աւետումն Ս. Աս-
տուածածնի:
(Հանդիսաւոր Ս. Պատարագ
Քրիստոսի Ս. Գերեզմանին վրայ:
ապա մեծահանդէս թափօր Քրիս-
տոսի Ս. Գերեզմանին շուրջ:)

- 26 **ԲԶ. ԳԶ. ԻԹ.** or մեծ պահոց: 8 29
 Հրց. ապ. դծ. ա. Հարցն մերոց
 Աստուած որ ապրեցուցեր: Յն.
 Տօն ամենայն երկնային զօրաց:
 ● Զատկական ծնունդ լուսնի:
 Խառնակ օդ:
- 27 **ԳԶ. ԳԿ. Լ.** or մեծ պահոց: 9 1
 Հրց. ապ. դծ. բ. Հարցն մերոց
 Աստուած որ ի ներդուծեան:
 Իսլ. Բէպիւլ էվիլէլ (30): Հր.
 Եառ (29):
- 28 **ԳԶ. ԳԶ. ԼԱ.** or մեծ պահոց: 10 2
 Հրց. ապ. դծ. գ. Որ յամե-
 նայնի: Եւր. Եզեկիելի մար-
 դարէին:
- 29 **ԵԶ. ԳԿ. ԼԲ.** or մեծ պահոց: 11 3
 Հրց. ապ. դծ. ե. Ճշմարտա-
 պէս:
- 30 **ՈԼԴ. ԱԶ. ԼԳ.** or մեծ պահոց: 12 4
 Հրց. ապ. դծ. զ. Տէր Աստուած
 մեր: Նախատօնակ. դկ. Այսօր

- զօւարճացեալ: (Բացցեն զլա-
 րագոյրն միայն պատարագի
 տեղանոյն):
- 31 **ՏԲ. ԱԿ. ԼԴ.** or մեծ պահոց: 13 5
 Սրբոյ հօրն մերոյ **Գրիգորի**
Լուսաւորչին: Յիշատակ չար-
 չարանաց եւ մօանելոյն ի վի-
 րապն: Օրհ. զկ. Այսօր զօւար-
 ճացեալ: Թագ. յաւ. Այսօր
 դառք: Հրց. դկ. Որ ի հօրէ:
 Մեծ. դկ. Նահապետացն: (Յա-
 ւարտ պատարագին փակել
 զսեղանն): Հմբ. թծ. Որ զխոր-
 հուրդ:

Ա Պ Ր Ի Լ

30

Րեպիւկ եկվել

- 1 ✱ Կիր. ԲԶ. Զ. Բառասնորդաց: 14 6
 Գալսեան: ԼԵ. or մեծ պահոց:
 Օրհ. բծ. Որ զխորհուրդ. սար:
 Հմբ. բծ. Ըստ աւետեաց:
- 2 ԲԶ. ԲԿ. ԼԶ. or մեծ պահոց: 15 7
 Հրց. ապ. դկ. ա. Աստուած
 հարցն մերոց ողորմեա:

3 Առաջին Բառորդ լուսնի:
 Զուարթազին եղանակ:

- 3 ԳԶ. ԳԶ. ԼԵ. or մեծ պահոց: 16 8
 Հրց. ապ. դկ. Գ. Հարցն մերոց
 օրհնեալ:
- 4 ԳԶ. ԳԿ. ԼԸ. or մեծ պահոց: 17 9
 Հրց. ապ. դկ. Գ. Օրհնեալ տէր
 Աստուած:
- 5 ԵԶ. ԳԶ. ԼԹ. or մեծ պահոց: 18 10
 Հրց. ապ. դկ. Ե. Օրհնեալ ես
 տէր Աստուած:
- 6 Ուր. ԳԿ. Խ. or մեծ պահոց: 19 11
 Հրց. ապ. դկ. ստեղի. Օրհնեալ
 տէր Աստուած: Նախատօնակ.
 ակ. Խորհուրդն անճառ. Հր.
 Ծոմ վասն մահուանն Հեղեայ
 և գերութեան Տապանակին:
- 7 ✱ ԵԲ. ԱԶ. Պահի: Յիւստակ յա- 20 12
 բուրեան Ղազարու և Աւետմն
 Ս. Աստուածածնի: Ի տեղի
 հանգ. շարականին քաղել օրհ.
 ամ. Այսօր գօլոյլ. սար: Աւե-
 տարան՝ եւ էր ոմն հիւանդ:

Զկնի՝ Ռահ գործեալ. ապա՝
Հոգւոց: Օրհ. ակ. Խորհուրդն
անհառ. սար. (յատեանն):
Յայսմ. Ահեկան (30): Իսլ. Մէվ-
լուտ:

(Հրաշափառ Ս. Աստուածածնի
տաճարին մէջ եւ հանդիսաւոր
Ս. Պատարագ Ս. Կուսի Գերեզ-
մանին վրայ: Երեկոյին Հրաշա-
փառ Ս. Յարութեան տաճարին
մէջ):

8 ✠ Կիր. Ակ. Պահ: Ծաղկա- 21 13
գարդ: Հեռ. չար. դժ. Թագա-
ւոր գոլով: Օրհ. ամ. Որ վեր-
օրհնիս. սար: Հմբ. բկ. Այսօր
ընդ հրակերպեան: Յերեկոյին
Պոնքացէ: Յն. եւս Ծաղկա-
ղարդ:

⊙ Ի Յուլն:

(Մեծահանդէս թափօր Քրիս-
տոսի Ս. Գերեզմանին շուրջ):

9 Աւագ Երկուշաբթի. ԲԶ. Պահ: 22 14

Օրհ. բժ. Անեղն ի հօրէ. սար:
Հր. Երկրորդ Բաղարջակեր:
10 Աւագ Երեքշաբթի. ԲԿ. Պահ: 23 15
Յիշատակ ասն կուսանաց: Օրհ.
բկ. Իմաստուն կուսանքն. սար:
Եւր. Գէորգայ զօրավարին:

⊙ Աւագ լուսն լուսնի:

Փոփոխական օդ:

(Ս. Պատարագն Ս. Յովհաննէս
աւետարանչի եկեղեցին՝ Ս. Յա-
րութեան զաւիթը):

11 Աւագ Զորեքշաբթի. ԳԶ. Պահ: 24 16
Օրհ. գժ. Որ յաթոռ փառաց. սար:

12 ✠ Աւագ Հինգշաբթի. ԳԿ. 25 17
Պահ: Յիշատակ Ընթեաց Տեառն
մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի: Օրհ.
գժ. Վերածգողն. սար: Յերե-
կոյին՝ կարգ Ոտնալուայի Եւր.
Մարկոսի աւետարանչին:

(Հանդիսաւոր Ս. Պատարագ
Ս. Յակոբեանց տաճարին մէջ):

13 Աւագ Ուրբաթ. ԴԶ. Պահֆ: 26 18
Յիւսասկ Չարչարանաց, Խաչելու-
քեան եւ Թաղման Տեառն մերոյ
Յիսուսի Քրիստոսի: Օրհ. բծ. Ար-
ծաթսիրութեամբ. սար: Յերե-
կոյին՝ Լոյս զուարթ. եւ Նա-
խատենակ Թաղման. բծ. Պար-
գեւատուն:

14 Աւագ Շաբաթ. ԴԿ. Ճրագա- 27 19
լոյց Զատիկի: Օրհ. բծ. Պար-
գեւատուն. սար: Յաւարտ Ս.
Պատարագի նախատենակ. ած.
Այսօր յարեալ: Նաւակատիք
յերեկոյին: Անկաստեղ: Յն. և ս
ճրագալոյց: Իսլ. Զայիր ֆուր-
թունասը:

(Լուսաւորեայի հանդէս Ս.
Յարութեան տաճարին մէջ եւ
Թափօր Քրիստոսի Ս. Գերեզմա-
նին շուրջ:)

15 ✱ Կիր. ԱԶ. Ա. ԶԱՏԻԿ ԹԱՐՈՒ- 28 20
ԹԵԱՆ ՏԵԱՌՆ ՄԵՐՈՑ ՅԻՍՈՒՍԻ
ՔՐԻՍՏՈՍԻ: Օրհ. ած. Այսօր
յարեալ. սար: Հմբ. ած. Ընդ
լուսանալ: (Ուտիք է մեղ մին-
չեւ ցշամբարձունմ): Յն. եւ ս
Զատիկ:

(Մեծահանդէս Թափօր Ս. Յա-
րութեան տաճարին մէջ, ապա
հանդիսաւոր Ս. Պատարագ Ս.
Գերեզմանին վրայ: Երեկոյին
անդաստան Ս. Յակոբեանց վան-
քին մեծ բակը:)

16 ✱ ԲԶ. ԱԿ. Բ. օր Զատիկի: ԵԻ- 29 21
Շատակ մեռելոց: Օրհ. ալ.
Առաքեցար: Հրց. հնգ. ած.
Օրհնեալ եւ դու: Հմբ. ալ. Ա-
ռաքեցար:

(Հանդիսաւոր Ս. Պատարագ
եւ մեծահանդէս Թափօր Ս. Յա-
կոբեանց տաճարին մէջ:)

Z

58

ԱՊՐԻԼ

L

17 * Գ. Բ. Գ. or Զատիկի: Օրհ. 30 22
 րծ. ի գերեզման: Հրց. յար.
 ած. Բ. Պայծառացիր: Հմբ.
 րծ. ի գերեզման:

☞ Վերջին Բառորդ լուսնի:
 Բաղդր եղանակ:

Մ Ա Յ Ի Ս (Ն. Տ.)

31

18 Գ. Բ. Գ. or Զատիկի: Օրհ. րկ. 1 23
 Բո յարութեանդ: Հրց. յար.
 ած. Գ. Օրհնեալ ես տէր: Հմբ.
 րկ. Բո յարութեանդ: Եւր. Ա-
 ռաքելոցն Փիլիպպոսի և Յա-
 կոբայ:

19 Ե. Գ. Ե. or Զատիկի: Օրհ. գծ. 2 24
 Իւղարբեր: Հրց. յար. ած. Գ.
 Ընդ երիս մանկունսն: Հմբ. գծ.
 Իւղարբեր: Եւր. Համբարձում:

20 Ուր. Գ. Զ. or Զատիկի: Օրհ. 3 25
 գկ. Յարեալ տէրն: Հրց. յար.

Z

ՐԷՊԻԼ ԷՎԱԷԼ 59

L

ած. Ե. Հոյսդ որ ի հրեղէն:
 Հմբ. գկ. Յարեալ տէրն: Եւր.
 Գիւտ խաչ:

21 Ե. Գ. Ե. or Զատիկի: Յիւս- 4 26
 տակ զխաւսման Սրբոյն Յովհաննու
 Կարապետին: Օրհ. դծ. Փառա-
 քանակից: Հրց. ած. Նախա-
 յաւիտեան. սար: Հմբ. ած. Որ
 վերօրհնիս:

22 * Կիր. Գ. Բ. Ը. or Զատիկի: 5 27
 Նոր Կիւրակէ (Կրկնագոսիկ):
 Օրհ. դկ. Նորագեալ Կղզիք.
 սար: Հմբ. դկ. Յորժամ եկին:
 ՅիշԱՏԱԿ ԲԻԻՐԱԻՈՐ ՆԱՀԱՏԱ-
 ԿԱՅՆ ՄԵՐՈՑ ՅԸՆԹԱՑՍ ՀԱՄԱՇ-
 ԽԱՐՀԱՅԻՆ ՊԱՏԵՐԱԶՄԻՆ:

(Ս. Պատարագն ի Ս. Փրկիչ,
 եւ ապա Հոգեհանգստեան կարգ
 ազգային գերեզմանատան մէջ.)

23 Բ. Ա. Բ. or Յիւնաց: Աւագ 6 28
 օրհ. ի ձայնէն: Հրց. յար. ալ.

ա. Որ եկիր ի փրկութիւն:
Հմբ. ած. փառք յարութեան
քո: Յն. Գէորգայ զօրավարին:
Իսլ. Խըտըրէլէզ:

24 Գ. Ա. Ժ. or Յիմանց: Աւագ 7 29
օրհ. ի ձայնէն: Հրց. յար. ակ.
բ. Որ վասն մերոյ: Հմբ. ակ.
Յարուցեալ:

25 Գ. Բ. Ժ. or Յիմանց: Աւագ 8 30
օրհ. ի ձայնէն: Հրց. յար. ակ.
գ. Անսկիզբն բանդ: Հմբ. բծ.
եկին ի գերեզման: Յն. Մար-
կոսի աւետարանչին: Եւր. Ե-
րեւմտ Միքայելի հրեշտակա-
պետին և տօն Յովհաննու ա-
ւետարանչին: Հր. Սիւլան (30):

● Երեւմտ Միքայելի հրեշտակա-

պետին և տօն Յովհաննու ա-

26 Գ. Բ. Ժ. or Յիմանց: Աւագ 9 1
օրհ. ի ձայնէն: Հրց. յար. ակ.
դ. Որ յաթոռ փառաց: Հմբ.

րկ. Քրիստոս յարեալ: Եւր.
Գրիգորի Նազիանզացոյն: Իսլ.
Րէպիւլ ախըր (29):

27 Ուր. Գ. Ժ. or Յիմանց: Աւագ 10 2
օրհ. ի ձայնէն: Հրց. յար. ակ.
ե. Անեղանելիդ: Հմբ. գծ. Այս-
օր յարութիւն: Յն. Շմաւոնի
ազգականին Քրիստոսի:

28 Եր. Գ. Ժ. or Յիմանց: Աւագ 11 3
օրհ. ի ձայնէն: Հրց. յար. բծ.
ա. Որ ի յերկնից իջեր: Հմբ.
դծ. Թագաւոր գոլով: Եւր. Ե-
րեմիայ մարգարէին:

(Երեւմտ Միքայելի հրեշտակա-
պետին տաճարին մէջ:)

29 ✱ Կիր. Դ. Ժ. or Յիմանց: 12 4
Աշխարհամատեցան (Կանաչ Կիւ-
րակէ): Աւագ օրհ. ի ձայնէն:
Հրց. գծ. Երկրպագեմք: Հմբ.
դծ. Փառաբանակից. Եւ Կա-
նանցն: Եւր. Հոգեգալուստ:

30

(Հանդիսաւոր Ս. Պատարագ
Բրիստոսի Ս. Գերեզմանին վրայ)
Թ. Դ. Ժ. Ժ. or Յինանց: Աւագ
օրհ. ի ձայնէն: Հրց. յար. բժ.
բ. Անապական: Հմբ. դկ. Էջ
հրեշտակն: Յն. Յակոբու Զե-
բեդեայ առաքելոյն: Հր. Սալ-
վօթ կամ Պենտեկոստէ, օր է
կիւլ պայրամբ 2 օր:

Մ Ա Յ Ի Ս

31

Բէպիւլ ախր

1

Գ. Ժ. Ա. Ժ. Ժ. or Յինանց: Աւագ
օրհ. ի ձայնէն: Հրց. յար. բժ.
գ. Որ թագաւորդ ես: Հմբ. ած.
Ընդ կանայսն: Յն. Երեմիայ
մարգարէին:

14

6

2

Գ. Ժ. Ա. Ժ. Ժ. or Յինանց: Աւագ
օրհ. ի ձայնէն: Հրց. յար. բժ.
դ. Այսօր քահնեալ: Հմբ. ալկ.

15

7

Սքանչելի հրեշտակն: Յն. փո-
խադրութիւն նշխարաց Աթա-
նասի հայրապետին:

Յ Առաջին փառորդ լուսնի:
Պարզ եւ մեղմ:

3 Եջ. Բջ. ԺԹ. or Յիմանց: Աւագ 16 8
օրհ. ի ձայնէն: Հրց. յար. բծ.
ե. Որ գթացար: Հմբ. բծ. Ձայն
աւետաւոր:

4 Ուր. Բկ. ի. or Յիմանց: Աւագ 17 9
օրհ. ի ձայնէն: Հրց. յար. բծ.
զ. Որ զարդարեալ: Հմբ. բկ.
Առաւօտեան:

5 Եբ. Գջ. իԱ. or Յիմանց: Աւագ 18 10
օրհ. ի ձայնէն: Հրց. յար. բկ.
ա. Որ յերկնային: Հմբ. ած.
Որ վերօրհնիս:

6 ✱ Կիր. Գկ. Դ. իԲ. or Յիմանց: 19 11
(Կարմիր կիրակի): Աւագ օրհ.
ի ձայնէն: Հրց. յար. բկ. բ.
Անսկիզբն Աստուած: Հմբ. գկ.

Ջաստուածային: Յն. Յորայ
արդարոյն: Եւր. Ամենասուրբ
Երրորդութիւն:

7 Բջ. Դջ. իԳ. or Յիմանց: Աւագ 20 12
օրհ. ի ձայնէն: Հրց. յար. բկ.
Գ. Որ զծառայի: Հմբ. դծ. Որ
ի վերդ ես: Յայսմ. Մարերի
(30): Յն. Տօն Երեման Ս. Խաչին:

8 Գջ. Դկ. իԴ. or Յիմանց: Աւագ 21 13
օրհ. ի ձայնէն: Հրց. յար. բկ.
Դ. Որ էիր յառաջ: Հմբ. դկ.
Հրեշտակացն դասք. և Հրեշ-
տակ քո տէր: Յն. Յովհաննու
աւետարանչին: Եւր. Կոստան-
դիանոսի և Հեղինեայ:

9 Դջ. Աջ. իԵ. or Յիմանց: Աւագ 22 14
օրհ. ի ձայնէն: Հրց. յար. բկ.
ե. Կամաւորութեամբ: Հմբ.
ած. Որ անճառ: Յն. Կիսապեն-
տեկոստէ և Եսայեայ մարգա-
րէին: Եւր. Յորայ արդարոյն:

⊙ յԵՐԿԱՆՈՐՆ:

⊙ ԼՐՈՒՄՆ լՐԱՆԻ:

Ձուարթագին եղանակ:

10 ԵՂ. ԱԿ. ԻԶ. or Յինանց: Աւագ 23 15
օրհ. ի ձայնէն: Հրց. յար. զծ.
ա. Փառաւորեմք: Հմբ. ակ.
Հրաշալի զյարութիւնն: Յն.
Սիմէոնի Նախանձայոյդ առա-
քելոյն: Եւր. Տօն Ս. Հաղոր-
դութեան:

11 Ուր. ԲԶ. ԻԷ. or Յինանց: Աւագ 24 16
օրհ. ի ձայնէն: Հրց. յար. զծ.
բ. Փառաւորեալ որդի: Հմբ.
րծ. Այսօր զուարճացան: Յն.
Նիկիոյ Ս. Ժողովոյն:

12 Եբ. ԲԿ. ԻԸ. or Յինանց: Աւագ 25 17
օրհ. ի ձայնէն: Հրց. յար. զծ.
գ. Որ յաւիտենից: Հմբ. դծ.
Թագաւոր գոլով: Յն. Եպիփա-
նու Կիպրացոյն:

13 * Կիր. ԳԶ. Ե. ԻԹ. or Յինանց: 26 18

Տօն Երեւման Սուրբ Խաչին:

Աւագ օրհ. ի ձայնէն: Հրց.
Խաչի. դծ. Այսօր ընդ ամպս:
Մեծ. դծ. Մայր լուսոյ: Հմբ.
զծ. Փառաւորեալ. եւ ի ձայն
ահեղ:

14 ԲԶ. ԳԿ. Լ. or Յինանց: Աւագ 27 19
օրհ. ի ձայնէն: Հրց. յար. զծ.
դ. Կամաւորութեամբ: Հմբ. զկ.
Զքո յարութիւնդ. եւ Առեալ:

15 ԳԶ. ԴԶ. ԼԱ. or Յինանց: Աւագ 28 20
օրհ. ի ձայնէն: Հրց. յար. զծ.
ե. Արարիչդ արարածոց: Հմբ.
դծ. Զյարութիւն Աստուածոր-
դւոյն. ցվերջն:

16 ԴԶ. ԴԿ. ԼԲ. or Յինանց: Աւագ 29 21
օրհ. ի ձայնէն: Հրց. յար. զկ.
ա. Անճառելի բնութիւն: Հմբ.
դկ. Փառք յարութեան. ցվերջն:

⊙ ՎԵՐՋԻՆ ԲԱՌՈՐԴ լՐԱՆԻ:

Պարզ եւ մեղմ:

17 ԵՉ. ԱԶ. ԼԳ. or Յիմանց: Աւագ
օրհ. ի ձայնէն: Հրց. յար. զկ.
բ. Նախալաւիտեան: Հմբ. ամ.
Սոսկալի տեսիլ. եւ փայլակնա-
մեւ:

30 22

18 Ուր. ԱԿ. ԼԴ. or Յիմանց: Աւագ
օրհ. ի ձայնէն: Հրց. յար. զկ.
գ. Այսօր զենաւ: Հմբ. ակ.
Երգեսցուք. եւ Կանխեցին:
Եւր. Տօն սրտին Յիսուսի:

31 23

ՅՈՒՆԻՍ (Ն. Տ.)

30

19 ԵՐ. ԲԶ. ԼԵ. or Յիմանց: Աւագ
օրհ. ի ձայնէն: Հրց. յար. դժ.
ա. Որ եկիր կամաւ: Հմբ. ամ.
Որ վերօրհնիս:

1 24

20 ✠ ԿԻՐ. ԲԿ. Զ. ԼԶ. or Յիմանց:
Աւագ օրհ. ի ձայնէն: Հրց.
յար. դժ. բ. Որ բարեբանեալդ
ես: Հմբ. զկ. Կանխեցին. ցը-
վերջն:

2 25

21 ԲՂ. ԳԶ. ԼԿ. or Յիմանց: Աւագ
օրհ. ի ձայնէն: Հրց. յար. դժ.
գ. Որ ի քառակերպեան: Հմբ.
զժ. Հրաշալի. եւ Տուք զփառս:
Յն. Կոստանդիանոսի և Հեղին-
եայ:

3 26

22 ԳՂ. ԳԿ. ԼԸ. or Յիմանց: Աւագ
օրհ. ի ձայնէն: Հրց. յար. դժ.
գ. Յորժամ ի խաչին: Հմբ. զկ.
Տեսիլ. եւ Յանճառ փառաց:

4 27

23 ԳՂ. ԴԶ. ԼԹ. or Յիմանց: Աւագ
օրհ. ի ձայնէն: Հրց. յար. դժ.
ե. Միածին որդի: Հմբ. դժ.
Ահագին ձայնիւդ:

5 28

24 ✠ ԵՉ. ԴԿ. Խ. or Յիմանց: ՀԱՄ-
ԲԱՐՁՈՒՄԸ ՏԵԱՌԵ ՄԵՐՈՅ ՅԻ-
ՍՈՒՍԻ ՔՐԻՍՏՈՍԻ. ՎԼԻՃԱԿ:
Հետ. չար. զկ. Մեծահրաշ:
Օրհ. դժ. Համբարձաւ. սար:
Մեծ. զկ. Աստուածածին մայր
լուսոյ: Հմբ. դժ. Որք տնկա-

6 29

կից. եւ Համբարձաւ տէրն մեր
յերկինս: Եւստեղ: Յն. եւս
Համբարձումն:

● Ծնունդ լուսնի:

Պարզ եւ զեմ:

(Հրաշափառ եւ հանդիսաւոր
Ս. Պատարագ Զիթենեաց Հերան
վրայ:)

25 Ուր. Աջ. ԽԱ. օր Յինանց: Պահ: 7 1
Աւագ օրհ. ի ձայնէն: Հրց.
յար. դծ. զ. Ծագումն միածնի:
Հմբ. դծ. Որք տնկակից. եւ
Համբարձաւ տէրն մեր Քրիս-
տոս: Իսլ. Ճէմազիւլ էվլէլ (30):
Հր. Թամուղ (29):

26 Ծբ. Ակ. ԽԲ. օր Յինանց: Աւագ 8 2
օրհ. ի ձայնէն: Հրց. յար. դծ.
է. Փառաւորելով: Հմբ. դծ.
Թագաւոր գոլով:

(Երեկոյին ժամերգութիւն եւ
նախատօնակ Ս. Հրեշտակապե-
տաց եկեղեցին:)

27 ✱ Եիր. ԲՁ. Խ. ԽԳ. օր Յինանց: 9 3
Երկրորդ Ծաղկազարդ: Հեա.
Հար. դծ. Համբարձաւ տէրն
մեր յերկինս: Օրհ. ղկ. Մեծա-
հրաշ. սար: Հմբ. դծ. Որք տըն-
կակից. եւ Համբարձաւ տէրն
մեր յերկինս:

(Ժամերգութիւն եւ Ս. Պա-
տարագ Ս. Հրեշտակապետաց ե-
կեղեցին:)

28 Բշ. Բկ. ԽԴ. օր Յինանց: Աւագ 10 4
օրհ. ի ձայնէն: Հրց. յար. ղկ.
ա. Որ զամենազօր: Հմբ. դծ.
Որք տնկակից. եւ Համբարձաւ
տէրն մեր Քրիստոս:

29 Գշ. ԳՁ. ԽԵ. օր Յինանց: Աւագ 11 5
օրհ. ի ձայնէն: Հրց. յար. ղկ.
բ. Այսօր ցնծան: Հմբ. դծ.
Որք տնկակից. եւ Համբարձաւ
տէրն մեր յերկինս: Եւր. Բառ-
նարայ առաքելոյն:

30

ԴՂ. ԳԿ. ԽԶ. or Յիմանց: Պահի:
Աւագ օրհ. ի ձայնէն: Հրց. յար. դկ. գ. Փառաւորեալ է:
Հմբ. դծ. Որք տնկակից. եւ
Համբարձաւ տէրն մեր Քրիս-
տոս:

31

ԵԶ. ԴԶ. ԽԷ. or Յիմանց: Աւագ
օրհ. ի ձայնէն: Հրց. յար. դկ.
գ. Որ յառաջ քան զարեւ: Հմբ.
դծ. Որք տնկակից. եւ Համ-
բարձաւ տէրն մեր յերկինս:
Երկնային վիճակ ի յիշատակ
վիճակաւ ընտրութեան առա-
քելոյն Մատթիայ: Եւր. Ան-
տոնի Բատուացւոյն:

Յ Առաջին քառորդ լուսնի:
Հոդմային եղանակ:

12 6

13 7

Z

Ն

L

Յ Ո Ւ Ն Ի Ս

30

ՃԷՄԱԶԻԿ ԷԿԵԷԼ

1

Ուր. ԳԿ. ԽԸ. or Յիմանց: Պահի:
Աւագ օրհ. ի ձայնէն: Հրց.
յար. դկ. ե. Անսկիզբն բանդ:
Հմբ. դծ. Որք տնկակից. եւ
Համբարձաւ տէրն մեր Քրիս-
տոս: Եւր. Բարսղի հայրապե-
տին:

14 8

2

Եբ. ԱԶ. ԽԹ. or Յիմանց: Աւագ
օրհ. ի ձայնէն: Հրց. յար. դկ.

15 9

դ. Որ յահելակերպ: Հմբ. դժ.
Առաքելոյ աղաւնոյ. (յատ-
եանն): Եւր. Եղիսէի մարգա-
րէին:

(Երեկոյին Հրաշափառ, ժա-
մերգութիւն եւ նախատօնակ Ս.
Փրկչի վանքը:)

3 ✱ Կիր. Ակ. Ը. Ծ. or Յիմանց: 16 10
ՀՈԳԵԳԱԼՈՒՍ (Պեցեկոսէ):
Հետ. շար. դժ. Համբարձաւ
տէրն մեր յերկինս: Օրհ. դժ.
Առաքելոյ աղաւնոյ. սար: Հմբ.
րկ. Երրորդութիւն անբաժա-
նելի: Բարեկենդան Եղիական
պահոց: Յն. Լս Հոգեգալուստ:

(Հանդիսաւոր Ս. Պատարագ
Ս. Փրկչի վանքը եւ երեկոյին
հոգեհանգստեան կարգ ազգային
գերեզմանատան մէջ:)

4 ԲՁ. ԲՁ. Բ. or Հոգ: Պահի: Օրհ. 17 11
րկ. Նոյն Լ նման. սար: Հմբ.
րկ. Այսօր երկնայինքն:

5 ԳՁ. Բկ. Գ. or Հոգ: Պահի: Օրհ. 18 12
րկ. Այսօր երկնայինքն. սար:
Հմբ. դժ. Արեգակն արդարու-
թեան: Եւր. Եփրեմի խուրին
Ասորոյ:

6 ԳՁ. ԳՁ. Գ. or Հոգ: Պահի: Օրհ. 19 13
դժ. Արեգակն արդարութեան.
սար: Հմբ. զկ. Զանսկզբնաբար:
Յայտմ. Մարգաց (30):

7 ԵՁ. Գկ. Ե. or Հոգ: Պահի: Օրհ. 20 14
զկ. Զանսկզբնաբար. սար: Հմբ.
դժ. Անմահաբար բաժակ:

Ⓜ Լրումն լուսնի:

Պայծառ օդ:

8 Ուր. ԴՁ. Զ. or Հոգ: Պահի: Օրհ. 21 15
դժ. Անմահաբար բաժակ. սար:
Հմբ. զկ. Ի հարաշարժ աղբե-
րէն:

9 Եր. Դկ. Է. or Հոգ: Օրհ. զկ. 22 16
Ի հարաշարժ. սար: Հմբ. դժ.
Հոգին սուրբ էր միշտ: Ամառ-

նամուտ եւ արեւագարձ խեց-
գետնի. ցերեկն սկսի կարճա-
նալ եւ գիշերն երկարիլ: Իսկ.
Ֆասըլը սայիֆի, որ է սկիզբն
առատութեան ջուրցն նեղոսի:

⊙ Ի խեցգետինն:

10 ✱ Կիր. ԱՁ. Ա. զկնի Հոգ. 23 17

Սկիզբն Յարութեան կիւրակէից
եւ յիշատակ եղիայի մարգարէին:
Աւագ օրհ. Ի ձայնէն: Հրց.
յար. ած. ա. Որ եկիր: Հմբ.
ած. Ընդ լուսանալ: Նախատո-
նակ. ղկ. Անձինք նուիրեալք:
Յն. Բարեկենդան Առաքելոց:
Հր. Ծոմ վասն աւերման Երու-
սաղեմի եւ առաջին Տաճարին:

(Երեկոյին ժամերգութիւնն եւ
նախատօնակ Ս. Հրեշտակապե-
տաց եկեղեցին):

11 ԲՁ. Ակ. Սրբոց կուսանացն Հր- 24 18

ուիփսիմեանց: Օրհ. ղկ. Անձինք

նուիրեալք. սար. Յն. Պահք
Առաքելոց 19 օր եւ առաքելոցն
Բարթողիմէոսի եւ Բառնաբայ:
Եւր. Ծնունդ Յովհաննուս կա-
րապետին:

(Ժամերգութիւնն Ս. Հրեշտա-
կապետաց եկեղեցին եւ Ս. Պա-
տարագն Ս. Հուփսիմէի մատ-
րան մէջ՝ անդ):

12 ԳՁ. ԲՁ. Սրբոց կուսանացն Գա- 25 19

լիանեանց: Օրհ. ղկ. Անձինք
նուիրեալք. սար:

13 ԳՁ. Բկ. Պահի: Հրց. ապ. ած. 26 20

ա. Որ հայիս քաղցրութեամբ:
Նախատօնակ. զծ. Զմարգարէ
բարձրելոյն:

14 ԵՁ. ԳՁ. Սրբոց Յովհաննու կա- 27 21

րապետին եւ Աթանաղիսեայ եպիս-
կոպոսին: Օրհ. զծ. Զմարգարէ:
Հրց. զծ. Զուարճանայ այսօր:
Մկբ. եւ Հմբ. ղկ. Մարգարէից

գերագոյն: Յն. Եղիսէի մար-
գարէին:

- 15 Ուր. Գկ. Պանն: Հրց. հնգ. ակ. 28 22
Գոհաբանեմք: Մկք. Խաչի զկ.
Յաղթող եւ զնոր: Նախատո-
նակ. թծ. Ով երջանիկ: Յն.
Ամովսայ մարգարէին:

Ⲭ վերջին քառորդ լուսնի:

Պարզ եւ զուարթ:

- 16 ✠ Եր. ԴԶ. Սրբոյ Խորն մերոյ 29 23
Գրիգորի Լուսաւորչին: Յի-
շատակ ելանելոյն ի վիրապէն:
Օրհ. թծ. Ով երջանիկ: Թագ.
յաւ. Այսօր դասք: Հրց. թծ.
Որ առաքեցեր: Մկք. դծ. Հրա-
շափառ. եւ Որ կոչեցար: Հմք.
զծ. Ուրախ լեր. (յատեանն):
Եւր. Առաքելոցն Պետրոսի եւ
Պօղոսի:

- 17 ✠ Կիր. Դկ. Բ. զկնի Հոգ: Տօն 30 24
Կարօղիկէ Եկեղեցւոյ Սրբոյ

Էջմիածնի: Օրհ. զծ. Ուրախ
լեր: Հրց. զծ. Այսօր պայծառ:
Մեծ. զծ. Անսկզբնական բա-
նին: Հմք. զծ. Այսօր ուրախա-
ցեալ: (Կատարի հանդէս յա-
մենայն եկեղեցիս Հայոց): Եւր.
Երկօրասան առաքելոց:

(Հանդիսաւոր Ս. Պատարագ
Ս. Յակոբեանց տաճարին մէջ):

ՅՈՒՆԻՍ (Ն. Տ.)

31

- 18 ԲԶ. ԱԶ. Սրբոց Մանկանցն Բեր- 1 25
ղենեմի եւ Ակակիոսի վկային,
Մովկիմայ քահանային եւ Կողբա-
սիոսի զինաւորին: Օրհ. մրտ. ի
ձայնէն: Հրց. դծ. Այսօր ան-
մեղ. սար: Մկք. և Հմք. դկ.
ստեղի. Երանելի սուրբ ման-
կունքն:

- 19 ԳԶ. ԱԿ. Սրբոց Կուսանացն Նու- 2 26

նեայ եւ Մանեայ: Օրհ. դկ. Ան-
ձինք նուիրեալք. սար: Յն.
Յուդայի առաքելոյն: Եւր. Այ-
ցելու թիւն Ս. Աստուածածնի:
20 Դժ. ԲՁ. Պահի: Հրց. ապ. ած. 3 27
բ. Որ համադոյից:

21 Սժ. Բկ. Սրբոց ի խառնացն՝ Սա-
նակայ եւ Յովսեփայ եւ վկայիցն՝
Սարգսի եւ Բագոսի: Օրհ. մրտ.
ի ձայնէն: Հրց. մրտ. ած. Զքեղ
արդար: Մկք. եւ Հմբ. մրտ.
ի ձայնէն:

22 Ուր. ԳՁ. Պահի: Հրց. հնգ. բծ. 5 29
Որ թաղաւորդ ես: Մկք. խաչի
զծ. Փայտ կենաց:

23 Եբ. Գկ. Սրբոցն՝ Մեծին Ներսիսի
հայրապետին մերոյ եւ Խաղայ ե-
պիսկոպոսին: Օրհ. բկ. Որ զլոյս
անճառ. սար: Հմբ. ած. Սուրբ
ես տէր. եւ երկնաքաղաքացին:
Հր. Աբ (30):

● Ծնունդ լուսնի:

Պարզ եւ ջերմ:

24 ✠ Կիր. ԴՁ. Գ. զկնի Հոգ: Աւագ 7 1
օրհ. ի ձայնէն: Հրց. յար. ած.
բ. Պայծառացիր: Մեծ. ած. Որ
ընտրեցար: Հմբ. դծ. Փառա-
բանակից: Բարեկենդան Սուրբ
Հուսաւորչի պահոց: Յն. Ծը-
նունդ Յովհաննու Կարապե-
տին: Եւր. Կիւրղի եւ Մեթո-
տիոսի եպիսկոպոսաց: Իսլ.
Ճէմաղիւլ ախըր (29):

25 Բժ. Դկ. Պահի: Սրբոցն՝ Եպիփա- 8 2
նու Կիպրացւոյն, Բաբելայ հայրա-
պետին եւ երից առակերաց նորին:
Օրհ. մրտ. ի ձայնէն: Հրց. դծ.
Սքանչեւագործ. սար: Մկք. և
Հմբ. զծ. Նմանեալ Մովսիսի:
Եւր. Եսայեայ մարգարէին:

26 Գժ. ԱՁ. Պահի: Սրբոցն՝ Կոստան- 9 3
դիանոսի թագաւորին եւ մօր նորա

Հեղինեայ: Օրհ. ակ. Որ զերկ-
նաւոր. սար: Մեծ. ամ. Երա-
նելի աստուածասէր:

27 Պ. Ակ. Պահի: Հրց. ապ. ամ. 4
Գ. Որ յամենայնի ես:

28 Յ. Բ. Պահի: Սրբոցն՝ Թէոդի-
սոնի Գաղասացւոյն, Թալիլեայ
բժեկին եւ Եօքն կուսանացն որք
յԱնկիւրիա կատարեցան: Օրհ.
մրտ. ի ձայնէն: Հրց. մրտ.
ակ. ա. Սուրբ Աստուած: Մկք.
և Հմր. մրտ. ի ձայնէն:

29 Ուր. Բկ. Պահի: Հրց. հնգ. թկ. 12 6
Արարիչ: Մկք. Խաչի թկ. Խաչն
կենարար: Նախատօնակ. զկ.
Լերինք ամենայն: Յն. Առա-
քելոցն Պետրոսի և Պօղոսի:

30 ✱ Շր. Գ. Գիւտ Նեխարաց 13 7
սրբոյ հօրն մերոյ Գրիգորի
Լուսաւորչին: Օրհ. զկ. Լե-
րինք ամենայն: Թագ. յաւ.

Այսօր դասք: Հրց. թծ. Որ ա-
ռաքեցեր. սար: Մկք. դծ. Հը-
րաշափառ. եւ Որ կոչեցար:
Հմր. ամ. Սուրբ ես տէր. եւ
Երկնաքաղաքացին: Յն. Երկո-
տասան առաքելոց:

Յ Առաջին Բառուղ լուսնի:
Ջերմագին եղանակ:

Յ Ո Ւ Լ Ի Ս

31

Ճէմագիւլ ախրը

- 1 ✱ Կիր. Գկ. Դ. զկնի Հոգ: Աւագ 14 8
օրհ. ի ձայնէն: Հրց. յար. ակ.
ա. Որ եկիր ի փրկութիւն:
Մեծ. ակ. Որ զկեանքն անմա-
հարար: Հմբ. զկ. Յարեաւ
տէրն: Յն. Գիւտ Տփոյ Ս. Աս-
տուածածնին: Հր. Ծոմ վասն
գերութեան Երուսաղեմի եւ
երկրորդ աւերման Տաճարին ի
Տիտոսէ, Գարա պայրամ 2 օր:

- 2 ԲԶ. ԴԶ. Սրբոց վկայիցն՝ Անտո- 15 9
նինոսի, Թէոփիլոսի, Անիֆսոսի եւ
Փոսինոսի: Օրհ. մրտ. ի ձայնէն:
Հրց. մրտ. թծ. ա. Անտիսակալ:
Մկք. և Հմբ. մրտ. ի ձայնէն:
3 ԳԶ. ԴԿ. Սրբոցն՝ Դանիելի մար- 16 10
գարէին եւ երից մանկանցն՝ Սեդ-
րաֆայ, Միսաֆայ եւ Աբեղնագովի:
Օրհ. ակ. Որ զաստուածային:
Հրց. մրտ. ակ. բ. Որ բարձր-
եալդ ես. Ողբ. և Տրյ. (շմար-
դարէիցն) ած. Որ զծածկեալ.
եւ Երգ. առեալ: Մկք. և Հմբ.
դծ. Որ զյառաջագոյն: Եւր.
Տօն Ս. Աստուածածնին Կար-
մեղոսի:
4 ԴԶ. ԱԶ. Պահ: Հրց. ապ. ած. 17 11
դ. աղց. Երգէին մանկունքն:
Նախատօնակ. ակ. Որք զար-
դարեցին:
5 ✱ ԵԶ. ԱԿ. Սրբոց Թարգման- 18 12

Հաց վարդապետացն մերոց
Սահակայ եւ Մեսրոպայ: Օրհ.
ակ. Որք զարգարեցին. սար:
Մկք. և Հմբ. զծ. նմանեալ:

Տօն ազգային:

6 Ուր. ԲԶ. Պահի: Հրց. հնգ. զծ. 19 13
Օրհնեմք զքեզ: Մկք. Խաչի բծ.
Անապական: Յայսմ. Հրոտից
(30):

7 Եբ. ԲԿ. Սրբոցն՝ Տրդատայ քա- 20 14
գաւորին մերոյ եւ Աշխեն սիկնոցն
եւ Խոսրովիդիսոյն: Օրհ. ակ. Որ
զերկնաւոր. սար: Մկք. զծ. Որ
գերագոյն: Հմբ. ամ. Սուրբ և
տէր. եւ Երկնաքաղաքացին:
Նախատօնակ. ակ. Որ նախ-
իմաց: Եւր. Եղիայ մարգարէին:

⊕ Լրումն յուսնի:

Պայծառ եւ ցեմ:

8 ✠ Կիր. ԳԶ. Ե. զկնի Հոգ: Գիւս 21 15
Տփոյ Ս. Աստուածածնի: Օրհ. զկ.

երգեցէք. սար: Հմբ. զծ. Նոր
սիոն: Եւր. Դանիելի մարգա-
րէին:

(Ս. Պատարագն Ս. Աստուա-
ծածնի գերեզմանին վրայ):

9 ԲԶ. ԳԿ. Սրբոցն՝ Կալիստոսի 22 16
եւ Բառաստուն եւ ինն վկայիցն եւ
Ղուկիանոսի Բահանային: Օրհ.
մրտ. ի ձայնէն: Հրց. մրտ. բծ.
բ. Ընդ սուրբս քո: Մկք. եւ
Հմբ. մրտ. ի ձայնէն: Եւր.
Մարիամու Մազդաղինացոյն:

10 ԳԶ. ԴԶ. Սրբոյն Զափաթիայի մար- 23 17
գարէին: Օրհ. ակ. Որ զաստուա-
ծային: Հրց. ամ. Որ յերկնա-
յին: Մեծ. ամ. Զքեզ երևեալ:
Մկք. և Հմբ. զծ. Որ զյառա-
ջագոյն: Յն. Քառասուն և հինգ
մարտիրոսաց Նիկոպոլսոյ ի
Հայս:

11 ԳԶ. ԴԿ. Պահի: Հրց. ապ. ամ. 24 18

*** Z	88	ՅՈՒԼԻՍ	*** Ն L
	Ե. Բարերանեալ ես թագաւոր:		
	⊙ յԱռիծն:		
12	Ե. Ա. Սրբոյն եղիսէի մարգարէին: Օրհ. ակ. Որ զաստուածային: Հրց. դժ. Որ ընդ հողեղէն: Մեծ. դժ. Որ ի բարձրութիւնս: Մկք. դկ. Այսօր ցնծայ: Հմբ. դժ. Որ զյառաջագոյն: Եւր. Յակոբայ Զերեդեայ առաքելոյն:	25 19	
13	Ուր. Ակ. Պահի: Հրց. հնգ. զկ. Բանդ Աստուած: Մկք. Խաչի ակ. Սեղան քո տէր: Յն. Գարիիւի հրեշտակապետին: Եւր. Աննայի մօրն Ս. Աստուածածնի:	26 20	
14	Եր. Բ. Սրբոց երկոսասան առաքելոցն Քրիստոսի եւ Պօղոսի երեսասաներոց առաքելոյն: Օրհ. գժ. Երանելի սուրբ առաքեալք. սար: Մկք. դկ. ստեղի. Առաք-	27 21	

*** Z	ՃԵՄԱԶԻԻԼ ԱԽԸՐ	89	*** Ն L
	եալք: Հմբ. ած. Սուրբ ես տէր. եւ ի քէն հայցեմք:		
	⊕ Վերջին Բառորդ լուսնի:		
	Տօրագին աւուրք:		
15	✠ Կիր. Բկ. Զ. զկնի Հոգ: Աւագ օրհ. ի ձայնէն: Հրց. յար. ակ. Բ. Որ վասն մերոյ: Մեծ. ակ. Նոր խորանիդ: Հմբ. բկ. Քո յարութեանդ: Բարեկենդան Վարդալառի պահոց:	28 22	
16	Բ. Գ. Ա. օր պահոց Վարդ: Հրց. ապ. ած. զ. Բարերանեալ ես ի յաւիտեան:	29 23	
17	Գ. Գ. Բ. օր պահոց Վարդ: Հրց. ապ. ակ. ա. Զանուէն քո Քրիստոս: Իսլ. Սկիզբն աւուրց Շնիկ աստեղ (Սամ ելի):	30 24	
18	Գ. Գ. Գ. օր պահոց Վարդ: Հրց. ապ. ակ. Բ. Որ խոնարհեցար: Եւր. Իգնատիոսի Լոյսայի:	31 25	

*** Z	90 ՅՈՒԼԻՍ	L ***
	ՕԳՈՍՏՈՍ (Ն. Տ.) 31	
19	ԾԶ. ԴԿ. Դ. օր պահոց Վարդ: Հրց. ապ. ակ. Գ. Աստուած հարցն մերոց:	1 26
20	ԱՐ. ԱԶ. Ե. օր պահոց Վարդ: Հրց. հնգ. դժ. Որ փառք հօր: Մկք. Խաչի ամ. Որ զանարատ: Յն. Եղիայի մարգարէին:	2 27
21	ՇԲ. ԱԿ. Յիսասակ Տապանակին հնոյ եւ նորոյս Ս. Եկեղեցւոյ: Օրհ. ակ. Զքեղ քաղաք Աստուծոյ. սար: Մկք. ակ. Որ ի սկզբանէ: Հմբ. ամ. Որ ի լերինն. (յառ- եանն): Նաւակատիք: Եւր. Դիւտ նշախարաց Ստեփանոսի նախաւկային: (Երեկոյին Հրաշափառ Ս. Յա- կոբեանց տաճարին մէջ):	3 28
22	Ճ ԿԻՐ. ԲԶ. ՎԱՐԴԱՎԱՌ: Տօն Այլակերպութեան Տեառն մե-	4 29

*** Z	ԲԷՃԷՊ 91	L ***
	րոյ Յիսուսի Գրիսուսի: Հեա. չար. դժ. Յնծայ այսօր: Օրհ. ամ. Որ ի լերինն. սար: Շար: դկ. ստեղի. լերինք ցնծա- ցեն: Հմբ. դկ. ստեղի. Այսօր ի լերինն: Յն. Մարիամու Մագ- դաղինացւոյն: Եւր. Սրբոյն Դոմինիկոսի: ● Ծնունդ լուսնի: Զերմագին աւուրի: (Հանդիսաւոր Ս. Պատարագ Ս. Յակոբեանց տաճարին մէջ):	
23	Ճ ԲԶ. ԲԿ. Բ. օր Վարդ: Յի- սասակ մեռելոց: Օրհ. թկ. ճառագայթ փառաց. սար: Մեծ. դժ. Աստուածածին գե- րագոյն: Մկք. և Հմբ. թկ. Օրհ- նեցէք մանկունք: Յն. Եղե- կիելի մարգարէին: Իսլ. Բէ- ճէպ (30): Հր. Իլուլ (29): (Ս. Պատարագն ի Ս. Փրկիչ):	5 1

*** ** * Z	92 ՅՈՒԼԻՍ	L *** ** *
24	ԳԶ. ԳԶ. Գ. or Վարդ: Օրհ. զծ. Այսօր որ էնն. սար: Մեծ. դկ. Աստուածածին պայծառ: Մկք. և Հմբ. դկ. ստեղի. Լե- րինք ամենայն: եւր. Այլա- կերպութիւն Տեառն: Իսլ. Վերջ աւուրց Շնիկ աստեղ:	6 2
25	ԳԶ. ԳԿ. Պահի: Հրց. ապ. ակ. դ. Օրհնեալ և փառաւորեալ: Յն. Աննայի մօրն Ս. Աստուա- ծածնի:	7 3
26	ԵԶ. ԴԶ. Սրբոյն եւայեայ մարգա- րէին: Օրհ. ակ. Որ դաստուա- ծային: Հրց. ամ. Որ յերկնա- յին. սար: Մեծ. ամ. Զքեզ ե- րեւեալ: Մկք. և Հմբ. դծ. Որ զյառաջագոյն: Իսլ. Լէյլէի բէ- ղայիպ:	8 4
27	Ուր. ԴԿ. Պահի: Հրց. հնգ. դկ. Յաւիտենից: Մկք. Խաչի դկ. Այսօր նշան յաղթող: Նախա-	9 5

*** ** * Z	ԲԷՃԵՊ 93	L *** ** *
	տօնակ. զծ. Երանելի սուրբ առաքեալք:	
28	✠ Եբ. ԱԶ. Սրբոցն՝ Թաղէոսի առաքելոյն մերոյ եւ Սանդրիս- տոյ կուսին: Օրհ. զծ. Երա- նելի սուրբ առաքեալք. սար: Թագ. յաւ. Այսօր դասք: Մեծ. ամ. Որ զբանն Աստուած: Մկք. դկ. Քե պարծի: Հմբ. ամ. Սուրբ ես տէր. եւ ի քէն հայցեմք:	10 6
29	✠ Կիր. ԱԿ. Բ. զկնի Վարդ: Աւագ օրհ. ի ձայնէն: Հրց. յար. բծ. ա. Որ ի յերկնից ի- ջեր: Մեծ. բծ. Զքեզ կոյս և մայր: Հմբ. ակ. Առաքեցար ի հօրէ:	11 7
30	ՅԱ. ԲԶ. Սրբոցն՝ Կիարիանոսի եպիսկոպոսին եւ Բառասուն եւ հինգ. վկայիցն եւ սրբոց կուսա-	12 8

նացն Յուսիսանեայ, եւ փիւեայ եւ
 Գրիսինեայ: Օրհ. մրտ. ի ձայ-
 նէն: Հրց. մրտ. քկ. ա. Օրհ-
 նեմք զքեզ: Մկք. և Հմք. ղկ.
 Յիշատակ Գրիստոսի: Յն. Առա-
 քելոցն Շիղայի և Սիղուանոսի:
 31 Գ2. Բկ. Մըբոցն՝ Աթանագինեայ 13 9
 եպիսկոպոսին եւ Տասն առաքել-
 ացն եւ հինգ վկայիցն: Օրհ.
 մրտ. ի ձայնէն: Հրց. մրտ. քկ.
 ք. Որք ի մարտի: Մկք. և Հմք.
 մրտ. ի ձայնէն: Յն. Բարեկեն-
 ղան Ս. Աստուածածնի պահոց:

Օ Գ Ո Ս Տ Ո Ս

31

Բ Է Ն Է Պ

- 1 Գ2. ԳԶ. Պահի: Հրց. ապ. ակ. ե. 14 10
 աղց. Փառաւորեալ յաւիտեան:
 2 Ե2. Գկ. Մըբոց նախահարցն՝ Ա- 15 11
 դամայ, Աբելի, Սեբայ, Ենովսայ,
 Ենովայ, Նոյի, Մեփիսեղեկի, Աբ-
 րահամու, Իսահակայ, Յակոբայ,
 Յովսեփայ, Մովսիսի, Ահարոնի,
 Եղիազարու, Յեսուայ, Սամուելի,

Սամփսոնի, Յեփթայեայ, Բարակայ, Գեդէոնի եւ այլոց սրբոց նախահարցն: Օրհ. ակ. Որ զաստուածային: Հրց. մրտ. ղկ. ա. Առ քեզ Աստուած: Մեծ. ղկ. Նահապետացն: Ողբ. եւ Տրյ. (զՄարգարէիցն) դժ. Որ աւետաւոր. եւ Այսօր Ժողովուրդք: Մկք. և Հմբ. ղկ. Այսօր ցնծայ զուարճացեալ: Յն. Փոխադրութիւն նշխարաց Ս. Ստեփանոսի նախաւկային: Եւր. Վերափոխումն Ս. Աստուածածնի:

Ուր. ԴՁ. Պահմ: Հրց. հնգ. ամ. Օրհնեալ ես դու: Մկք. Խաչի դժ. Զօրութիւն:

Շբ. ԴԿ. Եփեսոսի Ս. Ժողովոյն երկու հարիւր հայրապետացն: Օրհ. գժ. Այսօր սրբոց հայրապետացն. սար: Մկք. գժ. Ո՛վ հրաշալի. եւ Ի սուրբ Երրորդու-

թենէն. (յատեանն): Հմբ. ամ. Սուրբ ես տէր. եւ Երկնաքաղաքացին: Յն. Եօթն մանկանցն Եփեսոսի:

5 ✠ Կիր. ԱԶ. Գ. ղկնի Վարդ: Աւագ օրհ. Ի ձայնէն: Հրց. յար. ղկ. ա. Որ յերկնային: Հմբ. ամ. Փառք յարեւթեան քո տէր: Բարեկենդան Ս. Աստուածածնի պահոց: Յայսմ. Աւելեաց (6):

⊕ Լուսն լուսնի:
Տօր եւ խոնաւ:

6 ԲԶ. ԱԿ. Ա. օր պահոց Ս. Աստուածածնի: Հրց. ապ. ակ. զ. Զանճառ էութիւն: Տօմ. Նաւասարդ: Ամանոր եւ տարեմուտ ՏՆԼԳ = 4433 թուականին Հայոց: Յն. Այլակերպութիւն Տեառն:

7 ԳԶ. ԲԶ. Բ. օր պահոց Ս. Աս-

*** Z	98 ԾԳՈՍՏՈՍ	Ն L ***
	սուածածնի: Հրց. ապ. թծ. ա. Օրհնեալ տէր Աստուած: Եւր. Սամուելի մարգարէին և Բեր- նարդոսի արքային:	
8	ԳԶ. ԲԿ. Գ. օր պահոց Ս. Աս- սուածածնի: Հրց. ապ. թծ. բ. աղց. Որ ապրեցուցեր:	21 17
9	ԵԶ. ԳԶ. Գ. օր պահոց Ս. Աս- սուածածնի: Հրց. ապ. թծ. Գ. աղց. Որ ահաւոր: Յն. Մատա- թիայ առաքելոյն:	22 18
10	Աւր. ԳԿ. Ե. օր պահոց Ս. Աս- սուածածնի: Հրց. Կնգ. ակ. Գո- հարանեմք: ՄԿք. Խաչի վկ. Ո՛վ քառաթիւ:	23 19
11	ՇԲ. ԳԶ. Տօն Շողակաթի Սրբոյ Էջմիածնի՝ ըստ Տեպեան Սրբոյն Գրիգորի Լուսաւորչին մերոյ: Օրհ. զծ. Ուրախ լեր. սար: Մեծ. դծ. Ուրախացիր Աստուածա- ծին: ՄԿք. ղկ. Էջ միածինն:	24 20

*** Z	ԲԷՃԷՊ	99 Ն L ***
	Հմբ. դծ. Այսօր ժողովեալ. (յատեանն): Նաւակատիք: Յայտմ. Նաւասարդ (30) և Տա- րեմուտ ՌՅՂ = 1390 հաստա- տուն և բուն թուականին Հա- յոց: Եւր. Բարթողիմէոսի ա- ռաքելոյն:	
	⊙ Ի կոյսն: (Երեկոյն Հրաշափառ, ժա- մերգութիւն եւ նախատօնակ Ս. Աստուածածնի տաճարին մէջ):	
12	✠ Լիւր. ԳԿ. ՎԵՐԱՓՈԽՈՒՄՆ Ս. ԱՍՏՈՒԱԾԱԾՆԻ: Հետ. շար. ղկ. Արեւիք գերարփին: Օրհ. դծ. Այսօր ժողովեալ. սար: Հմբ. ղկ. Այսօր զանճառելի: (Ինն օր նախատօնակ առնել):	25 21
	⊙ Վերջին քառորդ լուսնի: Ջերմ եւ խոնար: (Հրաշափառ Ս. Աստուածածնի տաճարին մէջ եւ հանդիսաւոր	

Ս. Պատարագ Ս. Կոլոսի գերեզ-
մանին վրայ.)

13 Ճ. ԲԶ. ԱԶ. Բ. or Վերափոխման: 26 22
Յիսաակ մեռելոց: Օրհ. ղկ.
Այսօր զանճառելի. եւ Արեւելք
գերարփին. սար: Հմբ. ղծ. Այս-
օր հրաշափառ:

(Ս. Պատարագն ի Ս. Փրկիչ.)

14 ԳԶ. ԱԿ. Գ. or Վերափ: Օրհ. 27 23
ղծ. Այսօր հրաշափառ. սար:
Հմբ. ղծ. Այսօր ժողովեալ: Յն.
Ննջումն Ս. Աստուածածնի:

15 ԴԶ. ԲԶ. Պանի: Դ. or Վերափ: 28 24
Օրհ. ղծ. Այսօր ժողովեալ. սար:
Հմբ. ղկ. Այսօր զանճառելի:
Յն. Վերափոխումն Ս. Աստուա-
ծածնի: Եւր. Օգոստինոսի ե-
պիսկոպոսին:

16 ՍԶ. ԲԿ. Ե. or Վերափ: Օրհ. 29 25
ղկ. Այսօր զանճառելի. եւ Ա-
րեւելք գերարփին. սար: Հմբ.

ղծ. Այսօր հրաշափառ: Յն.
Փոխադրութիւն վարչամակին
Գրիստոսի յեղեսիա: Եւր. Գըլ-
խատումն Յովհաննու Կարա-
պետին:

17 Ուր. ԳԶ. Պանի: Զ. or Վերափ: 30 26
Օրհ. ղծ. Այսօր հրաշափառ.
սար: Հմբ. ղծ. Այսօր ժողովեալ:
Յն. Միւռոնայ եպիսկոպոսին:

18 ՇԲ. ԳԿ. Է. or Վերափ: Օրհ. 31 27
ղծ. Այսօր ժողովեալ. սար:
Հմբ. ղկ. Այսօր զանճառելի:
Իսլ. Միրան կէճէսի:

ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ (Ն. Տ.)

30

19 Ճ. Կիր. ԴԶ. Բ. զկնի Վերափ: 1 28
Ը. or Վերափ: Օրհ. ղկ. Այսօր
զանճառելի. եւ Արեւելք գե-
րարփին. սար: Հմբ. ղծ. Այսօր
հրաշափառ: Եւր. Յեսուայ եւ
Գեղէոնի:

*** Z	102	ՕԳՈՍՏՈՍ	Ն	L ***
20	ԹԶ. ԴԿ. Թ. օր Վերափ: Օրհ. դծ. Այսօր հրաշափառ. սար: Հմբ. դծ. Ուրախ լեր մայր անճառ: Զն. Սամուելի մարգարէին:		2	29
21	ԹԶ. ԱԶ. Սրբոցն՝ Յովակիմայ եւ Աննայի ծնողաց Ս. Աստուածածնի եւ Կանանցն Իւղաբերից: Օրհ. ակ. Որ նախիմաց. սար: Մկք. ակ. Աշակերտք Գրիստոսի: Հմբ. դկ. Իւղաբերից կանանցն: Զն. Թաղէոսի առաքելոյն: Հր. Թըշրի (30) և տարեգլուխ 5701 քաղաքային թուականին, սօն 2 օր:		3	30
	● Ծնունդ լուսնի: Ախորժելի եղանակ: (Ս. Պատարագն Ս. Աստուածածնի տաճարին մէջ՝ Հայր Յովսէփի զերեզմանին վրայ):			
22	ԹԶ. ԱԿ. Պահ: Հրց. ապ. բծ. Դ. Ուղիղ են ճանապարհք: Եւր.		4	1

*** Z	ՏԱՊԱՆ	103	*** Ն L
23	Մովսեսի մարգարէին: Իսլ. Շապան (29):		
23	ԾԶ. ԲԶ. Սրբոյն Երեմիայի մարգարէին: Օրհ. ակ. Որ զաստուածային: Հրց. ած. Որ յերկնային. սար: Մեծ. ած. Զքեզ երևեալ: Մկք. և Հմբ. դծ. Որ զյառաջագոյն: Զն. Իններորդ օր Վերափոխման: Հր. Ծոմ վասն սպանման Գողգոթիայ որդւոյ Աքիկամայ:		5 2
24	Ուր. ԲԿ. Պահ: Հրց. հնգ. բկ. Արարիչ: Մկք. Խաչի բկ. Անպատումն կառք: Եւր. Զաքարիայի մարգարէին:		6 3
25	Շր. ԳԶ. Սրբոց առաքելոցն՝ Թովմայի, Յակոբայ եւ Շմաւոնի: Օրհ. դծ. Երանելի սուրբ առաքեալք. սար: Մկք. ակ. Աշակերտք Գրիստոսի: Հմբ. ած. Սուրբ ես տէր. եւ Ի քէն հայ-		7 4

ցեմբ: Նախատօնակ. ակ. Որ
Նախիմաց:

26 Ք. Կիր. Գկ. Գ. զկնի Վերափ: 8 5
Գիւս Գոսոյ Ս. Աստուածածնի:
Օրհ. զկ. Երգեցէք. սար: Հմբ.
դծ. Նոր սիրուն: Եւր. Ծնունդ Ս.
Աստուածածնի:

(Ս. Պատարագն Ս. Աստուա-
ծածնի գերեզմանին վրայ:)

27 ԲԶ. ԴԶ. Սրբոցն՝ Ստեփանոսի Ուլ- 9 6
նեցւոյն եւ վկայիցն՝ Դոմարիւնայ,
Ծամիղոսի, Տուֆիկոսի եւ Ռաֆի-
կոսի: Օրհ. մրտ. ի ձայնէն:
Հրց. մրտ. զծ. ա. Որք զտան-
ջանս: Մկբ. դծ. Յնծայ այսօր:
Հմբ. դկ. Մարտիրոս եւ վկայ:

28 ԴԶ. ԴԿ. Սրբոց մարգարէիցն՝ Ե- 10 7
զեկիւթի, Եզրի եւ Զաքարիայի՝
հօրն Յովնանու Կարապետին: Օրհ.
ակ. Որ զաստուածային. սար:
Մեծ. դծ. Անարատ կոյս: Մկբ.

Է Հմբ. դծ. Որ զյառաջագոյն:

Յ Առաջին Բառուրդ լուսնի:
Զովացուցիչ հոգմունք:

29 ԴԶ. ԱԶ. Պանի: Հրց. ապ. ըկ. 11 8
ա. աղց. Հարցն մերոց օրհ-
նեալ: Յն. Դիւխառու մն Յով-
հաննու Կարապետին:

30 ԵԶ. ԱԿ. Սրբոցն՝ Յովնանու Կա- 12 9
րապետին եւ Յորայ աղաւթոյն: Օրհ.
զծ. Զմարգարէ բարձրեւոյն.
սար: Մկբ. Է Հմբ. դկ. Մար-
գարէից: Եւր. Տօն անուանն
Ս. Աստուածածնի: Հր. Գի-
փուռ, օր քառութեան, որ է
Զօրապ պայրամբ եւ է նոցա
ծամ մեծ:

31 Ուր. ԲԶ. Պանի: Հրց. հնգ. զծ. 13 10
Օրհնեմք զքեզ: Մկբ. Խաչի ըծ.
Այսօր խնդրի: Յն. Դիւտ Գօ-
տոյ Ս. Աստուածածնի:

ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ

30

Շապառ

- 1 ՇԲ. ԲԿ. Նիկիոյ Սուրբ Ժողովոյն 14 11
երեք հարիւր ութեւեասն հայրա-
պետացն: Օրհ. զծ. Այսօր սրբոց
հայրապետաց. սար: Մկք. զծ.
Ո՛վ հրաշալի. եւ ի սուրբ եր-
րորդութենէն. (յատեանն):
Հմբ. ած. Սուրբ եւ տէր. եւ
երկնաքաղաքացին: Յն. Սի-
մէոնի Սիւնակեցին, և եկեղե-

- ցական տարեգլուխ է նոցա:
եւր. Տօն վերացման Ս. Խաչին:
2 ✠ Կիր. ԳՁ. Դ. զկնի վերափ: 15 12
Աւագ օրհ. ի ձայնէն: Հրց.
յար. զծ. ա. Փառաւորեմք
ղքեզ: Հմբ. յար. զծ. Իւղա-
բեր. եւ Այսօր յարութիւն:
3 ԲՁ. ԳԿ. Սրբոցն՝ Անդրէի զօրա- 16 13
վարին եւ բանակի նորին, Կալի-
նիկոսի եւ Գոմեսեայ վկայիցն:
Օրհ. մրտ. ի ձայնէն: Հրց.
մրտ. զկ. Զինուորութիւնք:
Մկք. և Հմբ. մրտ. ի ձայնէն:
4 ԳՁ. ԴՁ. Սրբոցն՝ Ագրիսոնոսի եւ 17 14
կնոջն Անասովեայ, Թէոդորոսի եւ
Ելեթիւրոսի վկայիցն: Օրհ. մրտ.
ի ձայնէն: Հրց. մրտ. զծ. ա.
Յուսացեալքն: Մկք. եւ Հմբ.
մրտ. ի ձայնէն: Յն. Մովսեսի
մարգարէին: Հր. Սուքքօթ, Տօն
Տաղաւարահարաց, որ է Գա-
մէշ պայրամը 9 օր:

*** Z	108 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ	*** Ն Լ
	Ⓜ ԼԵՈՒՍՆ ԵՐԱՆԻ:	
	Պարզ եւ ջերմ:	
5	ԳԶ. ԴԿ. Պահի: Հրց. ապ. ըկ. Բ. Որ հարցն մերոց: Յն. Զաքարիայի հօրն Յովհաննու կառապետին: Իսլ. Պէրաթ կէճէսի:	18 15
6	ԾԶ. ԱԶ. Սրբոցն՝ Աբրահամու եւ Խորենայ, եւ անարժաք բժեկացն՝ Կողմայի եւ Դամիանոսի եւ Աստուածատրոյ վկային: Օրհ. մրտ. ի ձայնէն: Հրց. մրտ. դժ. Բ. Սուրբ եւ տէր: Մկք. եւ Հմբ. մրտ. ի ձայնէն:	19 16
7	ՈՒՐ. ԱԿ. Պահի: Հրց. հնգ. զկ. Բանդ Աստուած: Մկք. Խաչի աղ. Նշանաւ: Նախատօնակ. աղ. Որ նախիմաց:	20 17
8	✠ ՇԲ. ԲԶ. Ծնունդ Ս. Աստուածածնի ի յԱննայէ: Օրհ. զկ. Երգեցէք. սար. Հմբ. դժ. Նոր սիրոն: Յն. Լս Ծնունդ Ս.	21 18

*** Z	ՇԱՊԱՆ 109	*** Ն Լ
	Աստուածածնի: Եւր. Մատ. Թէոփ աւետարանչին:	
	(Հրաշափառ Ս. Աստուածածնի տաճարին մէջ եւ հանդիսաւոր Ս. Պատարագ Ս. Կուսի գերեզմանին վրայ:)	
9	✠ ԿԻՐ. ԲԿ. Ե. զկնի Վերափ: Աւագ օրհ. ի ձայնէն: Հրց. յար. զկ. ա. Անճառելի բնուած իւն: Հմբ. յար. ըկ. Քրիստոս յարեաւ: Բարեկենդան Ս. Խաչի պահոց: Յն. Յովակիմայ Լ Աննայի:	22 19
10	ԲԶ. ԳԶ. Ա. օր պահոց Խաչի: Հրց. ապ. ըկ. Գ. Մանկունքն գերեալք: Յայսմ. Հոռի (30): Եւր. Յղութիւն Յովհաննու կառապետին: Աշնամամուտ Լ Հասարակած, լինի տիւ Լ գիշեր հաւասար: Իսլ. Իթիտալը հարիֆի, որ է սկիզբն նուագութեան ջութոցն Նեղոսի:	23 20

*** Z	110 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ	Ն L ***
11	Գ. Գ. Բ. or պահոց Խաչի: Հրց. ապ. Բկ. Դ. աղց. Տէր Աստուած հարցն մերոց: ☉ Ի Կէիռն: ☉ Վերջին ֆառորդ լուսնի: Պայծառ եւ արեւմտի:	24 21
12	Գ. Գ. Գ. or պահոց Խաչի: Հրց. ապ. Բկ. Ե. Մանկանց զձայնն:	25 22
13	Ե. Գ. Գ. or պահոց Խաչի: Հրց. ապ. զձ. ա. Փառաւոր- եալ անուն քո: Եւր. Ննջումն Յովհաննու աւետարանչին:	26 23
14	Աւր. Ա. Ե. or պահոց Խաչի: Հրց. հնգ. դձ. Որ փառօք հօր: Մկք. Խաչի ած. Սուրբ խաչն օգնական: Յն. Տօն վերացման Ս. Խաչին:	27 24
15	Շր. Ա. Կ. Տօն Եկեղեցւոյ ի նաւա- կատիս Ս. Խաչին: Օրհ. Բկ. Ի վերայ Վիմի. սար: Մեծ. ած.	28 25

*** Z	ՇԱՊԱՆ 111	Ն L ***
	Մեծացունեմք: Մկք աղ. Սեղան քո տէր: Հմբ. ած. Որ զանարատ. (յատեանն): Նա- լակատիք:	
16	✠ Կիր. Բ. Տօն վերաճման Սրբոց Խաչին: Հեռ. շար. դձ. Զօրութիւն: Օրհ. ած. Որ զա- նարատ. սար: Հմբ. դձ. Զօրու- թիւն: Յերեկոյին անդաստան Խաչվերացի: Եւր. Միքայելի հրեշտակագետին: (Հանդիսաւոր Ս. Պատարագ եւ երեկոյին Խաչվերացի ան- դաստան Ս. Յակոբեանց տաճա- րին մէջ):	29 26
17	✠ Բ. Բկ. Տօն Խաչի: Յիւս- տակ մեռելոց: Օրհ. դձ. Զօ- րութիւն. սար: Մեծ. դձ. Մայր լուսոյ: Մկք. Խաչի Բկ. Որ յա- թոռ փառաց: Հմբ. Բկ. Խաչն կենարար: Յն. Սոփիայ և երից	30 27

դատերացն: Եւր. Սրբոյն Դրի-
գորի Լուսաւորչին մերոյ ի
սահմանս Հռոմայ և Նէապոլ-
սոյ և Յերենիմոսի վարդապե-
տին:

(Ս. Պատարագն ի Ս. Փրկիչ:)

ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ (Ն. Տ.)

31

- 18 ԳԶ. ԳԶ. Տօն Եկեղեցւոյ: Օրհ. 1 28
րկ. Խաչն կենարար: Հրց. դժ.
Ուրախ լեր այսօր. սար: Մեծ.
դժ. Ուրախացիր Աստուածա-
ծին: Մկք. Խաչի դժ. Անուան-
եալ: Հմբ. գժ. Ուրախ լեր սուրբ
Եկեղեցի:
- 19 ԳԶ. ԳԶ. Պահ: Տօն Եկեղեցւոյ: 2 29
Օրհ. գժ. Ուրախ լեր սուրբ Ե-
կեղեցի: Հրց. գժ. Այսօր պայ-
ծառ. սար: Մկք. Խաչի գկ.
Ով պահապան: Հմբ. րկ. Ան-

պատուին կառք: Եւր. Պահա-
պան հրեշտակաց:

● Ծնունդ լուսնի:

Հողմային եղանակ:

- 20 ԵԶ. ԳԶ. Տօն Եկեղեցւոյ: Օրհ. 3 1
րկ. Անպատուին կառք: Հրց.
գժ. Այսօր ցնծան. սար: Մկք.
դժ. Ի ստուենքանելն: Հմբ. րժ.
Անպական սուրբ զխաչն: Իսլ.
Բամազան (30): Հր. Խէսու (29):
- 21 Ուր. ԳԶ. Պահ: Տօն Խաչի: Օրհ. 4 2
րժ. Անպական: Հրց. դժ. Այս-
օր զենար: Մեծ. դժ. Մայր լու-
սոյ: Մկք. Խաչի դկ. Խաչի քո
Քրիստոս: Հմբ. գժ. Որ ծագե-
ցեր: Եւր. Փրանկիսկոսի Աստի-
զացւոյն:
- 22 ԵԶ. ԱԶ. Տօն Խաչի: Օրհ. գժ. 5 3
Որ ծագեցեր: Հրց. դկ. Քրիս-
տոս Աստուած: Մեծ. դկ. Աս-
տուածածին պայծառ: Մկք.

114 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ		Ն	Լ
23	ղի. Ետեղի. Պարուհեակեալ: Հմբ. զի. Այսօր երեւումն: ✠ Եիր. Ակ. Բ. զկնի Խաչի: Աւագ օրհ. ի ձայնէն: Հրց. յար. ղծ. ա. Որ եկիր կամաւ: Մեծ. ղծ. Աթոռ քրովբէական: Հմբ. յար. ակ. Յարուցեալ տէրն: Բարեկենդան Վարդայ Խաչի պահօց: Յն. Յղուծիւն Յովհաննու կարպետին:	6	4
24	ԲԶ. ԲԶ. Պահի: Սրբոց՝ Մամաւայ, Փիլիկսիմոնի եւ Սիմէոնի Սիւնակեցի: Օրհ. մրտ. ի ձայնէն: Հրց. մրտ. ղի. ա. Առ քեզ Աստուած: Մկք. և Հմբ. մրտ. ի ձայնէն: Եւր. Տօն Վարդաբանին:	7	5
25	ԴԶ. ԲԿ. Պահի: Սրբոց կուսանացն՝ Փեփրոնեայ եւ Մարիանեայ եւ Շուեանայ դստեր Մեծիկն Վարդանայ: Օրհ. մրտ. ի ձայնէն:	8	6

ԲԱՄԱԶԱՆ 115		Ն	Լ
	Հրց. մրտ. ղի. բ. Որ զհրաշափառ: Մկք. եւ Հմբ. ղի. Յիշատակ:		
26	ԴԶ. ԳԶ. Պահի: Հրց. ապ. զծ. բ. Փառաւորեալ է անուն: Յն. Ննջումն Յովհաննու աւետարանչին: Եւր. Աբրահամու նահապետին:	9	7
27	ԵԶ. ԳԿ. Պահի: Սրբոց հայրապետացն՝ Բարդաւմու, Անքիմոսի եւ Երանոսի: Օրհ. մրտ. ի ձայնէն: Հրց. մրտ. ղծ. գ. Որք հաղորդեցան: Մկք. և Հմբ. զծ. Հանդիսացեալք: Յ Առաջին Բառուղ լուսնի: Ջերմ եւ պայծառ:	10	8
28	Ուր. ԴԶ. Պահի: Հրց. հնգ. ամ. Օրհնեալ ես դու: Մկք. Խաչի ղծ. Դաւաղան: (Երեկոյին ժամերգութիւն եւ նախատօնակ Ղպտիններու Սուրբ Գէորգ եկեղեցին):	11	9

29 **ՇԲ. ԴԿ.** Սրբոցն՝ Գեորգայ զօրավարին, Աղոկսոսի եւ Ռոմանոսի երգեցողին: **ՕՐԻ.** ակ. Ամենասուրբ Երրորդութեան: **Հրց. մրտ.** զկ. **Ձինուորութիւնք:** Մկք. դժ. Ո՛վ սուրբ Գեորգ: **Հմբ.** ակ. Նշանաւ ամենայաղթ. (յատեանն):

(Ս. Պատարագն Ղպտիներու Ս. Գեորգ եկեղեցին, եւ երեկոյին Հրաշափառ Ս. Յարութեան տաճարին մէջ:)

30 * **Կիր. ԱԶ. Գ.** զկնի Խաչի: **Տօն վարագայ Սրբոյ Խաչին:** **ՕՐԻ.** ակ. Նշանաւ. սար: **Հմբ.** զժ. **Հրաշափառ տեօութիւն:** Առաջին կիւրակէ եօթն շաբաթուց: **Յն.** Սրբոյն Գրիգորի Լուսաւորչին մերոյ:

(Հանդիսաւոր Ս. Պատարագ Գրիստոսի Ս. Գերեզմանին վրայ):

Հ Ո Կ Տ Ե Մ Բ Ե Ր

31

Բամազան

1 **ԲԶ. ԱԿ.** Սրբոցն՝ Դաւթի Դրվնեցոյն եւ վկայիցն՝ Ղամբէոսի եւ Ղամբէուհոյն: **ՕՐԻ.** մրտ. Ի ձայնէն: **Հրց. մրտ.** աժ. **Ջքեզ արդար:** Մկք. և **Հմբ.** ըկ. **Լցեալ աստուածային. Յն.** Անանիայ առաքելոյն:

2 **ԳԶ. ԲԶ.** Սրբոցն՝ Եւստֆէոսի եւ կնոջ նորա Թէոփիստայ եւ երկուց

*** Z	118 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ	*** Ն	L
	որդուցն եւ սրբոց կուսանացն եր- մոնեայ եւ Նեկսարիմեայ: Օրհ. մրտ. ի ձայնէն: Հրց. մրտ. ակ. ա. Սուրբ Աստուած արարիչ: Մկք. և Հմբ. մրտ. ի ձայնէն:		
3	Պշ. Բկ. Պանի: Հրց. ապ. գծ. դ. աղց. Օրհնեալ ես տէր և փառաւորեալ: Յն. Դիոնեսիոսի Արիսպագայոյն:	16	14
4	Յշ. ԳՁ. Սրբոց իշխանագն՝ Ու- հակայ եւ Համագասպայ: Օրհ. մրտ. ի ձայնէն: Հրց. մրտ. ակ. բ. Որ բարձրեալդ ես: Մկք. և Հմբ. ղկ. ստեղի. Արիացեալք: ⊕ Լուսն լուսնի: Ամպամած օդ:	17	15
5	Ուր. Գկ. Պանի: Հրց. հնգ. ակ. Դոհաբանեմք: Մկք. Խաչի զկ. Յաղթող և զնոր: Եւր. Ղուկա- սու աւետարանչին:	18	16
6	Ծբ. ԴՁ. Սրբոց եօթանասուն եւ	19	17

*** Z	ՐԱՄԱԶԱՆ 119	*** Ն	L
	Երկու առակեցացն Քրիստոսի: Օրհ. ղկ. Իմաստութիւն եր- կնային. սար. Մկք. ղկ. ստեղի. Առաքեալք Աստուծոյ: Հմբ. ած. Սուրբ ես տէր. եւ քէն հայցեմք:		
7	✱ Լիւր. Դկ. Դ. զկնի Խաչի: Աւագ օրհ. ի ձայնէն: Հրց. յար. ղծ. բ. Որ բարեբանեալդ ես: Մեծ. ղծ. Աստուածածին գերագոյն: Հմբ. յար. ղկ. Յոր- ժամ եկին. եւ Էջ հրեշտակն. եւ Հրեշտակացն դասք: Եր- կրորդ կիւրակէ եօթն շաբա- թուց:	20	18
8	Քշ. ԱՁ. Սրբոցն՝ Փոկասու հայ- րապետին եւ Երանոսի հետեւողին առաքելոց: Օրհ. մրտ. ի ձայ- նէն: Հրց. մրտ. ղծ. ա. Անո- խակալ: Մկք. և Հմբ. մրտ. ի ձայնէն:	21	19

*** ** * Z	120 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ	*** ** * Ն L
9	Գ. Զ. Ա. Կ. Սրբոց կուսանացն՝ Թեկդեայ, Վարվառեայ եւ Պեղագեայ: Օրհ. մրտ. ի ձայնէն: Հրց. մրտ. բծ. բ. Ընդ սուրբս քո: Մկ. Է. Հմբ. դկ. Ք. Է. պարծի աշտօր: Յն. Յակոբայ Արփեայ առաքելոյն: Եւր. Մարգհոսի աւետարանչին:	22 20
10	Գ. Զ. Բ. Զ. Պանի: Հրց. ապ. գծ. Դ. Հարցն մերոց Աստուած: Յայտմ. Սահմի (30): Եւր. Յակոբայ Տեառնեղբոր:	23 21
11	Ե. Զ. Բ. Կ. Սրբոցն՝ Պանդալեոնի բժեկին, Եւմոդեայ Բահանային եւ Եւպրասեայ կուսին: Օրհ. մրտ. ի ձայնէն: Հրց. մրտ. բկ. ա. Օրհնեմք զքեզ տէր: Մկ. Եւ. Հմբ. դկ. Յիշատակ: Եւր. Ռափայելի հրեշտակապետին:	24 22
② Ի Կարինն: ③ Վերցին Բառուղ լուսնի: Պարզ եւ զուարթ:		***

*** ** * Z	ՐԱՄԱԶԱՆ 121	*** ** * Ն L
12	Ուր. Գ. Զ. Պանի: Հրց. հնգ. բծ. Որ թագաւորդ ես: Մկ. Խաչի գծ. Որ ծագեցեր: Նախատունակ. ալ. Որք զարդարեցին:	25 23
13	✠ Ծբ. Գ. Կ. Սրբոց Թարգմանչաց վարդապետացն մերոց՝ Մեսրոպայ, Եղիշէի, Մովսիսի Բերբողին, Գաւրի անյաղբ փիլիսոփային, Գրիգորի Նաբեկացւոյն եւ Ներսիսի Կլայեցւոյն: ՏՕՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԵԻ ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ Ի ՅԻՇԱՏԱԿ ԳԻԻՏԻ ՆՇԱՆԱԳՐԱՅ ՀԱՅՈՑ ԵԻ ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԵԱՆ ՍՈՒՐԲ ԳՐՈՑ: Օրհ. ալ. Որք զարդարեցին. սար: Մկ. գծ. Նմանեալ: Հմբ. ած. Սուրբ ես տէր. եւ Երկնաքաղաքացին: Եւր. Դեմետրեայ Վկային:	26 24
14	✠ Կիր. Գ. Զ. Ե. զկնի Խաչի: Աւագ օրհ. ի ձայնէն: Հրց.	27 25

յար. դժ. Գ. Որ ի քառակերպ-
եան: Մեծ. դժ. Խորանայարկ:
Հմբ. յար. դժ. Կանանցն. եւ
Ահագին: Երբորդ կիւրակէ եօթն
չարաթուց:

15 Բ. Դ. Գիւս նեխարաց սրբոյն 28 26
Գրիգորիսի Աղուանից կաթողիկո-
սին եւ սրբոց հարցն՝ Թաթլոյ,
Վարոսի, Թումասու, Անսոնի,
Կոնիդեայ եւ եօթն խոսանարա-
կացն որք յիննակնեան վանսն կա-
սարեցան: Օրհ. դկ. Արմատ ճըշ-
մարիտ: Հրց. ակ. Որ զլոյս առ-
տուածային. սար: Հմբ. րժ.
Յաւուրց Վերջին: Եւր. Առա-
քելոցն Շմաւոնի և Յուդայի:

16 Գ. Ա. Սրբոց առաքելոցն՝ Ա- 29 27
նանիայ, Մասաթիայ, Բառնաբայ,
Փիլիպպոսի, Յովհաննու, Շիղայի
եւ Սիդուանոսի: Օրհ. դկ. Իմաս-
տութիւն. սար: Մկբ. և Հմբ.

ակ. Աշակերտք Գրիստոսի: Իսլ.
Գատըր կէճէսի:

17 Դ. Ա. Պանի: Հրց. ապ. զժ. 30 28
Ե. աղց. Օրհնեալ ես տէր Աս-
տուած: Յն. Ովսեայ մարգա-
րէին:

18 Ե. Բ. Սրբոցն՝ Դիոնեսիոսի Ա- 31 29
րիսպագացւոյն, եւ առաքելոցն՝
Տիմոթէոսի եւ Տիսոսի: Օրհ. դկ.
Իմաստութիւն. սար: Մկբ. եւ
Հմբ. ակ. Աշակերտք: Յն. Դու-
կասու աւետարանչին:

ՆՈՅԵՄԲԵՐ (Ն. Տ.)
30

19 Ուր. Բ. Պանի: Հրց. հնգ. ըկ. 1 30
Արարիչ: Մկբ. Խաչի ըկ. Խաչն
կենարար: Յն. Յովելեայ մար-
գարէին: Եւր. Տօն ամենայն
սրբոց: Իսլ. Արիֆէ: Հր. Քառ-
շեւ (30):

20 ԹԲ. ԳԶ. Սրբոց աւետարանչացն՝ Մասքէոսի, Մարկոսի, Դուկասու եւ Յովհաննու: Օրհ. զծ. Երանելի սուրբ առաքեալք. սար: Մկք. ալ. Աշակերտք: Հմբ. ած. Սուրբ ես տէր. եւ ի քէն հայցեմք: Եւր. Յիշատակ համօրէն ննջեցելոց: Իսլ. Շէվլալ (29), և պայրամ 3 օր:

(Ս. Պատարագն Ս. Յովհաննէս Աւետարանչի եկեղեցին՝ Ս. Յարութեան գաւիթը:)

21 * Կիր. ԳԿ. Զ. զկնի Խաչի: Աւագ օրհ. ի ձայնէն: Հրց. յար. դծ. դ. Յորժամ ի խաչին: Մեծ. դծ. Մայր լուսոյ: Հմբ. յար. զկ. Զաստուածային. եւ Զքո յարութիւնդ: Զորորդ կիւրակէ եօթն շաբաթուց:

3 2

22 ԲԶ. ԴԶ. Սրբոցն՝ Դուկիանոսի հարիւրացեան, Յովսէփայ Աստուածահօրն, Յովսէփայ Արիմաթացոյն եւ բարեկամին Քրիստոսի Ղազարու եւ Բեց նորա Մարթայի եւ Մարիամու: Օրհ. դկ. Իմաստութիւն. սար: Մկք. դկ. ստեղի. Յովսէփ քեզ հաւատացեալ: Հմբ. դկ. Իւղարբերից: (Ս. Պատարագն Ս. Աստուածածնի տաճարին մէջ՝ Հայր Յովսէփի գերեզմանին վրայ:)

23 ԳԶ. ԴԿ. Սրբոցն՝ Թեոդոսոսի Բաղանային, Զենոնի զինաւորին, եւ Մակարայ, Եղոբեայ եւ Ռամելայ: Օրհ. մրտ. ի ձայնէն: Հրց. մրտ. ըկ. բ. Որք ի մարտի: Մկք. և Հմբ. մրտ. ի ձայնէն: Յն. Յակոբայ Տեառնեղբօր: Եւր. Զաքարիայի հօրն Յովհաննու Կարապետին:

5 4

*** Z	126 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ	Ն L ***
24	ԳԶ. ԱԶ. Պահի: Հրց. ապ. զծ. զ. Օրհնեալ ես տէր Աստուած: Եւր. Եղիսաբեթի մօրն Յովհաննու կարապետին:	6 5
25	ԵԶ. ԱԿ. Սրբոցն՝ Խարիթեանց եւ վկայիցն՝ Արեւմեայ եւ Քրիստափորի եւ երկուց կանանցն՝ Կալինիկեայ եւ Ակիլինեայ: Օրհ. մրտ. ի ձայնէն: Հրց. մրտ. զծ. ա. Որք զտանջանս: Մկք. և Հմբ. զկ. Այսօր ընդ անմարմնոցն:	7 6
	Յ Առաջին Բառուղ լուսնի: Անճրեւաբեւ ամպեր:	
26	Ուր. ԲԶ. Պահի: Հրց. հնգ. զծ. Օրհնեմք զքեզ: Մկք. Խաչի թծ. Ապաւինեցաք: Յն. Դեմեարեայ վկային: Եւր. Հրեշտակապետացն Միքայելի և Դաբրիելի: Խալ. Գառըմ:	8 7
27	ՇԲ. ԲԿ. Սրբոց երկոստան վարդապետացն՝ Ռեբէոսի, Դիոնեսիոսի,	9 8

*** Z	ՇԵՎԵՍԵՆ 127	Ն L ***
	Սեղբեսրոսի, Աթանասի, Կիւրղի երուսաղիմացւոյն, Եփրեմի խուրին ասորւոյ, Բարսղի Կեսարացւոյն, Գրիգորի Նիւսացւոյն, Գրիգորի Աստուածաբանին, Եպիփանու Կիպրացւոյն, Յովնաննու Ոսկեբերանին եւ Կիւրղի Աղեփանդացւոյն: Օրհ. ալ. Որք զարեցին. սար: Մկք. զծ. Հան. զիսացեալք: Հմբ. ած. Հրաշակերտ. (յատեանն):	
28	* Կիր. ԳԶ. Է. զկնի Խաչի: Գիւտ Խաչ: Օրհ. ած. Հրաշակերտ. սար: Հմբ. թծ. Ապաւինեցաք: Հինգերորդ կիւրակէ եօթն շաբաթուց: (Ժամերգութիւն եւ պատարագ Ս. Յարութեան տաճարի Ս. Լուսաւորչի եկեղեցւոյն մէջ. ապա	10 9

մեծահանդէս թափօր Գրիստոսի
Ս. Գերեզմանին շուրջ։)

29 ԳԶ. ԳԿ. Սրբոցն՝ Անաստասյ Բա-
հանային եւ Վարոսի եւ Թէոդիս-
եայ եւ որդւոց նորա եւ որոց ընդ
նմա կատարեցան։ Օրհ. մրտ. ի
ձայնէն։ Հրց. մրտ. դժ. ա.
Յուսացեալքն։ Մկք. և Հմբ.
մրտ. ի ձայնէն։

30 ԳԶ. ԴԶ. Սրբոցն՝ Հիպիրիֆեանց 12 11
որք ի Սամուսաս կատարեցան, եւ
սրբոցն՝ Սեւերիանոսի Սեբասա-
ցոյն, Բաբելայ ծերոյն եւ ութսուն
եւ չորս առակեցեաց նորին։ Օրհ.
մրտ. ի ձայնէն։ Հրց. մրտ. դժ.
բ. Սուրբ ես տէր։ Մկք. եւ
Հմբ. մրտ. ի ձայնէն։

31 ԳԶ. ԴԿ. Պահի։ Հրց. ապ. զկ. 13 12
ա. աղց. Սուրբ Աստուած հայր։

ՆՈՅԵՄԲԵՐ

30

ՇԷՎՎԱԼ

1 ԵԶ. ԱԶ. Սրբոյն Յովհաննու Ոս- 14 13
կեբերան հայրապետին։ Օրհ. ապ.
Որք զարդարեցին. սար։ Մկք.
և Հմբ. դկ. ստեղի. Որ յանժս-
կիզքն։ Յն. Կողմայի եւ Դա-
միանոսի։

2 Ուր. ԱԿ. Պահի։ Հրց. հնդ. զկ. 15 14
Բանդ Աստուած։ Մկք. Խաչի
ապ. Խաչ քո եղիցի։

⊕ ԼԵՈՒՄՆ յՈՒՆՈՒՆԻ:

ԱՆՈՒՆԵԼԱՐԵՐ ԽՈՂՈՒՆԻ:

3 ԵՐ. ԲԶ. Ամենայն սրբոց՝ հնոց եւ 16 15
նորոց, յայտից եւ անյայտից: Օրհ.
զծ. Երանելի: Հրց. մրտ. ղկ. ա.
Առ քեզ Աստուած: Մեծ. ղկ.
Նահապետացն: Ողբ. մրգ. ղծ.
Որ աւետաւոր: Տրյ. վրդ. ղծ.
Այսօր երկնայնոց: Մկք. կուս.
ղկ. Յիշատակ. եւ մրտ. ղկ. Որք
եկեալ եմք: Հմբ. ած. Սուրբ
եւ տէր. եւ ի քէն հայցեմք:

4 ✠ ԿԻՐ. ԲԿ. Ը. զկնի խաչի: 17 16
Աւագ օրհ. ի ձայնէն: Հրց.
յար. ղկ. ա. Որ դամենազօր:
Մեծ. ղկ. Աստուածածին մայր
Լ կոյս: Հմբ. յար. ղկ. Առա-
ւօտեան: Վեցերորդ կիւրակէ
եօթն շաբաթուց:

5 ԲԶ. ԳԶ. Սրբոցն՝ Ստեփանոսի Հը- 18 17
ռոմայ հայրապետին եւ Բահանա-

յիցն եւ սարկաւագացն եւ ժողո-
վրդոցն: Օրհ. մրտ. ի ձայնէն:
Հրց. մրտ. ղկ. ա. Առ քեզ Աս-
տուած: Մկք. ղծ. Յնծայ այս-
օր: Հմբ. ղկ. Մարտիրոս վկայ:
6 ԳԶ. ԳԿ. Սրբոցն Ակիփսիմեայ եւ 19 18
պիսկոպոսին, Յովսեփայ Բահանա-
յին, Այիթալայ սարկաւագին եւ
Պղատնի վկային: Օրհ. մրտ. ի
ձայնէն: Հրց. մրտ. ղկ. բ. Որ
զհրաշափառ: Մկք. եւ Հմբ.
մրտ. ի ձայնէն:

7 ԳԶ. ԳԶ. Պան: Հրց. ապ. ղկ. 20 19
բ. Աստուած բարձրեալ:

8 ԵԶ. ԳԿ. Սրբոց հայրապետացն՝ 21 20
Մեսրոփանոսի, Աղեփսանդոսի եւ
Պօղոսի խոսովանողին եւ սրբոց
նօսարացն Մարկիանոսի եւ Մար-
տիրոնի: Օրհ. մրտ. ի ձայնէն:
Հրց. մրտ. ղծ. գ. Որք հաղոր-
դեցան: Մկք. ղծ. Այսօր երկ-

նայնոցն: Հմբ. գծ. Հանդիսա-
ցեալք: Յն. Սրբոց հրեշտակա-
պետաց: Եւր. Ընծայումն Ս.
Աստուածածնի:

9 Ուր. Աջ. Պահի: Հրց. հնգ. դծ. 22 21
Որ փառօք հօր: Մկք. Խաչի
ած. Հրաշակերտ եւ զօրեղ:
Յայսմ. Տրէ (30):

⊕ Վերջին քառորդ լուսնի:

Ամպամած եւ անձրեւային:
(Երեկոյին ժամերգութիւն եւ
նախատօնակ Ս. Հրեշտակապե-
տաց եկեղեցին:)

10 Ծբ. Ակ. Սրբոց Հրեշտակապետացն՝ 23 22
Գաբրիէլի եւ Միխայելի եւ ամե-
նայն երկնային զօրացն: Օրհ. թկ.
Որ յանէից. սար: Զկնի Ալէ-
լուքին՝ Թագ. յաւ. Երկինք և
երկիր: Հմբ. ած. Սօւրբ ես
տէր. եւ Երկնաքաղաքացին:

⊕ յԱղեղնաւորն:

(Ժամերգութիւն եւ Ս. Պա-
տարագ Ս. Հրեշտակապետաց ե-
կեղեցին:)

11 ✠ Կիր. Բջ. Թ. զկնի Խաչի: 24 23
Աւագ օրհ. ի ձայնէն: Հրց.
յար. ղկ. բ. Այսօր ցնծան:
Մեծ. ղկ. Աստուածածին պայ-
ծառ: Հմբ. յար. բծ. ի գերեզ-
ման. ցվերջն: Եօթներորդ կիւ-
րակէ եօթն շաբաթուց:

12 Բշ. Բկ. Սրբոցն՝ Մելիսոսի Ան- 25 24
սիոֆայ հայրապետին եւ Մինասայ
եզիպացաւոյն եւ միւս Մելիսոսի
եպիսկոպոսին, Բուրայ Բահանա-
յին եւ Շինու սարկաւազին: Օրհ.
մրտ. ի ձայնէն: Հրց. մրտ. ած.
Ջքեղ արդար: Մկք. եւ Հմբ.
մրտ. ի ձայնէն: Հր. Խանուկա,
նաւակատիք Տաճարին, որ է
Գանտիլ պայրամը:

13 Գշ. Գջ. Սրբոցն՝ Դեմետրեայ վր- 26 25

կային եւ Բասիլիսկոսի Բահանա-
յին: Օրհ. մրտ. ի ձայնէն: Հրց.
մրտ. ակ. ա. Սուրբ Աստուած
արարիչ: Մկք. և Հմբ. մրտ. ի
ձայնէն: Յն. Յովհաննու Ոսկե-
բերանին:

14 ԴՁ. Գկ. Պանի: Հրց. ապ. դժ. 27 26
ա. Հարցն մերոց Աստուած որ
ապրեցուցեր: Յն. Բարեկեն-
դան քառասնորեայ պահոց
Ծննդեան, և Փիլիպպոսի առա-
քելոյն:

15 ԵՁ. ԴՁ. Սրբոցն Գուրիասայ, Սա- 28 27
մոնասայ, Աբիբայ սարկաւազին,
Ռոմանոսի միայնակեցին, Ման-
կանն խոստովանողին եւ Հիւսիփոսի
զինաւորին: Օրհ. մրտ. ի ձայ-
նէն: Հրց. մրտ. ակ. բ. Որ բար-
ձրեալդ ես: Մկք. և Հմբ. մրտ.
ի ձայնէն: Յն. Սկիզբն քա-
ռասնորեայ պահոց Ծննդեան:

16 Ուր. Դկ. Պանի: Հրց. հնգ. դկ. 29 28
Յաւիտենից: Մկք. Խաչի դկ.
Սուրբ զխաչ քո: Յն. Մատ-
թէոսի աւետարանչին:

17 Եբ. ԱՁ. Սրբոց առաքելոցն՝ Ան- 30 29
դրէի եւ Փիլիպպոսի: Օրհ. գժ.
երանելի սուրբ առաքեալք.
սար: Մկք. ակ. Աշակերտք:
Հմբ. աժ. Սուրբ ես տէր. եւ
ի քէն հայցեմք: Եւր. Անդրէի
առաքելոյն:

● Ծնունդ լուսնի:
Հոգմունք եւ մերք անձրեւ:

ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ (Ն. Տ.)

31

18 * Կիր. Ակ. Ժ. զկնի Խաչի: 1 1
Աւագ օրհ. ի ձայնէն: Հրց.
յար. աժ. ա. Որ եկիր: Հմբ.
յար. ակ. Սքանչելի հրեշտա-
կըն. ցվերջն: Բարեկենդան

- 31 Յիսնակի պահոց: Եւր. Ա. կիւ-
րակէ Գալստեան: Իսլ. Զիլգա-
տէ (30): Հր. Թէփէթ (29):
- 19 Բ. Բ. Ա. օր պահոց Յիսնակի:
Հրց. ապ. դժ. բ. Հարցն մերոց
Աստուած որ ի նեղութեան:
Յն. Արդիու մարգարէին:
- 20 Դ. Բ. Բ. օր պահոց Յիսնակի:
Հրց. ապ. դժ. Գ. աղց. Օրհ-
նեալ ես յաւիտեան: Նախա-
տոնակ. ակ. Որ նախիմաց:
- 21 * Դ. Գ. Գ. օր պահոց Յիս-
նակի: Ընծայումն Ս. Աստու-
ածնի երկց ամաց ի Տա-
հարն: Օրհ. զկ. Երգեցէք. սար:
Հմբ. դժ. Նոր սիրոն: Յն. Եւս
Ընծայումն Ս. Աստուածածնի:
(Հրաշափառ Ս. Աստուածա-
ծնի տաճարին մէջ եւ հանդի-
սաւոր Ս. Պատարագ Ս. Կուսի
գերեզմանին վրայ):

2 2
3 3
4 4

- 22 Ս. Գ. Գ. օր պահոց Յիսնակի:
Հրց. ապ. դժ. Գ. Որ յամե-
նայնի: Յն. Փիլեմոնի առաքե-
լոյն: Եւր. Սրբոյ հօրն Սաբայի:
- 23 Ուր. Դ. Ե. օր պահոց Յիսնակի:
Հրց. հնգ. ած. Օրհնեալ ես
դու: Մկք. Խաչի դժ. Զօրու-
թիւն: Ըմբռնաղ:
- 24 Ե. Գ. Գ. Սրբոցն՝ Գրիգորի սփան-
չելագործին, Նիկողայոսի հայրա-
պետին եւ Միւսոնայ եպիսկոպո-
սին: Օրհ. ակ. Որք զարդարե-
ցին. սար: Մկք. բժ. Որ յու-
սով: Հմբ. ած. Սուրբ ես տէր.
եւ Երկնաքաղաքացին: Եւր.
Ամբրոսիոսի եպիսկոպոսին:
- 3 Առաջին բառորդ լուսնի:
Մեղմ եւ ամպամած:
- 25 * Կիր. Ա. օր պահոց Յիսնակի: Ա-
ւագ օրհ. ի ձայնէն: Հրց. յար.
բժ. բ. Անապական բանդ: Հմբ.

5 5
6 6
7 7
8 8

Z

138 ՆՈՅԵՄԲԵՐ

L

յար. ամ. Ընդ կանայօն. եւ Որ
անճառ: Եւր. Յղութիւն Ս.
Աստուածածնի:

26 ԲԶ. ԱԿ. Սրբոց կուսանացն՝ Յու- 9 9
լիանեայ եւ Վասիլունիոյ: Օրհ.
մրտ. ի ձայնէն: Հրց. մրտ.
րծ. բ. Անոխակալ: Մկբ. եւ
Հմբ. դկ. Յիշատակ Քրիստոսի:

27 ԳԶ. ԲԶ. Սրբոցն՝ Ղուկիանոսի 10 10
Բանանային, Տարագոսի, Պրորոսի,
Անդրոնիկոսի եւ Ոնեսիմեայ եւ այ-
լոց առակեցեացն Սրբոյն Պողոսի:
Օրհ. դկ. Իմաստութիւն. սար:
Մկբ. և Հմբ. ակ. Աշակերտք
Քրիստոսի: Հր. Ծոմ վառն պա-
շարման Երուսաղեմի ի Նաբու-
գոդոնոսորայ:

28 ԴԶ. ԲԿ. Պանի: Հրց. ապ. դծ. 11 11
Ե. Ճշմարտապէս:

29 ԵԶ. ԳԶ. Սրբոցն՝ Կղեմայ հայրա- 12 12
պետին եւ Բագարասայ Տառնմենոյ

Z

ԶԻԼԳԱՏԷ 139

L

Եպիսկոպոսին: Օրհ. մրտ. ի ձայ-
նէն: Հրց. մրտ. գծ. բ. Որ զան-
չափ: Մկբ. և Հմբ. գծ. Ման-
կունք նոր:

30 Ուր. ԳԿ. Պանի: Հրց. հնգ. ակ. 13 13
Գոհաբանեմք: Մկբ. Խաչի զկ.
Ո՛վ քառաթեւ: Նախատօնակ.
գծ. Երանելի: Յն. Անդրէի ա-
ռաքելոյն:

Դ Ե Կ Տ Ե Մ Բ Ե Ր

31

Զիլգատէ

- 1 ✱ ՇԲ. ԴԶ. Սրբոց առաքելոց 14 14
 եւ առաջին լուսաւորչացն
 մերոց Թաղէոսի եւ Բարբո-
 ղիմէոսի: Օրհ. զծ. երանելի.
 սար. Թագ. յաւ. Այսօր դասք:
 Մկք. ակ. Աշակերտք: Հմբ. ամ.
 Սուրբ ես տէր. եւ ի քէն հայ-
 ցեմք: Յն. Նաւումայ մարգա-
 րէին:

- 2 ✱ ԿԻՐ. ԴԿ. Բ. Յիսնակի: Աւագ 15 15
 օրհ. ի ձայնէն: Հրց. յար. րկ.
 ր. Անակիզքն Աստուած: Հմբ.
 յար. ղկ. Հրեշտակ քո տէր:
 Յն. Ամբակումայ մարգարէին:
 Թ. Լրումն լուսնի:
 Յրագին եղանակ:
 3 ԲԶ. ԱԶ. Սրբոցն՝ Գեներիոսի եւ 16 16
 պիսկոպոսին, Մերկիւռիոսի զի-
 նաւորին, Յակովկայ եւ Իրաւա-
 փառայ: Օրհ. մրտ. ի ձայնէն:
 Հրց. մրտ. ղկ. Զինուորու-
 թիւնք: Մկք. և Հմբ. ամ. Զի-
 նաւորն Քրիստոսի: Յն. Սուփո-
 նիայ մարգարէին:
 4 ԳԶ. ԱԿ. Նախավկայ եւ ի Քրիս- 17 17
 տոս անդրանիկ հաւատացեալ քա-
 զաւորին մերոյ Սրբոյն Աբգարու:
 Օրհ. ակ. Որ զերկնաւոր. սար:
 Մկք. և Հմբ. րկ. Ո՛վ երանելիդ:
 5 ԴԶ. ԲԶ. Պահի: Հրց. ապ. ղծ. 18 18
 ԿԶ. ԲԶ. Պահի: Հրց. ապ. ղծ.

զ. Տէր Աստուած մեր: Յն. Սըրբոյ հօրն Սաբայի:

6 ԵՉ. ԲԿ. Սրբոց հարցն եզիպացւոց՝ Պողոսի, Պողայ, Մակարայ, Եւագրի, Յովհաննու Գրեցւոյն, Յովհաննու Կարնահատակին, Նեղոսի, Արսենի, Սիսիանու, Դանիելի, Օրապիոնի, Մակարիոսի, Պիմենի եւ այլոց սրբոց հարցն: Օրհ. ած. Որ գերազանցեալ. սար. (յոգնակի ասել): Մկք. Լ Հմբ. ըծ. Պարծանք եկեղեցւոյ: Յն. Նիկողայոսի սքանչելադործ հայրապետին՝ պաշտպանին նաւավարաց:

7 Ուր. ԳՁ. Պահի: Հրց. հնդ. ըծ. Որ թագաւորդ ես: Մկք. Խաչի զծ. Քեզ Գրիստոսի: Յն. Ամբրոսիոսի եպիսկոպոսին:

8 ԵՔ. ԳԿ. Սրբոյն Նիկողայոսի Միւռայ սփանչեալգործ հայրապետին:

Օրհ. ալ. Որք զարդարեցին. սար: Մկք. դկ. ստեղի. Հիացան: Հմբ. ած. Սուրբ ես տէր. եւ Երկնաքաղաքացին: Նախատօնակ. ալ. Որ նախիմաց: Եւր. Թովմայի առաքելոյն:

9 ✠ Խիւ. ԴՁ. Գ. Յիսնակի: 22 22
Յղութիւն Ս. Աստուածածնի յԱննայէ: Օրհ. զկ. Երգեցէք. սար: Հմբ. դծ. Նոր սիւն: Բարեկենդան Ս. Յակոբայ պահոց: Յայսմ. Քաղոց (30). Յն. Լս Յղութիւն Ս. Աստուածածնի:

Շ վերջին քառորդ լուսնի: Խառնակ օդ:

(Հրաշափառ Ս. Աստուածածնի տաճարին մէջ, եւ հանդիսաւոր Ս. Պատարագ Ս. Կուսի գերեզմանին վրայ:)

10 ԲՁ. ԴԿ. Պահի: Սրբոցն՝ Միւռայ

23 23

աայ, Երմոգինեայ, Եւգրափոսի եւ
կամաւոր աղփասացն՝ Յովնանու
եւ Ալեքսանդոսի: Օրհ. մրտ. ի
ձայնէն: Հրց. մրտ. րկ. ա. Օրհ-
նեմք զքեզ: Մկք. և Հմբ. րկ.
Զյիշատակ վկայից: Զմեռնա-
մուտ և արեւադարձ Այծեղջեր.
ցերեկն սկսի երկարիլ և գի-
շերն կարճանալ: Իսլ. Էվվէլի
արպային, որ է սկիզբն քա-
ռասուն աւուրց առաջնոյ մա-
սին ձմեռան:

⊙ յԱյծեղջիրն:

11

ԳԶ. ԱԶ. Պահի: Սրբոցն՝ Կուռ-
նելիոսի հարիւրապետին, Շմաւոնի
ազգականին Քրիստոսի, Պողիկար-
սոսի հայրապետին Զմիւռնիոյ եւ
վկայիցն որք յԱրեւելս կասաբե-
ցան: Օրհ. մրտ. ի ձայնէն: Հրց.
ղկ. (զեօթանասնիցն) Որ ի հօրէ
առաքեցար: Մկք. և Հմբ. ալ.

24

24

Աշակերտք Քրիստոսի: Եւր.
ձրագալոյց Ծննդեան:

12

ԳԶ. ԱԿ. Պահի: Հրց. ապ. դժ.
է. աղց. Որ զԵրիւ մանկունսն:
Եւր. Ծնունդ Տեառն մերոյ:

25

25

13

ԵԶ. ԲԶ. Պահի: Սրբոցն՝ Եւսոսա-
սիոսի, Օֆեսիոսի, Եւգինէոսի,
Ովրեսեսի եւ Մարգարիոսի: Օրհ.
մրտ. ի ձայնէն: Հրց. մրտ. րկ.
բ. Որք ի մարտի: Եւր. Ստե-
փանոսի նախավկային:

26

26

14

Ուր. ԲԿ. Պահի: Հրց. հնգ. րկ.
Արարիչ: Մկք. Խաչի րկ. Ան-
պատուին կառք: Նախատո-
նակ. զկ. Յաղթող եւ սուրբ:
Եւր. Յովհաննու աւետարան-
չին:

27

27

15

Եբ. ԳԶ. Սրբոցն՝ Յակոբայ Մրժ-
բնայ հայրապետին, Մարուգէի
նզնաւորին եւ Մելիսոսի եպիսկո-
պոսին: Օրհ. զկ. Յաղթող եւ

28

28

սուրբ. սար: Հմբ. ան. Սուրբ
ես տէր. եւ երկնաքաղաքա-
ցին: Եւր. Մանկանցն Բեթղե-
հեմի:

16 ✠ ԵՐԻ. ԳԵ. Գ. ՅԻսնակի: Ա- 29 29
 Լազ օրհ. ի ձայնէն: Հրց. յար.
 զժ. Բ. Փառաւորեալ որդի:
 Հմբ. յար. զկ. Առեալ և մեր:
 Յն. Անգեայ մարգարէին: Եւր.
 Դաւթի մարգարէին:

17 ԲԶ. ԴԶ. Սրբոց հայրապետացն 30 30
 Եղևաթոսի եւ Աղդէի եւ Մարու-
 թայի եպիսկոպոսին: Օրհ. մրտ.
 ի ձայնէն: Հրց. մրտ. դծ. Գ.
 Որք հաղորդեցան: Մկք. եւ
 Հմբ. դծ. Որ հրաւիրեցեր: Յն.
 Դանիելի մարգարէին եւ երից
 մանկանցն: Հր. Սէփաթ (30):

● ԾՆՈՒՆՈՂ լուսնի :

Ցրտագին եղանակ:

✱18 Գ₂. ԴԿ. Սրբոցն՝ Թեոպոմպայ Է- 31 1 ✱

պիսկոպոսին եւ Թեովնայ վկային
եւ չորից զինուորացն Բաստսի, Եւ-
սեբի, Եւսիփի եւ Բասիլիդեայ :
Օրհն. մրտ. ի ձայնէն : Հրց. մրտ.
զծ. ա. Որք զտանջանս : Մկք.
մրտ. ի ձայնէն : Եւր. Սեղբե-
տրոսի հայրապետին : Իսլ. Զիւ-
հի՛ճճէ (29) :

ՅՈՒՆՈՒԱՐ (Ն. Տ.)

31

19 ԴՁ. ԱԶ. Պահի: Հրց. ապ. դկ. 1 2
ա. Աստուած հարցն մերոց ո-
ղորմեա: Եւր. Տարեմուտ 1941
թուականին և տօն Տնօրէնու-
թեան Տեառն:

20 ԾԶ. ԱԿ. Սրբոց կուսանացն՝ Ին- 2 3
դոսի, Դոմնայի եւ Գղերիկոսի
բահանային եւ երկուց բիւրուցն ուր
այրեցան յեկեղեցին Նիկովորա-
ցւոց: Օրհ. մրտ. Ի ձայնէն: Հրց.

մրտ. դծ. ա. Յուսացեալքն:
Մկք. եւ Հմբ. դկ. Այսօր ընդ
անմարմնոցն:

21 Ուր. ԲԶ. Պահի: Հրց. հնդ. գծ. 3 4
Օրհնեմք զքեզ: Մկք. Խաչի
րծ. Անապական:

22 Եր. Բկ. Սրբոցն՝ Բարսղի հայրա- 4 5
պետին եւ եղբօր նորա Գրիգորի
Նիւսացոյն, Սեղբեսրոսի Հռոմայ
հայրապետին եւ Աբբայ եփրեմի
խուրին Ասորոյ: Օրհ. գծ. Որ
համանման: Հրց. դծ. Սքանչե-
լագործ: Մկք. դկ. ստեղի. Լու-
սապայծառ: Հմբ. ած. Սուրբ
եւ տէր. եւ Երկնաքաղաքա-
ցին:

23 ✱ Կիր. ԳԶ. Ե. Յիսնակի: Ա- 5 6
ւադ օրհ. ի ձայնէն: Հրց. յար.
զկ. բ. Նախալաւիտեան: Հմբ.
յար. գծ. Ի խաչանիշ. ցվերջն:
Նախատօնակ. դծ. Յաղթող

գտաւ: Եւր. Տօն անուանն Յի-
սուսի:

(Երեկոյին Հրաշափառ Ս.
Յակոբեանց տաճարին մէջ:)

24 ԲԶ. Գկ. Սրբոցն՝ Գաւրի մար- 6 7
գարէին եւ Յակոբայ Տեառն-
եղբայր առաքելոյն: Օրհ. դծ.
Յաղթող գտաւ. սար. Թագ.
յաւ. Այսօր դասք: Մկք. դծ.
Օրհնեցէք զտէր: Հմբ. ած.
Սուրբ եւ տէր. եւ Ի քէն հայ-
ցեմք: Նախատօնակ. զկ. Նա-
հատակ բարի: Յն. ձրագալոյց
Ծննդեան: Եւր. Յայտնութիւն
Տեառն:

ՏՕՆ ԱՌԱՔԵԼԱԿԱՆ Ս. ԱԹՈՌՈՅՍ
ԵՐՈՒՍԱՂԵՄԻ:

3 Առաջին Բառորդ լուսնի:
Յրատուել հողմունք:

(Հանդիսաւոր Ս. Պատարագ
Ս. Յակոբեանց տաճարին մէջ:)

- 25 **ԳԶ. ԴԶ.** Սրբոյն Ստեփանոսի
նախասարկաւագին եւ առա-
ջին մարտիրոսին: Օրհ. զկ.
Նահատակ բարի. սար: Թագ.
յաւ. Այսօր դասք: Մկք. եւ
Հմբ. զկ. Նախասարկաւագ:
Յն. Ծնունդ Տեառն մերոյ եւ
ուտիք է նոցա մինչեւ ի 4
Յունուարի:
- 26 **ԳԶ. ԴԿ.** Պանի: Հրց. ապ. զկ.
բ. Օրհնեալ տէր Աստուած հար-
ցըն մերոց: Նախատօնակ. դծ.
Յնծայ այսօր: Իսլ. Արիֆէ:
- 27 **ԵԶ. ԱԶ.** Սրբոց առաքելոցն՝
Պետրոսի եւ Պողոսի: Օրհ. դծ.
Յնծայ այսօր. սար: Թագ.
յաւ. Այսօր դասք: Յն. Ստե-
փանոսի նախավկային: Իսլ.
Գուրպան պայրամը 4 օր:
- 28 **Ուր. ԱԿ.** Պանի: Հրց. հնգ. զկ.
Բանդ Աստուած: Մկք. Խաչի

- ակ. Սեղան քո տէր: Նախատօ-
նակ. զկ. Որ էնն յէութեան:
Յն. Երկուց բիւրուցն Նիկո-
միդիոյ:
- (Երեկոյին Հրաշափառ Ս.
Յակոբեանց տաճարին մէջ:)
- 29 **Շբ. ԲԶ.** Սրբոց Որդուցն Որոս-
ման՝ Յակոբայ առաքելոյն եւ
Յովիաննու աւետարանչին:
Օրհ. զկ. Որ էնն յէութեան.
սար: Թագ. յաւ. Այսօր դասք:
Հմբ. ած. Սուրբ ես տէր. եւ
ի քէն հայցեմք: Բարեկենդան
Սուրբ Ծննդեան պահոց: Յն.
Մանկանցն Բեթղեհեմի:
- (Հանդիսաւոր Ս. Պատարագ
Ս. Գլխադրի մատուռը, ապա
մեծահանդէս թափօր Ո. Յակոբ-
եանց տաճարին մէջ:)
- 30 **✠ Կիր. ԲԿ. Զ.** Յիսնակի: Ա. or
պահոց Ծննդեան: Աւագ օրհ. ի

ՀԱՅՈՑ	ՀՐԻՎԱՄԱՅ.	ԲԱՆԱՄԱՅ	ԱԶԱՐԻԱՅ	ՀՐԷԻՅ
Նաւասարդ 30	Յունուար 31	Քինանու. սանի 31	Շամս 30	Թշրի 30
Հուլի 30	Փետր. 28-29	Շուպաթ 31	Արամ 30	Խէսու 29-30
Սահմի 30	Մարտ 31	Մարտ 31	Շրաթ 30	Քաղեւ 29-30
Տրէ 30	Ապրիլ 30	Նիսան 31	Նախայ 30	Թէփէթ 29
Քարոյ 30	Մայիս 31	Մայիս 31	Ղամար 30	Սեփաթ 30
Արաց 30	Յունիս 30	Հազիրան 31	Նաթար 30	Աղար 29-30
Մեհեկան 30	Յուլիս 31	Թէմուզ 31	Թիրայ 30	Վէ Աղար 29
Արեգ 30	Օգոստոս 31	Աղոսթոս 31	Ղամայ 30	Նիսան 30
Ամեկան 30	Սեպտեմբ. 30	Իլուլ 31	Համիրայ 30	Եաւ 29
Մարեղի 30	Հոկտեմբ. 31	Թշրեմբէփէլէլ 31	Արամ 30	Սիլան 30
Մարգար 30	Նոյեմբ. 30	Թշրեմբի սանի 31	Ովղան 30	Թամուզ 29
Հրոսից 30	Դեկտեմբ. 31	Քինանեմբէլէլ 31	Ներոնան 30-31	Ար 30
Աւեհայ 5-6			Աւեհայ 5	Իլուլ 29

1

13 14

152 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ

2

ձայնէն: Հրց. յար. դժ. Ե. Միա-
ծին որդի: շմբ. յար. քկ. Կան-
խեցին. ցվերջն:

31 ԲԶ. ԳԶ. Բ. or պահոց Ծննդ:
Հրց. ապ. դկ. Գ. Հարցն մե-
րոց օրհնեալ: Հր. Տարեգլխու
անկոց:

⊕ Լուսն լուսնի:

Խառնակ եւ ցութ:

2

ԱՂԻՒՍԱԿ ՕՐԵՐՈՒ ՇԱՐԺԱԿԱՆ
ՄԱՍԱՆՑ

ՅՈՒՆՈՒԱՐ				ԱՊՐԻԼ			
0	Ե. Ա.	Մ. Ա.	Ե. Տ.	0	Ե. Ա.	Մ. Ա.	Ե. Տ.
	ժ. ր.	ժ. ր.	ժ. ր.		ժ. ր.	ժ. ր.	ժ. ր.
1	6.40	4.42	10.02	1	5.28	5.56	12.28
7	6.41	4.47	10.06	7	5.20	6.00	12.40
13	6.41	4.52	10.11	13	5.13	6.04	12.51
19	6.40	4.58	10.18	19	5.06	6.09	13.03
25	6.37	5.04	10.27	25	5.00	6.12	13.12

ՓԵՏՐՈՒԱՐ				ՄԱՅԻՍ			
1	6.33	5.11	10.38	1	4.53	6.17	13.24
7	6.29	5.15	10.46	7	4.48	6.21	13.33
13	6.24	5.21	10.57	13	4.43	6.25	13.42
19	6.18	5.26	11.08	19	4.40	6.29	13.49
25	6.11	5.31	11.20	25	4.37	6.33	13.56

ՄԱՐՏ				ՅՈՒՆԻՍ			
1	6.07	5.34	11.27	1	4.34	6.37	14.03
7	6.00	5.39	11.37	7	4.33	6.41	14.08
13	5.53	5.43	11.50	13	4.33	6.43	14.10
19	5.45	5.47	12.02	19	4.32	6.45	14.13
25	5.37	5.51	12.14	25	4.34	6.46	14.12

ԱՂԻՒՍԱԿ ՕՐԵՐՈՒ ՇԱՐԺԱԿԱՆ
ՄԱՍԱՆՑ

ՅՈՒՆԻՍ				ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ			
0	Ե. Ա.	Մ. Ա.	Ե. Տ.	0	Ե. Ա.	Մ. Ա.	Ե. Տ.
	ժ. ր.	ժ. ր.	ժ. ր.		ժ. ր.	ժ. ր.	ժ. ր.
1	4.36	6.46	14.10	1	5.32	5.23	11.51
7	4.39	6.46	14.07	7	5.35	5.16	11.41
13	4.42	6.45	14.03	13	5.40	5.09	11.29
19	4.45	6.42	13.57	19	5.44	5.01	11.17
25	4.48	6.39	13.51	25	5.46	4.57	11.11

ՕԴՈՍՏՈՍ				ՆՈՅԵՄԲԵՐ			
1	4.53	6.34	13.41	1	5.55	4.49	10.54
7	4.57	6.29	13.32	7	5.59	4.43	10.44
13	5.01	6.24	13.23	13	6.05	4.39	10.34
19	5.05	6.17	13.12	19	6.10	4.35	10.25
25	5.09	6.11	13.02	25	6.16	4.33	10.17

ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ				ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ			
1	5.13	6.02	12.49	1	6.22	4.32	10.10
7	5.17	5.54	12.37	7	6.26	4.31	10.05
13	5.21	5.46	12.25	13	6.31	4.33	10.02
19	5.24	5.38	12.14	19	6.35	4.35	10.00
25	5.28	5.30	12.20	25	6.38	4.38	10.00

ՆՇԱՆԱԻՈՐ ՏԱՐԵԴԱՐՁՆԵՐ

(Ըստ Նոր Տոմարի)

Յ Ո Ւ Ն Ո Ւ Ա Ր

30. — Ծնունդ Պորիս ցարին Պուլկարիոյ (1894)։

Փ Ե Տ Ր Ո Ւ Ա Ր

11. — Ծնունդ Ֆարուգ Թագաւորին Եգիպտոսի (1920)։
23. — Գահակալութիւն Լէոքոլտ Գ. Թագաւորին Պելճիկայի (1928)։

Մ Ա Ր Տ

15. — Ծնունդ Ռիգա Փէհլէվի շահնշահին Իրանի (1878)։
27. — Հաստատութիւն Սահմանադրութեան Ռուսմանիոյ (1881)։

Ա Պ Ր Ի Լ

14. — Հաստատութիւն Հանրապետութեան Սպանիոյ (1931)։
24. — Գահ. Ռիգա Փէհլէվի շահնշահին Իրանի (1926)։
29. — Ծնունդ Հիրոհիթոյ կայսեր ձաքոնի (1901)։

= 157 =

Մ Ա Յ Ի Ս

3. — Հաստատութիւն Առաջին Սահմանադրութեան Լեհաստանի։
6. — Գահակալութիւն Ֆարուգ Թագաւորին Եգիպտոսի (1936)։
10. — Ազգային Տօն Ռուսմանիոյ։
14. — Գահակալութիւն Քրիսթիան Ժ. Թագաւորին Տանիմարքայի (1912)։

Յ Ո Ւ Ն Ի Ս

5. — Հաստատութիւն Սահմանադրութեան Տանիմարքայի (1915)։
8. — Գահակալութիւն Քարոլ Բ. Թագաւորին Ռուսմանիոյ (1930)։
9. — Ծնունդ ձՈՐՁ Զ. Թագաւորին Անգղիոյ եւ կայսեր Հնդկաստանի (1895)։
16. — Ծնունդ Կիւսթավ Է. Թագաւորին Շուէտի (1857)։
22. — Գահակալութիւն Հոգոն Է. Թագաւորին Նորվեկիոյ (1906)։

Յ Ո Ւ Լ Ի Ս

4. — Անկախութիւն Միացեալ Նահանգաց Ամերիկայի (1777)։

7. — Ծնունդ Եորկիոս Բ. Թագաւորին Յունաստանի (1890):
14. — Քանդուկեան բանտին Պասթիրի եւ հաստատութիւն Առաջին Հանրապետութեան Ֆրանսայի (1789):
21. — Անկախութիւն Պելճիքայի (1839):
29. — Գահակալութիւն Վիքթոր Էմմանուէլ Գ. Թագաւոր-կայսեր Իտալիոյ (1900):

Օ Գ Ո Ս Տ Ո Ս

1. — Հաստատութիւն Համադաշնակցային Կառավարութեան Զուիցերիոյ (1848):
3. — Ծնունդ Հոգոն Է. Թագաւորին Նորվեկիոյ (1872):
26. — Անկախութիւն Եգիպտոսի (1936):
31. — Ծնունդ Վիլհելմինա Թագուհւոյն Հոլանտայի (1880):

Ս Ե Պ Տ Ե Մ Բ Ե Ր

6. — Ծնունդ Բեդար Բ. Թագաւորին Եուկոսլաւիոյ (1923):
16. — Հաստատութիւն Խորհրդային Հանրապետութեան Ռուսիոյ (1917):

25. — Գահակալութիւն Եորկիոս Բ. Թագաւորին Յունաստանի (1922):
26. — Ծնունդ Քրիսթիան Ժ. Թագաւորին Տանիմարքայի (1870):

Հ Ո Կ Տ Ե Մ Բ Ե Ր

3. — Գահ. Պորիս ցարին Պուլկարիոյ (1918):
5. — Հաստատութիւն Հանրապետութեան Փորթուգալի (1910):
10. — Գահակալութիւն Բեդար Բ. Թագաւորին Եուկոսլաւիոյ (1934):
16. — Ծնունդ Քարոլ Բ. Թագաւորին Ռումանիոյ (1893):
29. — Հաստատութիւն Հանրապետութեան Թուրքիոյ (1923):

Ն Ո Յ Ե Մ Բ Ե Ր

3. — Ծնունդ Լէոբոլտ Գ. Թագաւորին Պելճիքայի (1901):
11. — Զինադադար ընդհանուր պատերազմին (1918):
11. — Ծնունդ Վիքթոր Էմմանուէլ Գ. Թագաւոր-կայսեր Իտալիոյ (1869):

23. — Գահակալութիւն Վիլհելմինա թագուհւոյն Հոլանտայի (1898):
29. — Հաստատութիւն ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՍՈՑԻԱԼԻՍՏԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴԱՅԻՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ (1920):

Դ Ե Կ Տ Ե Մ Բ Ե Ր

1. — Միութիւն եռկօսլաւիոյ (1918):
8. — Գահակալութիւն Կիւսթաւ Է. թագաւորին Շուէտի (1907):
9. — ԳՐԱԽՈՒՄ ԵՐՈՒՍԱՂԵՄԻ ՁԵՌԱՄԲԱՆԳՂԻԱԿԱՆ ԲԱՆԱԿԻՆ (1917):
11. — Գահակալութիւն ձորձ Զ. թագաւորին Անգղիոյ եւ կայսեր Հնդկաստանի (1936):
25. — Գահակալութիւն Հիւրոհիթոյ կայսեր ձառնի (1926):

Յ Ա Ի Ե Լ Ո Ւ Ա Ն

Մ Ի Ա Ր Ա Ն Ո Ւ Թ Ի Ի Ն

ԱՌԱՔԵԼԱԿԱՆ ԱԹՈՌՈՅՆ ՍՐԲՈՑ ՅԱԿՈԲԵԱՆՑ

ԵՐՈՒՍԱՂԵՄԻ

Պ Ա Տ Ր Ի Ա Ր Ք

1. ԱՄԵՆ. Տ. ՄԵՍՐՈՊ Ս. ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍ
ՆՇԱՆԵԱՆ, ծնեալ Սամաթիա (Կ. Պոլիս)
1872, ձեռնադրեալ Վարդապետ 1898,
Եպիսկոպոս՝ 1924, ընտրեալ Էւհա-
տատեալ Պատրիարք Երուսաղեմի՝
1939:

Ե Պ Ի Ս Կ Ո Պ Ո Ս Ո Ւ Ն Ք

2. Տ. ՄԿՐՏԻՋ ԱՐՔԵԱՍ. ԱՂԱՆՈՒՆԻ, ծն.
Պարտիզակ 1863, ձեռն. վրդ. 1890,
Եպո. 1910, պատրիարքական փոխա-
նորդ:

Վ Ա Ր Դ Ա Պ Ե Տ Ք

3. ԿԻՐԵՂ Ծ. ՎՐԴ. Տ. Մ. ԻՍՐԱՅԷԼԵԱՆ,
ծն. Նոր-Ջուղա 1895, ձեռն. 1923,
լուսարարապետ:
4. ԳԷՈՐԳ ՎՐԴ. ՃԱՆՍՂԵԱՆ, ծնեալ Մա-
րաշ 1871, ձեռն. 1902, Ժամօրհնող:

5. Սահակ Ծ. Վրդ. Աստուածատուերեան, ծն. Պէշիկ/Յաշ (Կ. Պ.) 1870, ձեռն. 1903:
6. Խորէն Վրդ. Փոսթոյեան, ծն. Խուփս (Քղի) 1879, ձեռն. 1909:
7. Մուշեղ Վրդ. Հայրապետեան, ծնեալ Երզնկա 1875, ձեռն., 1909, լուսահան և խոստովանահայր:
8. Ներսէս Վրդ. Թորոսեան, ծնեալ Քղի 1883, ձեռն. 1913:
9. Սուրէն Վրդ. Քէմհաճեան, ծն. Սամաթիա (Կ. Պոլիս) 1884, ձեռն. 1918:
10. Վահան Վրդ. Գէորգեան, ծն. Հաճի-հապիպլի (Անտիոք) 1882, ձեռն. 1919, դարպասընկալ:
11. Տրդատ Վրդ. Պէրպէրեան, ծն. Կեսա-րիա 1892, ձեռն. 1922, հանդերձապետ:
12. Ատոմ Վրդ. Առաքելեան, ծն. Գորի (Վրաստան) 1889, ձեռն. 1922, Թէհրան:
13. Եսայի Վրդ. Ամբարջեան, ծն. Բերիա (Ն. Զ.) 1880, ձեռն. 1925, ի հայրենիս:
14. Նորայր Վրդ. Պողարեան, ծն. Այն-թապ 1904, ձեռն. 1928, տեսուչ Ան-թիլիսի ընծայարանին:
15. Տիրան Վրդ. Ներսոյեան, ծնեալ Այն-թապ 1904, ձեռն. 1928, փոխանորդ Բաքիզի Հոգ. Տեսչի:

16. Սիոն Վրդ. Մանուկեան, ծն. Կիրա-շէն (Վան) 1906, ձեռն. 1930, Հոգ. Հովիւ Բրովիտէնսի (Մ. Նահանգներ):
17. Հայկազուն Վրդ. Արրահամեան, ծն. Վան 1907, ձեռն. 1930:
18. Պարգեւ Վրդ. Վրթանէսեան, ծնեալ Պալըքէսի 1906, ձեռն. 1930:
19. Գեղամ Վրդ. Քասիմեան, ծնեալ Զէյ-թուն 1908, ձեռն. 1930, Հոգ. Հովիւ Լոս-Անճելոսի (Գալիֆորնիա):
20. Զգոն Վրդ. Տէր Յակոբեան, ծնեալ Քէօջանի (Վան) 1904, ձեռն. 1930, առաջն. փոխ. Հարաւային Ֆրանսայի:
21. Սերովբէ Վրդ. Մանուկեան, ծնեալ Ծվստան (Վան) 1908, ձեռն. 1930:
22. Շաւարշ Վրդ. Գուլումճեան, ծնեալ Հաճըն 1908, ձեռն. 1930:
23. Եղիշէ Վրդ. Տէրտէրեան, ծն. Կայ-նիմիրան (Վան) 1910, ձեռն. 1932:
24. Հայրիկ Վրդ. Աւանեան, ծն. Աղբակ (Վան) 1909, ձեռն. 1932:
25. Տիրայր Վրդ. Տէրվիշեան, ծն. Զար-սանճադ 1909, ձեռն. 1932:
26. Ասողիկ Վրդ. Ղազարեան, ծն. Պե-

- հասնի 1909, ձեռն. 1932, Հոգ. Հովի-
թարպիւնի (Մանչուրիա):
27. Պարոյր Վրդ. Մինասեան, ծն. Բերա
(Կ. Պոլիս) 1910, ձեռն. 1934, հոգևոր
պաշտօնեայ եւ ուսուցիչ Կիպրոսի
Մելգոնեան կրթարանին եւ առաջն.
փոխանորդ անդ:
28. Յուսիկ Վրդ. Աւետիսեան, ծնեալ
Զմիւռնիա 1910, ձեռն. 1934:
29. Պսակ Վրդ. Թումայեան, ծն. Պարտի-
զակ 1912, ձեռն. 1934, աւագ թարգման:
30. Միւռոն Վրդ. Կրճիկեան, ծն. Գում-
գարու (Կ. Պոլիս) 1911, ձեռն. 1934:
31. Շնորհք Վրդ. Գալուստեան, ծնեալ
Իյոէ (Կեսարիա) 1913, ձեռն. 1935:
32. Արթուր Վրդ. Հատիտեան, ծն. Այն-
թապ 1914, ձեռն. 1935, մատենադա-
րանապետ:
33. Հմայեակ Արեղայ Ինթոյեան, ծնեալ
Ապոլոնակ (Քլի) 1913, ձեռն. 1936,
մատակարար:
34. Ոսկի Արեղայ Ստեփանեան, ծնեալ Կ.
Պոլիս 1913, ձեռն. 1936, Ի Կ. Պոլիս:
35. Յովհաննէս Արեղայ Էթմէքեան, ծն.
Այնթապ 1875, ձեռն. քահանայ 1909:

36. Հայկասեր Արեղայ Տօնիկեան, ծնեալ
Քիլիս 1913, ձեռն. 1938:
37. Հրազդան Արեղայ Ոսկերչեան, ծնեալ
Զմիւռնիա 1916, ձեռն. 1938, գաւա-
ղանակիր Ս. Պատրիարքի:
38. Կորիւն Արեղայ Մանուէլեան, ծնեալ
Այնթապ 1915, ձեռն. 1938:
39. Շահէ Արեղայ Երէցեան, ծնեալ Հա-
լէպ 1918, ձեռն. 1938:
40. Կոմիտաս Արեղայ Սիրունեան, ծն.
Ատանա 1917, ձեռն. 1939:
41. Գրիգոր Արեղայ Ոսկանեան, ծնեալ
Աղեքսանդրիա 1917, ձեռն. 1939, օգն.
մատենադարանապետի:
42. Զաւէն Արեղայ Տէրունեան, ծնեալ
Զմիւռնիա 1917, ձեռն. 1939:
43. Բարգէն Արեղայ Ապատեան, ծնեալ
Այնթապ 1917, ձեռն. 1939:
44. Յակոբ Արեղայ Վարդանեան, ծնեալ
Եղեօիա 1917, ձեռն. 1939:
45. Թորգոմ Արեղայ Մանուկեան, ծնեալ
Պաղտատ 1919, ձեռն. 1939:

Ո Ւ Ս Ա Ն Ո Ղ Ք

ԸՆԾԱՅԱՐԱՆԻ, Բ. ՏԱՐԻ(*)

46. Սարգիս Սրկ. Մուշեան, ծն. Տարսոն, 1918:
47. Դրանիկ Սրկ. Ղազարեան, ծն. Խնուս, 1918:
48. Անդրանիկ Սրկ. Աշենեան, ծն. Հալէպ, 1920:
49. Ազատ Սրկ. Ասլանեան, ծն. Հալէպ, 1918:

ԺԱՌԱՆՎԱՌՔԱՅ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ

Դ. ԴԱՍԱՐԱՆ

50. Կարապետ Փափաղեան, Կ. Պոլսեցի:
51. Կարապետ Մկրտիչեան, Պաղտատցի:
52. Յարութ Վրթանէսեան, Սուեաթի:
53. Մինաս Գասպարեան, Մարաշցի:
54. Մովսէս Լեւոնեան, Պէյրութցի:
55. Յովհան. Կարապետեան, Եղզատցի:

(*) Ընծայարանի Բ. Տարւոյ եւ Ժառ. Վարժարանի Դ. Դասարանի ուսանողները կը կոչուին Մեկգոնեան սաներ:

Գ. ԴԱՍԱՐԱՆ

56. Կոստան Տ. Ստեփանեան, Տէօրթեոլցի:
57. Նշան Վարդեան, Աղեքսանդրացի:
58. Ստեփան Տարագճեան, Աթենացի:
59. Յովհաննէս Մոսկոփեան, Տէօրթեոլցի:
60. Յովսէփ Երէցեան, Տէօրթեոլցի:
61. Վարդգէս Թէրզիպաշեան, Գահիրեցի:
62. Նշանիկ Պէյլէրեան, Պաղտատցի:
63. Հայկադու Պրիգորեան, Պաղտատցի:
64. Գրիգոր Գասպարեան, Հալէպցի:
65. Յակոբ Համբիկեան, Գահիրեցի:
66. Մկրտիչ Գալըգճեան, Հալէպցի:
67. Տիգրան Գաղաղեան, Քէօսապցի:

Բ. ԴԱՍԱՐԱՆ

68. Լեւոն Աթոռեան, Կիպրացի:
69. Վարդգէս Սէքլէնեան, Դամասկացի:
70. Հայկ Մելգոնեան, Հալէպցի:
71. Գէորգ Էրզրումեան, Զահլէցի:
72. Յակոբոս Սարգիսեան, Անթիլիասցի:
73. Յակոբճան Գուլումճեան, Հալէպցի:
74. Անդրանիկ Ուրֆալեան, Քէպուսիէցի:
75. Եղեալարդ Հէքիմեան, Անթիլիասցի:
76. Հայկ Ֆրոնճեան, Աղեքսանդրացի:
77. Օննիկ Թադէոսեան, Գահիրեցի:

Ա. Դասարան

78. Գրիգոր Կիւղէլեան, Բէպուսիէցի:
79. Կարապետ Ղազուրեան, Բէսապցի:
80. Սուքիաս Թադաճեան, Պէյրուսիցի:
81. Գրիգոր Պարտիզպանեան, Հալէպցի:
82. Սարգիս Կտանեան, Հալէպցի:
83. Յարութիւն Ատուրեան, Ղազիրցի (*):

Ո Ի Ր Ա Ր Ա Կ Ի Ր Ք

84. Տիգրան Տեփոյեան Տիգրանակերտցի:
85. Ահարոն Գուլումճեան Ատանացի, լուսարար Ս. Յարութեան:
86. Միհրան Յովհաննէսեան Վանեցի, լուսարար Ս. Ծննդեան:
87. Մարկոս Մալխասեան Ատանացի, լուսարար Ս. Յակոբայ:
88. Գարեգին Տէր Նշանեան Տէօրթեօլցի:

Ա Շ Խ Ա Տ Ա Ի Ո Ր Մ Ի Ա Բ Ա Ն Ք

89. Ներսէս Նէվրուզեան Էվէրէկցի, Դըռնապան Ս. Փրկչի վանուց:

(*) Ժառ. Վարժարանի վերոյիշեալ չորս դասարանի 34 սաներէն զատ, այս տարեշրջանի համար ընդունուած են Եգիպտոսէն 8 Սուրիայէն 8 Ժառանգաւոր սաներ ևս, որոնց դասուն կը սպասուի:

90. Ստեփան Յակոբեան Մանիսացի:
91. Կարապետ Սարգիսեան Մարգուանցի, Վերահսկող շինութեանց:
92. Գէորգ Խարաճեան Կարնեցի:
93. Յակոբ Օգնայեան Էվէրէկցի, Ս. Փրկչի:
94. Ստեփան Մարգարեան Վանեցի, մասագործ:
95. Սարգիս Սէրայտարեան Մարաշցի:
96. Պօղոս Քէշիշեան Էվէրէկցի, պահապան Ս. Գլխադրի մատրան:
97. Սարգիս Մարտիրոսեան Տիգրանակերտ:
98. Սարգիս Բարիլուսեան Սուեփացի, ի Ս. Յարութիւն:
99. Յովհ. Երկայնհարսեան Դերջանցի, լուսարար Ս. Աստուածածնի:
100. Բագարատ Ճերմակիան Ամասիացի, ի Ս. Ծնունդ:
101. Աւետիք Բալատեան Կեսարացի, Դըռնապան Ս. Յակոբայ:
102. Տիգրան Փափաղեան Կեսարացի, պաշտօնեայ Ս. Յարութեան դրան:
103. Արամ Սէրայտարեան Մարաշցի, ի Ս. Յարութիւն:
104. Յարութիւն Ասատուրեան Խարբերդցի, Ժամկոչ Ս. Հրեշտակապետաց:
105. Գրիգոր Սանոսեան Ակնցի, Ս. Ծնունդ:

Մ Ա Յ Ր Ա Պ Ե Տ Ք

106. Մարիամ Մամիկոնեան, Սասունցի:
107. Եղիսարեթ Կիրակոսեան, Թէքիր-
տաղցի:
108. Մարիամ Ասլանեան, Բինկեանցի:
109. Սրբուհի Եղիայեան, Ատանացի:
110. Մարիամ Պահատուրեան, Կիւրինցի:
111. Հայկանոյշ Երամեան, Ատաբաղարցի:
112. Վիկտորիա Միքայէլեան, Զանադա-
113. Սոփիա Շահոյեան, Կարնեցի: [ւէցի:
114. Էլպիս Քիւրտեան, Կարնեցի:
115. Մարիամ Խաչերեան, Ատանացի:
116. Եւգինէ Օհանեան, Կարնեցի:
117. Վարդուհի Տ. Նէրսէսեան, Կիւրինցի:
118. Աղաւնի Պաքըրճեան, Ատաբաղարցի:
119. Թրփանտա Սարգիսեան, Զէյթունցի:
120. Հայկանոյշ Էթմէքճեան, Այնթապցի:

Տ Ե Ս Չ Ո Ի Թ Ի Ի Ն Ք

Կ. ՊՈԼՍՈՅ ՓՈԽԱՆՈՐԴԱՐԱՆ.

ԵՐՈՒՍԱՂԷՄ. Ս. Յարութիւն, տեսուէ՝ Տ. Տրդատ Վրդ. Պէրպէրեան:

Ս. Աստուածածին, տեսուէ՝ Տ. Խորէն Վրդ. Փոսթոյեան:

Ս. Փրկչի վանք, տեսուէ՝ Նոյն:

Ս. Հրեշտակապետաց վանք, տեսուէ՝ Տ. Վահան Վրդ. Գէորգեան:

ԲԵԹՂԵԶԷՄ. Ս. Աստուածածնի վանք, տեսուէ՝ Տ. Սուրեն Վրդ. Քէմհաճեան:

ՅՈՊՊԷ. Ս. Նիկողայոսի վանք, տեսուէ՝ Տ. Հայկազուն Վրդ. Արրահամեան, Ժամարար՝ Տ. Կորիւն Արեղայ Մանուէլեան:

ՌԵՄԼԷ. Ս. Գէորգայ վանք, տեսուէ՝ Նոյն:

ՀԱՅՅԱ. Ս. Եղիա (առժամեայ մատուռ եւ վանատուն), Հոգեւոր Տեսուէ՝ Տ. Յուսիկ Վրդ. Աւետիսեան:

ԱՄՄԱՆ ԵՒ ՇՐՋԱԿԱՅՔ (Անդրյորդանան), Հոգեւոր Տեսուէ՝ Տ. Հայկաօեր Արեղայ Տօնիկեան:

Վ Ա Ր Զ Ա Կ Ա Ն Կ Ա Զ Մ

ՏՏՈՐԷՆ ԺՈՂՈՎ

- ԱՄԵՆ. Ս. ՊԱՏՐԻԱՐԺ ՀԱՅՐ, ՆԱԽԱԳԻՆ:
 Տ. ՄԿՐԹԻՆ ԱՐԶԵԱՍ. ԱՂԱՆՈՒՆԻ:
 Տ. ԿԻՆԵՂ Ծ. ՎՐԴ. Տ. Մ. ԻՍՐԱԵԼԻԱՆ:
 Տ. ԳԵՐԳ ՎՐԴ. ԶԱՆՈՒԿԱՆ:
 Տ. ՎԱՀԱՆ ՎՐԴ. ԳԵՐԳԵԱՆ, ԱՄԵՆԱԿԵՆ:
 Տ. ՊԱՐԶԵՆ ՎՐԴ. ՎՐԹԱՆԷՍԵԱՆ:
 Տ. ՇԱԼԱՐԶ ՎՐԴ. ԳՈՂՈՒԹԵԱՆ, ԱՄԵՆԱ-
 ԴԱԽԻ:
 Տ. ՄԻԼՈՒՆ ՎՐԴ. ԿՐԶԻԿԱՆ:

ՄԻԽԱՆԱԿԱՆ ԸՆԴԻ. ԺՈՂՈՎ

- ԱՄԵՆ. Ս. ՊԱՏՐԻԱՐԺ ՀԱՅՐ, ՆԱԽԱԳԻՆ:
 Տ. ՍԵՐՈՎՐԷ ՎՐԴ. ՄԱՆՈՒԿԱՆ, Ա. ԱՄԵՆ-
 ՆԱԿԵՆ:
 Տ. ՊԱԿ ՎՐԴ. ԹՈՒՄԱՅԵԱՆ, Բ. ԱՄԵՆԱ-
 ԿԵՆ:
 Տ. ՏԻՐԱՅՐ ՎՐԴ. ՏԵՐՎԻԶԵԱՆ, Ա. ԱՄԵՆԱ-
 ԴԱԽԻ:
 Տ. ԱՐԹՈՒՆ ՎՐԴ. ՀԱՄԻՄԵԱՆ, Բ. ԱՄԵՆԱ-
 ԴԱԽԻ:

ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԽՈՐԻՈՒՐ

- ԱՄԵՆ. Ս. ՊԱՏՐԻԱՐԺ ՀԱՅՐ, ՆԱԽԱԳԻՆ:
 Տ. ՄԿՐԹԻՆ ԱՐԶ. ԱՂԱՆՈՒՆԻ, ԱՄԵՆԱԿԵՆ:
 Տ. ԿԻՆԵՂ Ծ. ՎՐԴ. Տ. Մ. ԻՍՐԱԵԼԻԱՆ:
 Տ. ՍԵՐՈՎՐԷ ՎՐԴ. ՄԱՆՈՒԿԱՆ:
 Տ. ԵՂԻԶԷ ՎՐԴ. ՏԵՐՄԵՐԵԱՆ, ԱՄԵՆԱԿԵՆ:
 Տ. ՇՆՈՐԿ ՎՐԴ. ԳԱՂՈՒՄԵԱՆ:
 Տ. ԱՐԹՈՒՆ ՎՐԴ. ՀԱՄԻՄԵԱՆ:

ԽԱՐԱԳՐԱԿԱՆ ՄԱՐԺԻՆ ՍԻՈՆ ԱՄԱՏԱԳՐԻ

- Տ. ՍԵՐՈՎՐԷ ՎՐԴ. ՄԱՆՈՒԿԱՆ:
 Տ. ԵՂԻԶԷ ՎՐԴ. ՏԵՐՄԵՐԵԱՆ:
 Տ. ՇՆՈՐԿ ՎՐԴ. ԳԱՂՈՒՄԵԱՆ:
 Տ. ԱՐԹՈՒՆ ՎՐԴ. ՀԱՄԻՄԵԱՆ:

ԵՂԵՆԱԿԱՆ ԵՎ ԿԱՂՈՒԹԱԿԱՆ ԴԻՄՆԱՆ

- Տ. ԳԵՐԳ ՎՐԴ. ԶԱՆՈՒԿԱՆ, ԿԱԿԱԿԶՈՂ:
 Տ. ՊԱՐԶԵՆ ՎՐԴ. ՎՐԹԱՆԷՍԵԱՆ, ԴԱՆՃԱԿԵՆ:
 Տ. ՀԱՅՐԻԿ ՎՐԴ. ԱՍԼԱՆԵԱՆ, ԿԱՂՈՒԹՈՅ
 ԵՆՈՒՆ:
 Տ. ՏԻՐԱՅՐ ՎՐԴ. ՏԵՐՎԻԶԵԱՆ, ԵՂԵՆԱԿԱՆ
 ԵՆՈՒՆ:
 Տ. ԲԱՐԶԵՆ ԱՐԵՂԱՅ ԱՊԱՄԵԱՆ, ԿԱՂՈՒԹԱԿԱՆ
 ՏԻՐԱՅՐ ԹԱԿՈՐԵԱՆ ԵՂՈՒՄԵԱՆ, ԿԱՂՈՒԹԱԿԱՆ:

Յարաբերական Պիւան

Տ. Հրազդան Արեղայ Ոսկերչեան, դիւանադպիր հայերէն թղթակցութեանց:
 Տիար Կ. Յ. Նուրեան, դիւանապետ եւ դիւանադպիր օտար թղթակցութեանց:
 Տիար Աշոտ Նշանեան, դիւանադպիր արձանագրութեանց:
 Տիար Կարպիս Հինգլեան, Կալուածական քարտուղար և օգն. օտար թղթակցութեանց:
 Տիար Պօղոս Էքմէքճեան, անցագրային քարտուղար:
 Տիար Աբրահամ Գ. Եղիայեան, քարտուղար արաբերէնի:
 Տիար Վ. Տէր Վարդանեան, մեքենագրող:

Պատճօնէութիւնք

Տիար Տօքթօր Նազարէթ Եաղլեան, բժիշկ:
 Տիար Յովսէփ Գրիգորեան, թարգման Յոսպէի վանուց:
 Տիար Յակոբ Սելամէ, գործակատար Ս. Ծննդեան վանուց:

Պահակներ

Իպրահիմ Տափուտ Խալիլ:
 Մուհամմէտ Տափուտ Խալիլ:
 Տիգրան Գառարճեան:
 Հաճ Սայիտ Սամհան, Յոսպէի վանուց:

Ը Ն Ծ Ա. Յ Ա. Ր Ա. Ն Ի

Ե Ի

ՃԱՌԱՆԴԱԻՈՐԱՅ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ

ՈՒՍՈՒՑՉԱԿԱՆ ԿԱԶՄԸ

Գեր. Տ. Կիւրեղ Մ. Վրդ. Տ. Մ. Իսրայէլեան. — Պատմ. Կրօնից (Ընծ. Բ). Անգլերէն (Վրժ. Դ և Գ):
 Տ. Եղիշէ Վրդ. Տէրտէրեան, Տեսուչ. — Պատմ. Հայոց (Վրժ. Դ և Գ):
 Տ. Սեբովբէ Վրդ. Մանուկեան. — Սուրբ Դիւք (Ընծ. Բ). Անգլերէն (Վրժ. Բ):
 Տ. Շաւարժ Վրդ. Գուլումեան. — Պատմ. Հայ Մատենագրութեան (Ընծ. Բ). Պատմ. Հայ. Ընդհ. Եկեղեցւոյ (Ընծ. Բ). Պատմ. Հայ. Եկեղեցւոյ (Ընծ. Բ). Դրաբար (Ընծ. Բ). Յունարէն (Ընծ. Բ). Անգլերէն (Վրժ. Ա):
 Տ. Հայրիկ Վրդ. Ասլանեան. — Դրաբար (Վրժ. Բ). Պատմ. Ընդհ. Ազգաց (Վրժ. Բ):
 Տ. Միւռոն Վրդ. Կրնիկեան. — Պատմ. Հայոց (Վրժ. Բ և Ա). Սրբազան Պատմ. (Վրժ. Ա):

- S. Շնորհի վրդ. Գալուստեան. — Սուրբ Գիրք (վրժ. Դ և Գ). Գրաբար (վրժ. Դ և Գ):
- S. Արքուն վրդ. Հասիսեան, Փոխ-Տեսուչ. — Պատմ. Հայ եկեղեցւոյ (վրժ. Դ և Գ). Ս. Գիրք (վրժ. Բ):
- S. Հրազդան Արեղայ Ոսկերչեան. — Պատմ. Ընդհ. Ազգաց (վրժ. Գ). Գրաբար (վրժ. Ա):
- S. Կոմիտաս Արեղայ Սիրունեան. — Երաժշտութիւն եկեղեցական եւ Եւրոպական (վրժ. Դ, Գ, Բ և Ա):
- S. Զաւէն Արեղայ Տէրունեան. — Պատմ. Ընդհ. Ազգաց (վրժ. Ա). Գրիստոնէական (վրժ. Ա). Աշխարհագրութիւն (վրժ. Ա):
- S. Թորգոմ Արեղայ Մանուկեան. — Մարզանքի ուսուցիչ ժառ. Վարժարանի:
- Վեր. Կանոնիկոս Բրիչման. — Բարոյական Աստուածաբանութիւն (Ընծ. Բ). Անգլերէն (Ընծ. Բ, վրժ. Դ և Գ):
- Տիար Շահան Պէրպէրեան. — Իմաստասիրական Գիտութիւններ (Ընծ. Բ). Ֆրանսերէն (վրժ. Դ, Գ, Բ և Ա):
- Տիար Յակոբ Օշական. — Հայերէն աշխարհաբար (վրժ. Դ, Գ, Բ եւ Ա). Պատմ. Ընդհանուր Ազգաց (վրժ. Դ). Պատմ. օտար մատենագրութեան (վրժ. Դ):

- Տիար Ներսէս Թամամեան. — Բնագիտութիւն (վրժ. Դ, Գ և Բ). Տիեզերագիտութիւն, Բնախօսութիւն եւ Եռանկիւնաչափութիւն (վրժ. Դ). Երկրաչափութիւն (վրժ. Գ, Բ և Ա). Գրահաշիւ (վրժ. Բ և Ա):
- Տիար Աբրահամ Գ. Եղիաեան. — Արաբերէն (վրժ. Դ, Գ, Բ և Ա):

ՍՐԲՈՅ ԹԱՐԳՄԱՆՁԱՅ
ԵՐԿՍԵՌՆԱԽԱԿՐԹԱՐԱՆ
ԵՒ ՄԱՆԿԱՊԱՐՏԷՁ

Նախակրթարանը ունի վեց դասարան: Երկուսն աշակերտներու թիւն է 232, որոնցմէ 131 մանչ և 101 աղջիկ, և բաժնուած են հետեւեալ կերպով.

	Մանչ	Աղջիկ	Գումար
Զ. Դասարան	12	6	18
Ե. »	11	9	20
Դ. »	24	14	38
Գ. »	23	24	47
Բ. »	23	23	46
Ա. »	38	25	63
	131	101	232

Մանկապարտէզը ունի չորս բաժանում՝
Ծաղիկ, Կոկոն, Բողբոջ և Ծիւ, և չը պարու-
նակէ 368 երկսեռ փոքրիկներ, 190 մանչ և
178 աղջիկ, բաժնուած հետեւեալ կերպով.

	Մանչ	Աղջիկ	Գումար
Ծաղիկ Բ.	26	27	53
Ծաղիկ Ա.	24	28	52
Կոկոն	28	33	61
Բողբոջ	35	31	66
Ծիւ Բ.	43	27	70
Ծիւ Ա.	34	32	66
	190	178	368

ՆԱԽԱԿԹԱՐԱՆԻ ՌԻՍՈՒՑԶԱԿԱՆ ԿԱԶՄԸ

- Տ. Սերովբէ Վրդ. Մանուկեան, Տեսուչ. —
Ս. Դրական գիտելիքներ (2):
- Տ. Եղիշէ Վրդ. Տէրտէրեան. — Պատմ. Հայ
Դրականութեան (2):
- Տ. Արթուր Վրդ. Հասիսեան. — Պատմ. Հայ
Եկեղեցւոյ (2 և Ե):
- Տ. Հմայեակ Աբղ. Ինքոյեան. — Հայոց Պատմ.
և Դրաբար (2 և Ե). Կրօն (Դ):
- Տ. Կոմիտաս Աբղ. Սիրունեան. — Երգ ման-
չերու բաժնին (2 - Ա):
- Տ. Զաւէն Աբղ. Տէրունեան. — Ընդհ. Ազ-
գաց Պատմ. և Աշխարհագրութիւն (Ե).
Հայոց Պատմ. (Դ):
- Տ. Թորգոմ Աբղ. Մանուկեան. — Կրօն (Դ - Ա).
Աշխարհագրութիւն (Դ և Դ):
- Տիար Սեդրակ Պաղտեան. — Հայերէն (2 - Դ).
Աշխարհագր. (2). Հայոց Պատմ. (Դ - Ա):
- Տիար Կարպիս Եսայեան. — Ընդհ. Հսկող
մանչերու բաժնին և ուսուցիչ Անգլի-
երէնի (2 - Դ). Ընդհ. Ազգաց Պատմ. և Գի-
տութիւն (2):
- Տիար Արեակ Խաչատուրեան. — Գիտութիւն

- (Ե - Ա). Թուաբանութիւն (2 - Գ). Դրա-
հաշիւ (2 և Ե). Երկրաչափութիւն (2):
Տիար Աբրահամ Գ. Եղիաեան. — Արաբերէն
(2 - Ա):
Տիար Վահէ Ղազարեան. — Մարզիչ ման-
չերու բաժնին (2 - Ա):
Օր. Վիկտորիա Կիւլէմէրեան. — Ընդհ. Հսկող
աղջկանց բաժնին և ուսուցիչ Հայե-
բէնի և Աշխարհագրութեան (Բ - Ա):
Օր. Դերենկունի Սիսակեան. — Անգլերէն և
Թուաբանութիւն (Բ և Ա). Գեղագրու-
թիւն (Դ - Ա). Ձեռագործ աղջկանց բաժ-
նին (2 - Ա):
Օր. Մարիամ Պապիկեան. — Գծագրութիւն
(2 - Ա):

ՄԱՆԿԱՊԱՐՏԷԶԻ ՌԻՍՈՒՑԶԱԿԱՆ ԿԱԶՄԸ

- Օրիորդ Տիգրանունի Նալպանեան, Ծաղիկ Բ.
Տիկին Մարիամ Պապրեան, Ծաղիկ Ա.
Տիկին Վիկտորիա Գափլանեան, Կոկոն
Օրիորդ Աղանի Հանեան, Բողբոջ
Օրիորդ Կիւլէմիա Պուլսուգեան, Ծիւ Բ.
Օրիորդ Արեալոյս Գարակէօգեան, Ծիւ Ա.

ՍՈՒՐԲ ՓԼԽԱԳՐԻ
ԵՐԿՍԵՌՆԱԽԱԿՐԹԱՐԱՆ
ԵՒ ՄԱՆԿԱՊԱՐՏԷԶ

ՅՈՊՊԷՒ

Նախակրթարանը ունի հինգ դասարան՝
Ե, Դ, Գ, Բ և Ա. Երկսեռ աշակերտներու
թիւն է 65, հետեւեալ կերպով.

	Մանչ	Աղջիկ	Գումար
Ե. Դասարան	1	3	4
Դ. »	1	7	8
Գ. »	3	11	14
Բ. »	8	8	16
Ա. »	7	16	23
	20	45	65

Մանկապարտէզը ունի չորս բաժանում՝
Ծաղիկ, Կոկոն, Բողբոջ և Ծիւ, և կը պա-
րունակէ 160 երկսեռ փոքրիկներ, հետե-
ւալ կերպով.

	Մանչ	Աղջիկ	Գումար
Ծաղիկ	11	16	27
Կոկոն	17	16	33
Բողբոջ	28	18	46
Ծիւ	36	18	54
	92	68	160

ՆԱԽԱԿՐԹԱՐԱՆԻ ՈՒՍՈՒՑԶԱԿԱՆ ԿԱԶՄԸ

- S. Հայկազուն Վրդ. Աբրահամեան, **Տեսուչ.**—
Կրօն, Հայերէն գրաբար, Հայերէն աշ-
խարհաբար (ե):
- S. Կորիւն Աբգ. Մանուէլեան. — Պատմ. Հայ.
եկեղեցւոյ (ե). Կրօն (Դ — Ա). Հայերէն
(Դ). Գիտութիւն (Դ եւ Գ). Գծագրութիւն
(ե — Ա):
- Տիար Յովսէփ Տէր Վարդանեան, Աւագ ուսու-
ցիչ. — Ընդհ. Ազգաց Պատմ. (ե եւ Դ). Աշ-
խարհագրութիւն (ե եւ Դ). Թուաբանութիւն
(ե եւ Դ). Հայոց Պատմ. (Դ եւ Գ). Հա-
յերէն (Դ). Եկեղեցական երաժշտութիւն
(ե — Ա). Գրավարժութիւն (ե — Ա):
- Տիար Միսաֆ Կարապետեան. — Երկրաչափութիւն
թիւն, Գիտութիւն (ե, Դ եւ Ա). Աշխարհ-
ագրութիւն (Դ եւ Բ). Հայերէն, Հայոց

- Պատմ. Թուաբանութիւն (Ա). Եւրոպա-
կան Զայնագրութիւն (ե — Ա). Շուե-
տական մարզանք Նախակրթարան, եւ
Ողիմպիական խաղեր Նախակրթարանի
մանչերու:
- Օր. Ազնէս Պետրոսեան. — Անգլերէն (ե, Դ,
Գ եւ Ա):
- Տիկին Նուարդ Նազգաւետեան. — Գրահաշիւ (ե).
Թուաբանութիւն (Գ եւ Բ). Հայերէն,
Անգլերէն, Ազգ. Պատմ. (Բ). Զեռագործ
աղջկանց բաժնին (ե — Ա):
- Օր. Անանիս Ս. Սարգիսեան. — Արարերէն (ե
— Ա), եւ Ծաղիկ կարգ:
- ՄԱՆԿԱՊԱՐՏԷԶԻ ՈՒՍՈՒՑԶԱԿԱՆ ԿԱԶՄԸ
- Օր. Արմենուհի Ազարեան, Մանկապարտիկապ-
նուհի. — Ուսուցչուհի Ծաղիկ կարգի:
- Օր. Վարդուհի Սահակեան. — Անգլերէն Ծա-
ղիկ կարգի եւ ուսուցչուհի Կոկոն կարգի:
- Օր. Նուրիցա Պէղիբեանեան. — Ուսուցչուհի
Բողբոջ կարգի:
- Օր. Մաքսիմի Ղաւաղեան. — Ուսուցչուհի
Ծիւ կարգի:
- Տիկին Եղիսաբէթ Աւետիսեան. — Տնտեսուհի
վարժարանին:

Ս. ԵՂԻԱ ԱԶԳ. ԵՐԿՍԵՌ
ՆԱԽԱԿՐԹԱՐԱՆ ԵՒ ՄԱՆԿԱՊԱՐՏԷԶ

ՀԱՅԵԱՅԻ

Նախակրթարանը ունի հինգ դասարան՝
Ե, Դ, Գ, Բ և Ա: Երկուսն աշակերտներու
թիւն է՝ 72, որոնցմէ 30 մանչ եւ 42 աղ-
ջիկ, և բաժնուած են հետեւեալ կերպով.

	Մանչ	Աղջիկ	Գումար
Ե. Դասարան	3	1	4
Դ. »	4	5	9
Գ. »	4	8	12
Բ. »	7	17	24
Ա. »	12	11	23
	30	42	72

Մանկապարտէզը ունի չորս բաժանում՝
Փաղիկ, Կոկոն, Բողբոջ և Ծիլ, և կը պա-
րունակէ 133 երկուսն փոքրիկներ, որոնցմէ
64 մանչ և 69 աղջիկ, ըստ հետեւեալին.

	Մանչ	Աղջիկ	Գումար
Փաղիկ	7	13	20
Կոկոն	18	23	41
Բողբոջ	22	18	40
Ծիլ	16	16	32
	63	70	133

ՈՒՍՈՒՑԶԱԿԱՆ ԿԱԶՄԸ

Տ. Յուսիկ Վրդ. Աւետիսեան, Տեսուչ. — Անգ-
լերէն (ե և Դ). Հայ եկեղեցական Պատմ.
(Դ և Գ). Կրօնք (ե — Ա):

Տիար Արսէն Արզաբեան. — Հայերէն (ե — Ա).
Հայոց Պատմ. (Դ — Ա). Թուաբանութիւն
(ե — Գ). Անգլերէն (ե — Գ):

Տիար Գաբրիէլ Աւմալի. — Արաբերէն (ե — Գ):

Տիար Գուրգէն Եալնգեան. — Մարդանք Նա-
խակրթարանի:

Տիար Արամ Ասատուրեան. — Հայոց Պատմ. (ե):

Օր. Մարի Գաժէսեան. — Անգլերէն (Բ և Ա).
Թուաբանութիւն (Բ և Ա). Աշխարհա-
գրութիւն (ե — Ա). Գիտութիւն (ե — Ա):

Օր. Մելինէ Եալնգեան. — Գծագրութիւն (ե
և Դ):

Օր. Եռուսա Հէլու, Ուսուցչունի. — Արարերէն
(Բ և Ա):

Օր. Վերծին Երամեան, Մանկապարտիզպանու-
նի. — Ուսուցչունի Ծաղիկ բաժնի եւ
Երգ. Նախակրթարանի:

Օր. Փրլանթի Տ. Մարկոսեան, Օգնականունի. —
Ուսուցչունի Ծիւ բաժնի եւ Վարժունի
Զեռագործի Նախակրթարանի աղջկանց:

Օր. Վերծին Դաւիթեան, Օգնականունի. — Ու-
սուցչունի Կոկոն բաժնի եւ Վարժունի
Գծագրութեան Նախակրթարանի (Գ —
Ա) դասարաններուն:

Օր. Լուսիկ Փոլաքեան, Օգնականունի. — Ու-
սուցչունի Բողբոջ բաժնի:

Տիկին Թամամ Արթինեան. — Տնտեսունի վար-
ժարանին:

ԱԹԼԻԹԻ ԾԱՂԿՈՑ

Ունի 32 երկսեռ աշակերտ:

Ուսուցչունին է՝ Օր. Էլիզա Կէվրէեան:

ԱԶԳ. ԵՐԿՍԵՌ ՆԱԽԱԿՐԹԱՐԱՆ

ԵՒ ՄԱՆԿԱՊԱՐՏԷԶ

ԱՄՄԱՆԻ

Նախակրթարանը ունի հինգ դասարան՝
Ե, Դ, Գ, Բ և Ա. Երկսեռ աշակերտներու
թիւն է՝ 47 ու բաժնուած է հետեւեալ կեր-
պով.

	Մանչ	Աղջիկ	Գումար
Ե. Դասարան	1	6	7
Դ. »	7	6	13
Գ. »	5	3	8
Բ. »	3	4	7
Ա. »	5	7	12
	<u>21</u>	<u>26</u>	<u>47</u>

Մանկապարտէզը ունի չորս բաժանում՝
Ծաղիկ, Կոկոն, Բողբոջ և Ծիւ, և կը պա-
րունակէ 44 երկսեռ փոքրիկներ, ըստ հե-
տեւեալին.

	Մանչ	Աղջիկ	Գումար
Ծաղիկ	5	6	11
Կոկոն	9	5	14
Բողբոջ	4	3	7
Ծիւ	5	7	12
	<u>23</u>	<u>21</u>	<u>44</u>

ՈՒՍՈՒՅԶԱԿԱՆ ԿԱԶՄԸ

Տ. Հայկասեր Արեղայ Տօնիկեան, Տեսուչ. — Կրօնք (Ե — Ա). Անգլերէն (Ե և Դ). Հայերէն (Ե և Դ):

Տիկին Մարի Գրետան. — Հայերէն (Բ, և Ծաղիկ). Թուաբանութիւն և Գիտութիւն (Գ և Բ). Անգլերէն (Բ). Աշխարհագրութիւն (Ե և Դ). Աղգ. Պատմ. (Դ). Խաղեր և պարեր Մանկապարտէզի փոքրիկներուն:

Օր. Սրբունի Պալեան. — Հայերէն (Գ, Բողբոջ և Ծիւ). Թուաբանութիւն (Ե և Դ). Գիտութիւն (Ե և Դ). Անգլերէն (Գ — Ա). Աշխարհագրութիւն (Գ և Բ). Աղգ. Պատմ. (Ե). Զեռագործ Նախակրթարանի աղջիկներուն:

Օր. Ալիս Պալեան. — Հայերէն (Ա, և Բողբոջ). Թուաբանութիւն (Ա, Բողբոջ և Կոկոն). Գիտութիւն և Աշխարհագրութիւն (Ա). Աղգ. Պատմ. (Գ և Բ). Գծագրութիւն, Գեղագրութիւն և Երգ (Նախակրթարան և Մանկապարտէզ). Մարզանք (Մանկապարտէզ):

Օր. Ֆէսուա Իսա Ֆրայէն. — Արաբերէն (Ե-Ա): Տիկին Մարիամ Պալեան. — Տնտեսուհի վարժարանին:

ՌԸՍԵՅՖԱՅԻ ԾԱՂԿՈՅ

	Մանչ	Աղջիկ	Գումար
Նախակրթարան			
Դ. Դասարան	1	2	3
Բ. " "	2	2	4
Մանկապարտէզ			
Ծաղիկ	1	2	3
Կոկոն	3	2	5
Ծիւ	1	2	3
	<u>8</u>	<u>10</u>	<u>18</u>

Ուսուցիչն է՝ Տիար Պետրոս Լէփէնեան:

ՏՊԱՐԱՆ ՍՐԲՈՑ ՅԱԿՈԲԵԱՆՑ

Տ. Շնորհի վրդ. Գալուստեան, **Տեսուչ**
 Տ. Յակոբ Աբեղայ վարդանեան, **Փոխ-Տեսուչ**
 Ռափայել Աւագեան Բաղիւտցի, **Գրաշար**
 Սարգիս Խաչիկեան Օրսուցի, »
 Եղուարդ Գայանեան Մէնթէտցի, »
 Սեդրաք Հրաչեան Այնթապցի, **Կազմարար**
 և տպագրիչ
 Իլիաս Ապստոլէի Երուսաղէմացի, **Կազմարար**
 Գեղամ Գաբրիկեան Սեբաստացի, **օգն. կազմարարի:**

ԵՐՈՒՍԱԳԼՄԻ ՕՏԱՐ ՀՈԳԵՒՈՐ ՊԵՏԵՐ

Գեր. Տ. Տիմոթէոս, **Պատրիարք Յունաց:**
 Մօնս. Լուի Պարլամենտ, **Պար. Հատինաց:**
 Մօնս. Կիւսուտ Տէսա, **Պապական Նուիրակ:**
 Հայր Ալպերս Կորի, **Կիւսթոտ Ֆրանչիսկեանց:**
 Գեր. Տ. Ֆ. Կ. Պրաուն, **Եպիսկոպոս Անկիլ-
 քան Եկեղեցւոյն:**
 Գեր. Արքիմանսրիք Անթոնիոյ, **Մեծաւոր Ռուս
 Միաբանութեան:**
 Գեր. Տ. Թէոփիլոս, **Եպիսկոպոս Ղադոց:**
 Գեր. Բոլիսենոս, **Եպիսկոպոս Ասորւոց:**
 Արքա Նազիւաբիմա, **Մեծաւոր Հապէշ Միա-
 բանութեան:**
 Հայր Յակոբ վրդ. Կիրակոսեան, **Պատր. Փոխ.
 Հայ Հռոմէականաց:**
 Եկզարկ Աթանաս Մրդապղապ, **Փոխ. Յոյն
 Հռոմէականաց:**
 Արքա Եփրեմ Հասսոս, **Փոխ. Ասորի Հռոմէա-
 կանաց:**
 Մօնս. Բօլ Էյս, **Փոխ. Մարօնիթներու:**
 Պ. Մ. Ուզիւլ, **Խախամապետ Սէֆորտիմնե-
 րու. Իգաւմ Հալէվի Հեքոֆ Ասքանա-
 զիններու:**

ՊԱՂԵՍՏԻՆԻ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆ

ԲՐԻՏԱՆԱԿԱՆ ՀՈԳԱՏԱՐՈՒԹԻՒՆ

(24 Յուլիս 1922 էն)

Սըր Հարլո Մաֆ Մայլ (Sir Harold Mac Michail) Ներկայացուցիչ Ն. Վ. Անգղիոյ Թագաւորին եւ Բարձր Գովիսէր Պաղեստինի եւ Անդրյորդանանի:

ՆԱՀԱՆԳՆԵՐ

Պաղեստինի նահանգային կազմակերպութիւնը հետեւեալ կերպով եղած է Վսեմ. Բարձր Գովիսէրի 30 Յունիս 1939 թուականաւ ստորագրած Օրինագիծին համաձայն:

Ա. Գալիլիայի եւ Աֆֆիայի Շրջանակ. (Աֆֆիա, Պէյսան, Սաճճէս, Տիբերիա), Կառավարիչ՝ **Մր. Ռ. Հ. Չըրչ** (Mr. R. H. Church):

Բ. Հայճայի Շրջանակ. Կառավարիչ՝ **Մր. Մ. Պէյլի** (Mr. M. Bailey, C. B. E.):

Գ. Սամարիայի Շրջանակ. (Ճէնիյն, Նապլուս, Թուլ-Բէրիմ), Կառավարիչ՝ **Մր. Ճ. Հ. Հ. Բոլլոֆ** (Mr. J. H. H. Pollock, O. B. E.):

Դ. Երուսաղէմ. (Քերզէէմ, Երիֆոլ, Բեքրոն, Ռամալլա), Կառավարիչ՝ **Մր. Էսվըրդ Էիթ Րօչ** (Mr. Edward Keith-Roach):

Ե. Լիտաայի Շրջանակ. (Սաճա եւ Ռեմլէ), Կառավարիչ՝ **Մր. Ռոպէրթ Բրօսպի** (Mr. Robert E. H. Crosbie, O. B. E.):

Զ. Գազայի Շրջանակ. Կառավարիչ՝ **Մէյնըր Ս. Ի. Վ. Պըքսթըն** (Major C. E. V. Buxton, M. C.):

ԳԼԽԱԽՈՐ ՊԱՇՏՕՆԱՏԱՐՆԵՐ

Լդ. Ժէնէրալ Մ. Կ. Հ. Պարրըր (Lieut. General M. G. H. Barker, C. B., D. S. O.)
Ընդհ. Հրամանատար Պաղեստինեան ոյժերու:

Մր. Ժ. Ս. Մաքֆէրսըն (J. S. Macpherson), Պեսական Աւագ-Քարտուղար:

Մր. Հ. Հ. Թըրսթէտ (Mr. H. H. Trussted), Արդարութեան:

Մր. Վ. ժ. Ֆիցճէրրլտ (Mr. W. J. Fitzgerald), Ընդհանուր դատախազ:

Մր. Ուիլեյմ Ջ. Ջոնսոն (Mr. William Joseph Johnson), Ելեմսական:

Գնդ. Հէրոն (Colonel G. W. Heron), Առողջապահական:

Մր. Մ. Թ. Տօ (Mr. M. T. Dawe), Երկրագործական եւ Անտառաց:

Մր. Պէլլ (Mr. Bell), Մաքսային եւ Առեւտրական:

Մր. Վ. Ջ. Ֆարրէլլ (Mr. W. J. Farrell), Հանրային կրթութեան:

Գէրթըն Ուիլսոն Պրաուն (Capt. Wilson Brown), Հանրօգուտ շինութեանց:

Մր. Ա. Սանտորրս (Mr. A. Saunders), Հանրային ապահովութեան:

Մր. Ս. Բ. Ուէպօ (Mr. C. R. Webb), Երկաթուղեաց:

Մր. Ջ. Հ. Ուէպսթըր (Mr. G. H. Webster), Թղթատարական, հեռագրական եւ հեռաձայնի:

Մր. Սթըպս (Mr. J. N. Stubbs), Թափուի:

Մր. Ֆլիօմիկըն (Mr. Fleomegon), Ընդհանուր հաշուակալութեան:

Մր. Միլս (Mr. E. Mills), Դաղքականական եւ վիճակագրութեան:

Մր. Ռ. Վ. Համիլթըն (Mr. R. W. Hamilton), Տնօրէն Հնազանդական վարչութեան:

ԵՐՈՒՍԱՂԷՄԻ ՕՏԱՐ ՏԵՐՈՒԹԵԱՆՅ

ՀԻՒՊԱՏՈՍՆԵՐ

ԵԳԻՊՏՈՍ. Մոհամէս Պէյ Խայրաթ, հիւպատոս:

ԵՌԻԿՍՏԱՆԻԱ. Մ Իվոյ Տէ Ճիուլլի, ընդհ. հիւպատոս:

ԹԻՒՐԲԻԱ. Պայ Ճէլալ Թէվէիֆ Գարսաափան, ընդհ. հիւպատոս:

ԻՏԱԼԻԱ. Քօնդ Քուինթօ Մաձձօլինի, ընդհ. հիւպատոս:

ԻՐԱՆ. Ապէլ Հիւսէյին Սաթրօ Էսթանիարի, ընդհ. հիւպատոս:

ԻՐԱԲ. Ահմէտ Վասմի Էմէնի, ընդհ. հիւպատոս:

ԼԱԹՎԻԱ. Մ. Մորսթայ Քասթի, հիւպատոս:

ԼԵԶԱՍՏԱՆ. Մ. Վիթուս Հիւլամիֆի, ընդհ. հիւլ-
պասնոս:
ՀՈԼԱՆՏԱ. Մ. Վան Վրիսլանս, ընդհ. հիւլ-
պասնոս:
ՀՈՒՆԳԱՐԻԱ. Մ. Ֆրէսէրիխ Քիւպլեր, հիւլպա-
սնոս:
ՀՈՆՏՈՒՐԱՍ. Մ. Ժէզիւ Ժ. Սահուրի, հիւլպա-
սնոս:
ՄԻԱՅԵԱԼ ՆԱՀԱՆԳՆԵՐ. Մր. Ջ. Ուոսսվուրթս,
ընդհ. հիւլպասնոս:
ՅՈՒՆԱՍՏԱՆ. Մ. Գամբուլմաս, ընդհ. հիւլպա-
սնոս:
ՆՈՐՎԵԿԻԱ. Մր. Տ. Ն. Թասրոս, հիւլպասնոս:
ՇՈՒԷՏ. Մր. Հ. Լ. Լարսսըն, հիւլպասնոս:
ՋԵԽՕՍԼՕՎԱՔԻԱ. Մր. Ժ. Մ. Քասլէլ, ընդհ.
հիւլպասնոս:
ՊԵԼՃԻՔԱ. Մ. Լուչիանոյ Սպանեոլոյ, հիւլպասնոս:
ՌՈՒՄԱՆԻԱ. Մ. Մարիու Պէզա, ընդհ. հիւլ-
պասնոս:
ՍՊԱՆԻԱ. Մարիու Տէլ-Մոռալ, ընդհ. հիւլ-
պասնոս:
ՏԱՆԻՄԱՐՔԱ. Մր. Ա. Մըլժօրս, հիւլպասնոս:
ՖՐԱՆՍԱ. Մ. Ամէսէ Ութրէյ, ընդհ. հիւլպասնոս:

ԺԱՄԱՆԱԿԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԱՂԵՍՏԻՆԻ ԵՒ ՀԱՅ-ԵՐՈՒՍՈՂԷՄԻ

Ք Ր Ի Ս Տ Ո Ս Է Ա Ռ Ա Ջ

- 3000 Երուսաղէմի հիմնարկութիւնը:
1996 Աբրահամ Նահապետի ծն. (✠ 1821):
1890 Իսահակի ծնունդը:
1746 Յակոբ Նահապետի ծնունդը (✠ 1689):
1530 Մովսէս մարգարէի ծնունդը:
1491 Եբրայեցոց Եփրատոսէն ելլելը եւ անցքը Կար-
միւր Մովէն:
1451 Յեսու. կ'ընտրուի առաջնորդ Իսրայելացոց: Եբ-
րայեցիք Աւետեաց Երկիրը կը մտնեն:
1445 Բենիամինի ցեղը կը ժառանգէ Երուսաղէմը:
1443 Յեսուի մահը:
1036 Դաւիթ մարգարէի ծնունդը (✠ 1016):
1054 Կ'օծուի եւ կը թագաւորէ Քիւրոնի մէջ:
1046 Աթուր կը փոխադրէ Սիոնի ամրոցը:
1033 Սողոմոնի ծնունդը (✠ 980):
1005 Երուսաղէմի Առաջին Տաճարին նաւակատիքը:
969 Հրէաստան երկու թագաւորութեանց կը բաժնուի
Ռոբոլամի օրով:
587 Նաբուգոդոնոսոր կ'աւերէ Երուսաղէմը եւ վերջ
կու տայ Հրէաստանի թագաւորութեան:

- 536—334 Պարսկական տիրապետութիւն:
 536 Հրեաներ Բաբելոնէն կը դառնան Պաղեստին:
 535 Երուսաղէմի երկրորդ Տաճարին հիմնարկութիւնը:
 516 Նոյնին նաւակատիքը:
 334—198 Յունական տիրապետութիւն:
 198—175 Սիւրիական տիրապետութիւն:
 175—136 Մակաբեանց ապստամբութիւնը:
 136—63 Անկախութեան շրջան Մակաբեանց կամ Ասմոնեանց իշխանութեան ներքեւ:
 63 Պոմպէոս Երուսաղէմը կը զբաւէ:
 40 Մեծն Հերովդէս թագաւոր Հրէից:
 4 Ծնունդ Տեառն մերոյ (նոր ուսումնասիրութեանց համեմատ ճշդութեամբ) — Մեծն Հերովդէսի մահը:

ԳՐԻՍՏՈՍԷ ՎԵՐՋ

- 6 Հրէաստան կը կառավարուի հռոմայեցի դատաւոր-ներով:
 26 Պոնտացի Պիղատոս դատաւոր:
 27 Յիսուսի մկրտութիւնը Յորդանանի մէջ:
 31 Յիսուսի խաչելութիւնը և յարութիւնը և երկինք համարառնալը: Գալուստ Հոգւոյն Սրբոյ:
 32 Յակոբոս Ջերեզիա առաքեալ կը գլխատուի:
 48 Միջագետաց Հեղինէ Թագունին կը վախճանի և կը Թաղուի Երուսաղէմի մերձակայքը:
 49 Առաջին Առաքելական ժողով յԵրուսաղէմ Յակոբոս Արդար առաքելի նախագահութեամբ:
 61 Յակոբոս Արդարի նահատակութիւնը: Անոր կը յա-ջորդէ Կղէովպասի որդին Ս. Շմաւոն:

- 65 Հրէից ընդհանուր ապստամբութիւնը Հռոմայեցւոց դէմ:
 70 Երուսաղէմի պաշարումը Տիտոսէն, գրաւումն ու կործանումը, և Տաճարի հրդեհումը և հրեայ ժո-ղովուրդի վերջնական անկումը:
 107 Ս. Շմաւոն կը նահատակուի 120 տարեկան:
 132 Հրէից երկրորդ ապստամբութիւնը Բար-Կոնեբասի առաջնորդութեամբ:
 135 Ադրիանոս կայսր կը զսպէ ապստամբութիւնը ու հռոմէական քաղաքի կը վերածէ Երուսաղէմը, ան-ուանելով զայն Եւէ-Կալէպոլիս — Կայսեր ար-ձանը կը կանգնուի Տաճարի սարահարթին մէջտեղ և Արամազդի ու Աստղիկի նուիրութեամբ տաճար մը կը շինուի Գողգոթայի և Ս. Գերեզմանի տեղին վրայ:
 190 Նարկիսոս հայրապետ Երուսաղէմի:
 195 Կը նախագահէ Պաղեստինեան Կեսարիոյ ժողովին՝ Զատկական խնդրի մասին:
 214 Աղեքսանդրոս հայրապետ Երուսաղէմի Կը վախ-ճանի 249 ին մարտիրոսական մահուամբ:
 265 Ծնունդ Եւսեբիոս եկեղեցական պատմիչին ի Կե-սարիա Պաղեստինացւոց:
 322 Ս. Մակար հայրապետ Երուսաղէմի:
 325 Կը մասնակցի Նիկիոյ Ս. Ժողովին (25 Օգոստ.):
 326 Սրբունի Հեղինէ՝ մայրը Կոստանդինոսի կու գայ Երուսաղէմ ու կը գտնէ Խաչափայտը և կայսեր նախաձեռնութեամբ կը սկսի շինութեան Համ-բարձման և Ս. Ծննդեան տաճարներուն:
 333 Պորոյի անանուն ուխտաւորը յԵրուսաղէմ:
 335 Հանդէս նաւակատեաց Ս. Յարութեան տաճարին (Սեպտ. 14—21):

- 340 Մակար հայրապետ Ս. Վրթանէսի խնդրանքով Մկրտութեան և Հաղորդութեան Խորհուրդներու մասին ժողովական որոշմամբ ութ կանոններ կը խմբագրէ ու կը զրկէ՝ Հայաստան:
- 351 Ս. Կիւրեղ հայրապետի օրով Գողգոթայէն մինչև 2իթենեաց լեռը երկարող լուսեղէն Խաչը կ'երեւի (5 Մայիս):
- 352 Կը շինուի Յակոբոս Տեառնեղբօր եկեղեցին Կեդրոնի Չորին մէջ:
- 363 Թուլիանոս Ուրացոյի Հրէից Տաճարը վերականգնելու փորձը կը ձախողի: Լուսափայլ Ս. Խաչի երկրորդ հրաշալի երևումը:
- 381 Ս. Կիւրեղ կը մասնակցի Կ. Պոլսոյ Ս. Ժողովին (✠ 386):
- 382 Թէոդոս Մեծ կը կառուցանէ Ըմբռնման եկեղեցին ի Գեթսեմանի:
- 386 Երուսաղէմի Յովհաննէս Բ. հայրապետի օրով կը շինուի Վերնատան կամ Ս. Սիոնի հոյակապ եկեղեցին: — Կը գտնուին Ս. Ստեփանոս Նախավկայի նշխարները Կափարդամաղ գիւղին մէջ ու կը փոխադրուին Սիոնի եկեղեցին: — Յերոնիմոս կուգայ Երուսաղէմ և բնակութիւն կը հաստատէ Բեթղեհէմի մէջ ու կը պարապի Ս. Գրոց թարգմանութեամբ (Վուկասթա) և մեկնութեամբ (✠ 420):
- 421 Յոբնաղ կը բարձրանայ Երուսաղէմի աթոռը:
- 431 Կը մասնակցի Եփեսոսի Ս. Ժողովին:
- 438 Թէոդոս Բ. ի կինը Եւդոկիա կայսրուհի կը ժամանէ Երուսաղէմ: — Հիմնարկութիւն Սելովմաի Աւագանի եկեղեցին:

- 439 Ս. Ստեփանոսի նշխարները Երուսաղէմէն կը փոխադրուին Կ. Պոլիս:
- 444 Եւդոկիա կայսրուհի երկրորդ անգամ Երուսաղէմ: Եւ շինէ Ս. Գէորգի ձերանոցը, Տաճարի Ոսկե-Կը շինէ Ս. Գէորգի ձերանոցը, Եկեղեցիներ և դուռը, այլևայլ մենաստաններ, եկեղեցիներ և հիւրանոցներ, նաև կը նորոգէ Երուսաղէմի պարիսպները:
- 451 Կը գումարուի Քաղկեդոնի ժողովը, ուր Երուսաղէմի եպիսկոպոսը՝ Յորնաղ՝ պատրիարքական տիտղոս կ'ընդունի: — Եկեղեցին երկու հատուածներու կը բաժնուի՝ Միաբնակ և Երկաբնակ:
- 460 Եւդոկիա կայսրուհի կը վախճանի յԵրուսաղէմ ու կը թաղուի իւրակերտ Ս. Ստեփանոսի եկեղեցին մէջ՝ քաղաքին հիւսիսակողմը (այժմ Դոմինիկեանց վանք):
- 485 Մեծամեծ խռովութիւններ ինչպէս ամէնուրեք՝ նաեւ յԵրուսաղէմ Քաղկեդոնի ժողովին պատճառաւ:
- 520 Մակար Բ. պատրիարք Յունաց: Ասոր օրով Արծրունեաց Գրիգոր եպսկ. Երուսաղէմէն կը գրէ Հայոց Նախարարներուն՝ թէ Յոյները կը ստիպեն զՀայս Եննդեան տօնը կատարել Դեկտ. 25ին և Տեառնընդառաջինը՝ Փետր. 2ին:
- 527 Յուստինիանոս կայսեր հալածանքները Պաղեստինի Միաբնակներուն դէմ: — Հայ վանականներ մեծ մասամբ կը լքեն Ս. Տեղիքն ու իրենց մենաստանները (*) ու կ'անցնին Կեսարիս (Պաղեստին-

(*) Հայ-իւն վանքերու ցուցակը տառապէս է Յէրուսաղէմի Անուարտագայ վարդապետը:

- եան) կամ Եգիպտոս: Ըստ Մովսէս Կաղանկատուացւոյ Երուսաղէմի Յունաց պատրիարքները կ'աբգիլեն Հայ եպիսկոպոսներուն ձեռնադրութիւն կատարել:
- 529 Սամարացիք կը կողոպտեն ու կը հրդեհեն շատ մը եկեղեցիներու կարգին նաև Բեթղէհէմի տաճարը:
- 543 Յուստինիանոս Ս. Սարայի խնդրանքով հիւանդ ուխտաւորներու համար 200 անկողինով հիւանդանոց մը կը շինէ Երուսաղէմի մէջ, կը վերաշինէ նաև Բեթղէհէմի տաճարը:
- 546 Կրօնական անընդհատ վէճեր Հայոց եւ Յունաց միջեւ:
- 614 Պարսից Խոսրով Բ. Թագաւորը կը գրաւէ Երուսաղէմը (20 Մայիս), աւերի, կողոպուտի եւ կոտորածի կը մատնէ քաղաքը եւ Քրիստոսի Խաչափայտը Զաքարիա պատրիարքին հետ գերի կը տանի Պարսկաստան: Մոտեստոս՝ տեղակալ Զաքարիայի, Վերջինիս թղթակցութիւնը Հայոց Կոմիտաս կաթողիկոսին հետ Ս. Տեղեաց նորոգութեան մասին:
- 622 Իսլամաց մարգարէի՝ Մուհամմէտի անունով երկու հրովարտական, մին Հիճրէթի 1 թուականին (622) եւ միւսը 4ին (626), Հայոց տրուած:
- 629 Հերակլ կայսր Խաչափայտը կ'ազատէ գերութենէ ու կը վերադարձնէ Երուսաղէմ:
- 637 Տ. ԱՅՐԱՀԱՄ Ա. (*). Պատրիարք կամ եպիսկոպոս Հայոց Երուսաղէմի:

(*) Երուսաղէմ հայոց պատրիարքները նշանակուած էին Բիւրգունդ:

- 638 Արաբացւոց Օմար Խաթթայ ամիրապետը կը տիրէ Երուսաղէմի եւ Սոփրոնիոս պատրիարքի ցուցմունքով կը մաքրէ ու կը յարգարէ Տաճարի սարահարթը, — Հրովարտակ մը կու տայ Հայոց:
- 641 Ալիի հրովարտակը Հիճրէթի 20 թուականին:
- 669 Տ. Գրիգոր Ա. ԵԿԵՍՍՏԻ՝ յաջորդ Աբրահամ Ա.:
- 688 Ապո էլ Մելիք Օմմեան խալիֆան Օմարի մզկիթին շինութեան կը ձեռնարկէ:
- 696 Տ. ԳԵՈՐԳ:
- 708 Տ. ՄԿՐՏԻԶ Ա.:
- 730 Տ. ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ա.:
- 746 Երկրաշարժ յերուսաղէմ:
- 758 Տ. ՍՏԵՓԱՆՈՍ, Ասոր օրով կը ծագին պատկերամարտութեան վէճերը, ու այդ պատճառաւ ինք եւ ներդրութիւններ կը կրէ:
- 774 Տ. ԵՂԻԱ. սա պաշտօնի կ'անցնի էլ Մանսուր աւիրապետի իշխանութեան ժամանակ, իր օրով կը նահատակուի Բագոս եւ կը թաղուի Ս. Փրկչի վանուց արեւմտակողմը:
- 797 Կարոլոսի երկու պատգամաւորները՝ Լանտֆրիդ եւ Սիկիսմոնդ՝ Պաղատաի Հարուն էլ Ռաշիդ խալիֆային երթալնուն առթիւ կը հանդիպին Երուսաղէմ ու կը լսեն Յունաց պատրիարքին տրտունջները:
- Անյայտ արձակալներ 797 — 885
- 800 Զիթենեաց լեռնէն եւ Ս. Սարայի մենաստանէն երկու վանականներ պատրիարքի կողմէ Կարոլոս կայսեր կը զրկուին եւ ի նշան օրհնութեան անոր կը յանձնեն Ս. Գերեզմանի եւ Գողգոթայի բանալիները:

- 810 Նորոգութիւն Ս. Յարութեան կոստանդինեան տա-
ճարի գմբեթին:
- 885 Տ. ԱՅՐԱՀԱՄ Բ. Մեծն Աշոտ Բագրատունիի օրով,
Անյայտ արձուակալներ 916 — 981
- 935 Մահմետականք մզկիթ մը կը շինեն Ս. Յարու-
թեան ներքին գաւիթին մէջ:
- 938 Արիւնակից կռիւով մը կը խափանուի Ծաղկա-
ղարի թափօրը:
- 966 Հրէից օգնութեամբ Մահմետականք կը հրդեհեն
Ս. Յարութեան տաճարը և կ'ողջակիզեն Յունաց
Յովհաննէս պատրիարքը:
- 975 Յովհաննէս Զմիկիկ հայկազն կայսր կը հասնի մին-
չեւ Երուսաղէմի դուռները:
- 981 Տ. ԳՐԻԳՈՐ Բ.: Սա Արաբացւոց ամիրայետէն կը
խնդրէ որ այլք չնեղեն Հայերը եւ ամիրայետը
հրովարտակով կը հրամայէ Հայոց՝ ուրիշ դատաւոր
չճանչնալ բացի իրենց պատրիարքէն:
- 1006 Տ. ԱՐՄԷՆ. Ասոր օրով Մակար և Սիմէոն ազ-
նուագոյի հայ ճգնաւորները կ'այցելեն Երուսաղէմ:
Ապա երկուքը կը դիմեն Արեւմուտք. Մակար կը
վախճանի Գերմանիոյ Գանդա քաղաքը (1012) և
Սիմէոն՝ Իտալիոյ Մանդուա քաղաքին մօտերը
մենաստանի մը մէջ (1016):
- Անյայտ արձուակալներ 1038 — 1090
- 1009 Հաքէմ խալիֆա կը կործանէ Ս. Յարութեան Տա-
ճարը և կը քանդէ կամ մզկիթի կը վերածէ
շատ մը եկեղեցիներ:
- 1016 Երկրաշարժ յԵրուսաղէմ:
- 1033

- 1048 Վերաշինութիւն Ս. Յարութեան տաճարին՝ Կոս-
տանդին Մոնոմախօս կայսեր օգնութեամբ:
- 1056 Աւարտ խաչականքի շինութեան՝ ձեռամբ Գէորգ
Պրոխորէ վրացի վանականին:
- 1070 Պաղեստին Սեղճութեան իշխանութեան կ'են-
թարկուի:
- 1076 Հայոց Գրիգոր Վկայասէր հայրապետը յԵրուսա-
ղէմ:
- 1090 Տ. ՍԻՄԷՈՆ. Ասոր օրով Գրիգոր Վկայասէր դար-
ձեալ յԵրուսաղէմ:
- 1099 խաչակիրք Երուսաղէմը կը գրաւեն և Լատին
Թագաւորութեան մայրաքաղաքը կ'ընեն (15 Յու-
լիս): Կոստֆրուա տը Պուլոն առաջին Թագաւոր՝
Պալտին Ս. Գիբելտինէ կոչումով (✠ 1100):
- 1100 Պոտուէն Ա. կը յաջորդէ իր եղբոր Կոստֆրուայի
և Դեկտ. 25 ին Թագաւոր կը պսակուի Բեթղեհէմի
եկեղեցիին մէջ (✠ 1118):
- 1109 Տ. ՄՈՎՍԷՍ:
- 1118 Պոտուէն Բ. Թագաւոր կը պսակուի Ջատիկ օրը
Ս. Յարութեան Տաճարին մէջ (✠ 1131):
- 1131 Փուլոն տ'Անտու Թագ. Երուսաղէմի (✠ 1145):
- 1133 Տ. ԵՍԱՅԻ Ա. եղբայր Մովսէսի:
- 1142 Գրիգոր Պահլաւունի հայրապետ յԵրուսաղէմ:
Կը հրաւիրուի Սիոնի վերնատան ժողովին —
Գրիստոնէական եկեղեցիի վերածուած Օմարի մըդ-
իիթին նաւակատիքը կը կատարուի:
- 1145 Պոտուէն Գ. Թագաւոր կը պսակուի Ս. Յարու-
թեան Տաճարին մէջ (✠ 1160):
- 1147 խաչակրաց երկրորդ արշաւանքը:
- 1152 Տ. ՍԱՀԱԿ. Սա երկիցս կ'երթայ Կիլիկիա՝ մաս-

- նակցելու հայ և յոյն եկեղեցեաց միութեան մասին գումարուած Հռոմկլայի ժողովին, նախ՝ Շրնորհալիի (1167) եւ ապա՝ Գրիգոր Տղայի օրով (1179)։
- 1160 Ամօրի թագաւոր Երուսաղէմի (✠ 1174)։
- 1174 Պոտոռէն Դ. Բորոս՝ Թագ. Երուսաղէմի (✠ 1184)։
- 1180 Տ. ԱՐԲԱՀԱՄ Գ. ԵՐՈՒՍԱՂԱՄԱՅԻ. Ասոր գերեզմանը կ'երեւի Ս. Յակոբայ գաւիթին արտաքին դրան ձախակողմը և ունի ՈԽԱ թուակտնը։
- 1181 Կիլիկիոյ իշխանը Պր. Ռուբէն կու գայ Երուսաղէմ ու իրեն կնութեան կ'առնէ Քերէքի Ռենալդալը Շաթիյոն իշխանին դուստրը։
- 1184 Գուրտոն Լուսինեան վերջին թագ. Երուսաղէմի։
- 1187 Սալաէտտին կը պաշարէ Երուսաղէմը (21 Սեպտ.) ու կը գրաւէ (2 Հոկտ.)։ Աբրահամ պատրիարք իր կղերին հետ աւոր կը ներկայանայ և հրովարտակ մը կ'ընդունի Հիճրէթի 583 Ռէճէպ 20 թըւականով։
- 1189 Խաչակրաց երրորդ արշաւանքը գլխաւորութեամբ Անգղիոյ Ռիգարտոն, Գաղղիոյ Փիլիպպոս Բ. թագաւորներու և Գերմանիոյ Ֆրեւտերիք Ա. կայսեր, Վերջինս յաջորդ տարին (1190) գետամոյն կը վախճանի Սելւկիոյ մօտերը։
- 1192 Տ. ՄԻՆԱՍՍ Ա.։ Սա ներկայ կը գտնուի Ռուբինեանց Լեւոն թագաւորի օծման հանդէսին Տարսոնի Ս. Սոփիա եկեղեցիին մէջ (1198)։
- 1196 Խաչակրաց չորրորդ արշաւանքը Գերմանիոյ Հենրիկոս 2. կայսեր գլխաւորութեամբ։
- 1202 Խաչակրաց հինգերորդ արշաւանքը Մոնիփերրայի Պոնիփակրոս մարքիզին առաջնորդութեամբ։

- 1205 Տ. ԱՐԲԱՀԱՄ Գ. իրեն աթոռակից կ'ընտրէ զԱռաքել։
- 1217 Խաչակրաց վեցերորդ արշաւանքը։
- 1218 Տ. ԱՌԱՔԵԼ։
- 1219 Ֆրանչիսկեանց կարգի հիմնադիր Ս. Ֆրանչիսկոս Ասսիզացի յերուսաղէմ։
- 1227 Բեթղէմէմի վանքը կը նորոգուի, նաև կը շինուի Ս. Եննդեան Սիւնազարդ գաւթին դուռը «ձեռամբ Տէր Աբրահամու և Տէր Առաքելի, ի թագաւորութեան Հայոց Հեթմոյ որդւոյ Կոստանդէի»։
- 1228 Խաչակրաց եօթներորդ արշաւանքը։
- 1229 Գերմանիոյ Ֆրեւտերիք Բ. կայսրը՝ Եգիպտոսի Մեդիսմանիոյ Ֆրեւտերիք հետ կնքած դաշինքին հաւելք Քամէլ սուլթանին հետ կնքած դաշինքին համայն (20 փետր.)՝ կը տիրանայ Երուսաղէմի մասայն (և Պաղեստինի ուրիշ քաղաքներուն և Ս. Յարութեան մէջ իր իսկ ձեռքով կը պսակուի թագաւոր Երուսաղէմի։
- 1230 Տ. ՅՈՎՀԱՆՆԵՍ Բ. ԿԱՐՆՅԵԻ (✠ 1238)։
- 1238 Տ. ԿԱՐԱՊԵՏ Ա. ԵՐՈՒՍԱՂԱՄԱՅԻ. Սա չորս անգամ կ'երթայ Եգիպտոս հրովարտակ առնելու՝ որ Հայերը ապահովութեամբ շրջին Սրբավայրերը ու ինք կարինայ զանազան նորոգութիւններ ընել, կը նորոգէ Ս. Փրկչի վանքը և կը մաքրէ Ս. Աստուածածնի տաճարը (*)։
- 1239 Ֆռանկները կը հեռանան Երուսաղէմէն։

(*) 1363-ին — — — — — Տաղեցի Կարապետ լէւ. և ի յետէն — — — — — և նախ քանքէր, այդ պարագային — — — — — և նոյն-նոյնի — — — — — և նոյն-նոյնի — — — — —

- 1244 Խորագմեանք (Թաթարները) գրոհ կու տան Երուսաղէմի վրայ, սուրէ կ'անցընեն այրերը, գերի կը վարեն կիներն ու մանուկները ու կը քանդեն Ս. Յարութեան մէջ գտնուած ամէն ինչ, Հոն կը սպաննուի Սիւնեաց Սարգիս եպիսկոպոսը՝ երեք ընկերներով սաղմոսերգած ատեն Ս. Գերեզմանին առջև:
- 1250 Անկում Սալայետինի հիմնած Էյուպեան հարըստութեան եւ սկզբնաւորութիւն Մեմլուքներու իշխանութեան:
- 1254 Տ. ՅԱԿՈՐ Ա.
- 1265 Պիպարս կամ փնտուխտար կը տիրէ Պաղեստինի:
- 1266 Հէթումի որդին Լեւոն գահաժառանգ յերուսաղէմ:
- 1281 Տ. ՍԱՐԳԻՍ Ա. (✠ 1314). — Յովհաննէս վրդ. Երզնկացի կամ Ծործորեցի յերուսաղէմ:
- 1286 Լեւոն Գ. Թագաւոր յերուսաղէմ:
- 1300 Հէթում Մոնղոլներու Ղազան խանին հետ կը մտնէ Երուսաղէմ եւ խանը իրեն կը նուիրէ Ս. Քաղաքը: Հէթում քանի մը ամիսէն կը հեռանայ Երուսաղէմէն:
- 1311 Սարգիս Ա. Եգիպտոսի Սուլթանէն պատրիարքական առանձին հրովարտակ կ'ընդունի:
- 1314 Տ. ԱՍՏՈՒՄԵՍՈՒՐ Ա. (✠ 1316).
- 1319 Տ. ԴԱԻԹ Ա. (✠ 1321). Տապանագիրը կը գըտնուի Ս. Յակոբայ գաւթին աջակողմի սիւնին վրայ:
- 1321 Տ. ՎԱՐԳԱՆ ԱՐԵԻՆԻ (✠ 1332). Ասոր օրով կը յիշատակուին Հայոց Լեւոնկողման երեք վանքերը՝ Ս. Վիմի, Ս. Աստուածածնի եւ Ս. Յովհաննու Ծննդեան:

- 1330 Լեւոն Գ. Թագաւոր համառօտ Յայսմաւուրք մը կը նուիրէ Քերէքի (Անդրյոքանան) հայ կրօնաւորներուն, ինքնագիր յիշատակարանով:
- 1332 Տ. ՅՈՎՀԱՆՆԵՍ Գ. ճՕՍԼԻՆ (✠ 1341). Ասոր օրով կը յիշատակուի Ս. Հրեշտակապետաց մօտիկ Ս. Ստեփանոսի վանքը:
- 1333 Ֆրանչիսկեան միաբանութեան կը յանձնուի Ս. Տեղեաց լատինական իրաւունքներու պահպանութիւնը:
- 1341 Տ. ԳՐԻԳՈՐ Գ. (✠ 1349).
- 1349 Տ. ՎԱՍԻԼ կամ ԲԱՍԻԼԻՈՍ (✠ 1356).
- 1356 Տ. ԳՐԻԳՈՐ Գ. (✠ 1365).
- 1365 Տ. ՄԿՐՏԻԶ Բ. (✠ 1386). Եգիպտոսի Մեմլուքները կը գրաւեն Երուսաղէմի եկեղեցիները եւ Ս. Յարութեան դուռը պատով կը հիւսնեն եւ երեք տարի քրիստոնէից հոն մտնելը կ'արգիւնեն. Կը հալածուի նաեւ հայ միաբանութիւնը, որմէ չորս հօգի կը նահատակուին, երկուքը Գազայի եւ երկուքը Եգիպտոսի մէջ:
- 1382 Լեւոն Զ. Լուսինեան իր ընտանիքով Եգիպտոսէն կ'անցնի Երուսաղէմ ու ինք տարիի մը չափ հոն կը մնայ:
- 1386 Տ. ՅՈՎՀԱՆՆԵՍ Գ. ԼԵՀԱՅԻ (✠ 1389).
- 1390 Տ. ԳՐԻԳՈՐ Ե. ԵԴԻՊՏԱՅԻ (✠ 1391).
- 1391 Տ. ԵՍԱՅԻ Բ. (✠ 1412).
- 1395 Տ. ՍԱՐԳԻՍ Բ.
- 1405 Լեւոն Թագ. տիկինը Մարիամ Թագուհի կը վախճանի յերուսաղէմ եւ մարմինը կ'ամփոփուի Ս. Յակոբայ մատրան դրան առջև: Ապա իր քով կը Թաղուի նաեւ իր դուստրը ֆեննա:

- 1412 Տ. ՊՕՂՈՍ Ա. ԳԱՌՆԵՑԻ: Սա 1418ին իբրև քննիչ
կը ղրկուի Սիս և հոն կ'ընտրուի կաթողիկոս Ա-
մենայն Հայոց:
- 1419 Տ. ՄԱՐՏԻՐՈՍ Ա. ԵԳԻՊՏԱՑԻ (✠ 1451): Եսայի
Գ. աթոռակից մինչև 1430: Իր օրով Վրացիք
կը յափշտակեն Գողգոթան Հայոց ձեռքէն, որուն
համար երեք անգամ անձամբ կը դիմէ Եգիպտոսի
սուլթանին: Ապա վերջինիս հրամանով Հայերը
կը տիրանան Վերնատան եկեղեցիին եւ զայն
կ'անուանեն Երկրորդ Գողգոթա:
- 1424 Ս. Յարութեան դուռը փակ կը մնայ երկու տա-
րի, մինչև 1426: Եգիպտոսի սուլթանին քրիստոն-
եաները ջարդելու երկիւղէն:
- 1430 Տ. ԵՍԱՑԻ Գ. (✠ 1453): Մարտիրոս Եգիպտացիին
հրաժարելէն ետք:
- 1441 Տ. ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ե. (✠ 1445): Հայրապետական
Աթոռը կը փոխադրուի Սիսէն Էջմիածին:
- 1445 Տ. ԱՐԲԱՀԱՄ Ե. Սա Տաճկաց 854 (= 1450) Թուին
Եգիպտոսի Ջազմադ մականունեալ Մելիք էլ Զա-
հէր սուլթանէն հրովարտակ մը կ'ընդունի, որով
կ'արգիւրին վանքէն պահանջուած բոլոր ապո-
րինի տուրքերը: Հրովարտակը արձանագրուած է
Ս. Յակոբի աւագ դրան ճակատը:
- 1454 Տ. ՄԵՍՐՈՊ Ա.:
- 1461 Տ. ՊԵՏՐՈՍ Ա.: Ասոր օրով հայ կրօնաւորներու
մենաստաններ կը յիշուին Սինա Լեւան կողմերը:
- 1476 Տ. ՄԿՐՏԻԶ Գ.:
- 1479 Տ. ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Զ. ԹԱԻԻԼ (= Երկայնահասկ):
— Երուսաղէմ կու գայ Գրիգոր Արճիշեցի գիտ-
նական վարդապետը և երեք տարի Աւետարանի

- մեկնութիւն կ'աւանդէ վանքին մէջ: — Ըստ Ֆէ-
լիքս Ֆապրի ուղեւորին՝ Հայաստանցի անժանօթ
ուխտաւոր մը Ս. Փրկչի մեծագումար պարտքերը
վճարելով կ'ազատէ զայն գրաւէ ու պարտապա-
հանջներու կողմէ վաճառուելէ, ապա առատ
նուէրներով կը նորոգէ անոր աւերեալ մասերը:
- 1483 Նոյն ուղեւորը կը յիշատակէ Հայոց Ս. Հրեշտա-
կապետաց և Լեռնակողման վանքերը:
- 1491 Տ. ՄԱՐՏԻՐՈՍ Բ. ՊՐՈԽՍՄԱՑԻ:
- 1501 Տ. ՊԵՏՐՈՍ Բ.: Իր օրով մեծ թիւով ուխտաւոր-
ներ կը դիմեն Երուսաղէմ քահանաներով, վար-
դապետներով և եպիսկոպոսներով:
- 1507 Տ. ՍԱՐԳԻՍ Գ.:
- 1517 Սուլթան Սելիմ Եւփուղ կը տիրէ Երուսաղէմի և
Հայոց իրաւունքները հաստատող հրովարտակ մը
կը շնորհէ պատրիարքին:
- 1523 Տ. ԱՍՏՈՒԱԵԱՏՈՒՐ Բ. ՄԷՐՏԻՆՑԻ:
- 1538 Սուլթան Սիւլէյման Գանուշի կը նորոգէ Երուսա-
ղէմի պարիսպները:
- 1540 Աստուածատուր պատրիարք կ'երթայ Կ. Պոլիս՝
եկեղեցեաց և վանօրէից նորոգութեան արտօնու-
թիւն ձեռք բերելու:
- 1542 Տ. ՓԻԼԻՊՊՈՍ (✠ 1582):
- 1547 Ահաւոր երկրաշարժ Երուսաղէմ և շրջակաները:
- 1551 Տ. ԱՆԴՐԷԱՍ (✠ 1589):
- 1554 Շէյխ Ահմէտ Տէճճանի կու գայ Մեքքէէն և Սիոնի
վերնատան մեծ վանքը կը յափշտակէ Ֆրանչիս-
կեաններէն: Վերջիններս ժամանակ մը Հայոց
Ս. Հրեշտակապետաց վանքը կը հիւրընկալուին:

- ցւոց բռնութեան երեսէն, Այնուհետեւ Լատինք տակաւ կը տիրանան վանքին և զայն իրենց կը սեպհականեցնեն:
- 1626 Յոյնք և Վրացիք Ս. Յակոբի սեպհականութեան խնդիր կը յարուցանեն. դատարանի առջեւ կը հաստատուի Հայոց իրաւունքը ու այնպէս կ'արձանագրուի:
- 1631 Գր. Պարոնտէր կը շինէ Ս. Յովհ. աւետարանչի մատրան կամարները Ս. Յարութեան բակին մէջ՝ Պէյթճալա գիւղին մերձակայքը կը գնէ այգի մը, որ մինչև այսօր իր անունով կը կոչուի՝ իր օրով ծախու կ'առնուի Ս. Փրկչի հանդիպակաց արտը և գերեզմանատան կը վերածուի:
- 1632 Ս. Յարութեան մէջ Լատիններէն կ'առնէ Վերնատան երեք կամարները ու կ'ընդարձակէ մերեկեղեցին, փոխադրէն տալով Պարտէզ կոչուած տեղը և երգիծնին կից գտնուող խուցը՝ — Կը նորոգէ Դամասկոսի Ս. Սարգիս եկեղեցին ու աշուր կից սենեակներ և օթեաններ կ'աւելցնէ:
- 1634 Եւաղատիկ, Մեծամեծ վէճեր և խռովութիւններ յերուսաղէմ ու այլուր:
- 1638 Սիսի Սիմէոն կաթ. յերուսաղէմ, ժողով բարեկարգական հարցերու մասին:
- 1641 Պարոնտէր մեծ խան մը կը շինէ Ս. Յակոբեանց վանքի բակին մէջ (այժմ Տպարան):
- 1645 Վախճան Գր. Պարոնտէրի Կը թաղուի Ս. Փրկչի վանքը, որ այնուհետեւ կը լինի զամբարան Երուսաղէմի պատրիարքներու:
- Տ. ԱՍՏՈՒԱԵԱՏՈՒՐ Գ. ՏԱՐՕՆԵՑԻ (✠ 1671), Նորոգութիւններ ի Ս. Հրէշտակապետ, նաեւ ի Ս. Փրկչի և ի Ս. Յակոբ:

- 1651 Էջմիածնի փիլիպպոս եւ Սիսի Ներսէս կաթողիկոսները յերուսաղէմ, ժողով անդ եկեղեցական խնդրոց կարգադրութեան մասին՝ փիլիպպոս կաթ. և Աստուածատուր պատրիարք Ս. Յակոբի աւագ սեղանի բեմը կը բարձրացնեն և խճանկար կը սալարկեն եկեղեցւոյ բեմի և դասի յատակները:
- 1656 Աստուածատուր կ'երթայ Կ. Պոլիս բողոքելու մեր և Հայէջներու իրաւանց վրայ Յունաց ոտըն՝ ձըգութեանց դէմ, իբրեւ փոխանորդ Երուսաղէմ՝ կը զրկուի Նդիազար վրդ.՝ Այնթապցի, որ կը վերահաստատէ Հայոց իրաւունքները ու կը տիրանայ Հայէջներու տեղերուն:
- 1657 Աստուածատուր կը դառնայ Երուսաղէմ — Յոյները կը գրաւեն մեր Ս. Յակոբայ վանքը՝ — Նդիազար փախստական կը հասնի Կ. Պոլիս և հոն շղթայակապ կը բանտարկուի: Աստուածատուր դարձեալ ի Կ. Պոլիս:
- 1659 Ս. Յակոբ Հայոց կը վերադարձուի, մէկուկէտ տարի Յունաց տիրապետութեան տակ մնալէ ետք:
- 1661 Նդիազար կը շինէ Ս. Յակոբեանց տաճարին կից Ս. Էջմիածնի եկեղեցին, Ռեմլէի Ս. Գէորգ եկեղեցին եւ եկեղեցի մը Գազայի մէջ յանուն Ս. Հրեշտակապետաց, նաեւ 1663 ին՝ Արեղաթաղի սենեակները:
- 1664 Նդիազար Բերիոյ մէջ կաթողիկոս կ'օծուի Սիսի խաչատուր կաթողիկոսէն՝ Երուսաղէմի մէջ Տաճկահայոց վրայ հակաթուր կաթողիկոսութիւն մը հաստատելու նպատակաւ:
- 1665 Երեմիա Ձէյպի Գէօմիւրճեան, որ զրկուած էր Բերիա Նդիազարը իր ֆինասկար նպատակէն ետեկեցնելու համար, կ'այցելէ Երուսաղէմ:

- 1666 Տ. ԵՂԻԱԶԱՐ ԱՅՆԹԱՊՑԻ, ՄԻՆԱՆ ԿՕՐՏՆԷ Ն-
բուսաղէմի մէջ Ս. Հրեշտակապետաց վանքի Ս.
Ծառէն հանուած ձէթով, — Մարտիրոս վրդ. Ղրի-
մեցի հակառակորդ Եղիազարի — Էջմիածնի Յա-
կոբ կաթ. Զուղայեցի յերուսաղէմ, առաջին առ-
նելու համար Եղիազարի տարաղէպ ձգտութե-
րուն, — Եղիազար ծաղեալ փախուստ կու տայ
երուսաղէմէն:
- 1667 Աստուածատուր Տարօնեցի երկիցս:
- 1668 Եղիազար Այնթապցի երկիցս:
- 1669 Տ. ՄԱՐՏԻՐՈՍ Գ. ՂՐԻՄԵՑԻ:
- 1670 Աստուածատուր Տարօնեցի երկիցս:
- 1671 Մարտիրոս Ղրիմեցի երկիցս:
- 1672 Եղիազար Այնթապցի երկիցս:
- 1681 Եղիազար կը հրաւիրուի Էջմիածին իբրև յաջորդ
Յակոբ Զուղայեցիի ու կը մեկնի Երուսաղէմէն:
- 1682 Մարտիրոս Ղրիմեցի երկիցս (✠ 1683 յեգիպտոս):
- 1684 Տ. ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Է. Կ. ՊՈԼՍԵՑԻ (✠ 1697), Կը
նորոգէ Ս. Փրկչի վանքը և նոր հրովարտական
հանել տալով կը վերահաստատէ Հայոց իրաւունք-
ները Ս. Տեղեաց մէջ, Կը գնէ Ս. Հրեշտակապե-
տաց կից պարտէզը ու կը միացնէ վանքին:
- 1692 Տ. ՄԻՆԱՍ Բ. ԱՄԳԵՑԻ (✠ 1704 Նոյ. 24):
- 1695 Յուզումներ Միաբանութեան մէջ զանազան պատ-
ճառներով, Մինաս Ամբեցի կը մեկնի Երուսա-
ղէմէն Էջմիածին:
- 1697 Ունեցի Գալուստ վրդ. Կայծակ Կ. Պոլսի մէջ
Երուսաղէմի պատրիարքութեան հրովարտակ կը
հանէ իր անուան:
- 1698 Մինաս Ամբեցի կը դառնայ Էջմիածնէն Կ. Պո-

- լիս ու կը նորոգէ իր պատրիարքութեան հրովար-
տակը ընդդէմ Գալուստ վրդ.ի:
- 1701 Ամբեցի կը մեկնի Երուսաղէմ իր հետ ունենալով
Քէօմարեան Կոմիտաս քահանան:
- 1702 Աւետիք Եւդոկիացի պատրիարք Կ. Պոլսի թա-
գաւորական հրովարտակով կը գրաւէ նաև Երու-
սաղէմի պատրիարքութիւնը՝ ձգելով Ամբեցին ա-
թոռէն:
- 1703 Աւետիք քահագուրկի Ամբեցի կը վերահաս-
տատուի Երուսաղէմի աթոռին վրայ, — Այլազ-
գիք գիշերանց Ս. Փրկչի վանքը մտնելով կը
սպաննեն տեսուչը և երեք ծերունի միաբաններ
ու կը կողոպտեն վանքը:
- 1704 — 1715 Տեղակալներու կամ պապաներու շրջան, —
Երուսաղէմ ծանր պարտուց տակ:
- 1714 — Յովհաննէս վրդ. Կոլոտ Բաղիշեցի ազգին կողմէ
այցելու Երուսաղէմ և երաշխաւոր պարտուց
համար:
- 1715 Տ. ԳՐԻԳՈՐ Է. ԲԱՂԻՇԵՑԻ, ՇՂԹԱՅԱԿԻՐ (✠
1749 Փետր. 2), — Յովհ. Կոլոտ կը դառնայ Կ.
Պոլիս և կ'ընտրուի պատրիարք Կ. Պոլսի, Երու-
սաղէմի պատրիարք ընտրել կու տայ Մշոյ Ս.
Կարապետի առաջնորդ Գրիգոր վրդ. Բաղիշեցին, —
Բաժանում Երուսաղէմի և Կ. Պոլսի աթոռներուն:
- 1717 Գրիգոր Բաղիշեցի կը ժամանէ Կ. Պոլիս և Երու-
սաղէմացի Յովհաննէս կամ Հաննէ վրդ.ը աթո-
ռակալ կը կարգէ յերուսաղէմ:
- 1718 Յովհ. Կոլոտ առանձին հրովարտակ հանել կու
տայ Գր. Բաղիշեցիի անուան: Սա վիզը շղթայ
մը անցուցած Կ. Պոլսի եկեղեցիները ողորմու-

- 1720 թիւն կը հաւաքէ Երուսաղէմի պարտուց համար՝
Ս. Յարութեան ընդհանուր նորոգութիւն: Հայք
ևս իրենց բաժին տեղերը կը նորոգեն:
- 1721 Գր. Շղթայակիր կը հասնի Երուսաղէմ (12 փետր.)
և կը սկսի բարեկարգել Միաբանութիւնը, հետեւ-
հետէ վճարել պարտքերը, նորանոր կալուածներ
աւելցնել, ճոխացնել եկեղեցիները զգեստներով,
սպասներով ևն., կարգադրել մատենադարանը և
նորոգութիւններ և նորանոր շինութիւններ կա-
տարել ի Ս. Յակոբ և ալուր, մինչև 1747 տարին:
- 1725 Կ. Պոլսէն ուխտաւորներ բերող նաւը արկիծու-
թեան հանդիպելով կ'ընկղմի և բոլոր ուխտաւոր-
ները ջրահեղձ կ'ըլլան:
- 1726 Կարապետ Ունեցի կը ձեռնադրուի կաթ. ի Կ.
Պոլիս (17 փետր.), յաջորդ. օրը Կոլոտը եպիսկո-
պոս կը ձեռնադրէ, քիչ վերջ կը ձեռնադրէ նաև
աթոռակալ Հաննէ վրդ.: — Օծում Միջագիւղի
Ս. Աստուածածին եկեղեցիին՝ նախագահութեամբ
կաթողիկոսին, Հոն աշխարհախումբ ժողովի մէջ
կը հաստատուին Երուսաղէմի Աթոռին համար
զգուշական կանոնները, որոնք նզովքով կ'արգի-
լեն և. Միաբանութենէն դուրս որեւէ մէկուն
պատրիարք կամ փոխանորդ ըլլալը, Բ. Աշխար-
հականներու, չալ — կամ Նալլէ կոչումով, Երու-
սաղէմի Աթոռի գործերուն միջամտելը և Գ. Ե-
րուսաղէմի և Կ. Պոլսի աթոռներու միացումը:
- 1727 Սեդրոս ամիրա ուխտաւոր յԵրուսաղէմ ու իր
բարեգործութիւններն ու յիշատակները. — Ս.
Յակոբեանց տաճարի պատկերազարդութիւնը:
- 1729 Վերջին Մուազատիկ յԵրուսաղէմ, ուր Հայերն և

- Յոյները երկուստեք համաձայնութեամբ անջատ-
օրէն կը կատարեն զատկական տօները:
- 1730 Շղթայակիր վանքի արեւելակողմի խալմներու
տունները ծախու առնելով վանքին կը կցէ ու
կ'ընդարձակէ զայն:
- 1732 Մելիտոն ամիրա ուխտաւոր յԵրուսաղէմ ու իր
բարեգործութիւններն ու յիշատակները:
- 1733 Վախճան Երուսաղէմացի Հաննէ վրդ. ի կամ Յով-
հաննէս եպս. ի (11 Յունիս), որ մեծ սուգ կը
պատճառէ Շղթայակիր:
- 1734 Յիշեալը միսիթարելու համար Յովհ. Կոլոտ Ե-
րուսաղէմ կը զրկէ Յակոբ Նախան վարդապետը:
Շղթայակիր ծայրագոյն վարդապետութեան աս-
տիճան ու Աստուածաբան կոչումը կը շնորհէ անոր:
- 1735 Յոյները վերստին Ս. Յակոբի սեպհականութեան
խնդիր կը յուզեն:
- 1736 Այս պատճառաւ Գր. Շղթայակիր կ'ուղևորի Կ.
Պոլիս (6 Մայիս):
- 1637 Վախճան Կրետացի Աբրահամ կաթ. ի (18 Ապ-
րիլ), Շղթայակիր Էլմիածին կը հրաւիրուի իւ-
րեւ կաթողիկոս, բայց ինք կը հրաժարի:
- 1738 Մուրատեան Յարութիւն ամիրայի և շէյխուլիս-
լամի աջակցութեամբ Գր. Շղթայակիր և Յովհ.
Կոլոտ ի դբեւ կը հանեն Ս. Յակոբի տիրանալու
համար Յունաց ճիւղերն ու դաւերը:
- 1739 Սիրոյ եւ խաղաղութեան դաշինք Երուսաղէմի
Հայոց եւ Յունաց պատրիարքներուն միջեւ ի Կ.
Պոլիս (31 Օգոստ.) — Նամակ Շղթայակիր ՏԸ
Ֆէօօրի կարտինալին, վերջինիս պատասխանը (3
Օգոստոս):

- 1740 Շղթայակիր կը վերադառնայ Երուսաղէմ, Կ. Պոլսի մէջ իրեն փոխանորդ կարգելով Յակոբ Նալեանը:
- 1741 Վախճան Յովհ. Կոլոտի, իրեն կը յաջորդէ Յակոբ Նալեան:
- 1744 Մեծ սով Երուսաղէմի և շրջականերու մէջ:
- 1749 Տ. ՅԱԿՈՒ Բ. ՆԱԼԵԱՆ ԶՄԱՌՈՅԻ:
- 1750 Կ. Պոլսէն կը հասնի Երուսաղէմ: Նորոգութիւններ Երուսաղէմի, Բեթղէհէմի, Ռեմլէի, Յոպպէի, Դամասկոսի, Բերիոյ և Եգիպտոսի կալուածներուն մէջ:
- 1751 Ակնցի Եղուպ ամիրա ուխտի կու գայ Երուսաղէմ, ի նորոյ կը շինէ Ս. Մակարի գերեզմանը, առատ նուէրներ կու տայ և բազմաթիւ յիշատակներ կ'ընէ Ս. Աթոռին:
- 1752 Տ. ԹԵՈԴՈՐՈՍ Ա. ԽՈՐԵՆԱՅԻ (✠ 1761 Դեկտ. 7), յետ հրաժարման Յակոբ Նալեանի, որ վերըստին կը գրաւէ Կ. Պոլսի աթոռը:
- 1756 Խորհրդականներու ժողով Ս. Աթոռին մէջ. Վէճեր և խռովութիւններ երեք ազգաց միջև՝ Ս. Յարութեան, Ս. Աստուածածնի և Ս. Մենդեան տաճարներուն մէջ՝ մինչև 1759:
- 1761 Թեղորոս կը սալարկէ Ս. Յարութեան մէջ Ս. Լուսաւորիչ եկեղեցիին տանիքը:
- 1762 Տ. ԿԱՐԱՊԵՏ Բ. ԳԱՆԶԱԿԵՑԻ (✠ 1768 Յունուար 24):
- 1763 Կը սալարկէ Ս. Յակոբի եկեղեցիին և ամբողջ վանքին նաև ի Ս. Յարութիւն Ս. Յովհ. աւետարանչի մատրան տանիքները, Նորոգութիւններ և նոր շինութիւններ վանքէն ներս և դուրսերը՝ մինչև 1765:

- 1768 Տ. ՊՕԴՈՍ Գ. ՎԱՆԵՑԻ (✠ 1775 Մայիս 18):
- 1772 Եգիպտացի Ալի պէկ աջակցութեամբ Ա. քիւայէ իշխող Շէյխ Թահիր Օմարի և ռուս ծովակալ Օրլովի կը գրաւէ Գազան, Ռեմլէն, Լիւզը և Յոպպէն — Յաջորդ տարին պարտուելով կը տարուի Եգիպտոս — Սով Երուսաղէմ և շրջակաները:
- 1774 Վէճ լատինաց հետ Սիոնի գերեզմանատան համար — Յաջորդ տարին Մէհմետ պէկ Ապուտահայ կը գրաւէ Յոպպէն ու կը կողոպտէ վանքերը: Քաղաքէն դուրս կը սպաննուին 19 հայեր՝ Ս. Աթոռի 2 թարգմանները, 3 վարդապետներ, 2 միաբան և 12 ուխտաւորներ:
- 1775 Տ. ՅՈՎԱԿԻՄ ՔԱՆԱՔԵՆՈՅԻ փոխանորդ ի Կ. Պոլիս, որ պատրիարք ընտրուելէն ետք կ'ուղևորի Երուսաղէմ (✠ 1793 Սեպտ. 25):
- 1778 Լատինք կաշառքներով կը յափշտակեն Սիոնի մերգ գերեզմանատունէն մաս մը:
- 1791 Կ. Պոլսի Կաղզուանցի Զաքարիա պատրիարք ազգին իշխանաւորներուն հետ Ս. Աթոռին համար եօթն յօդուածներէ բաղկացեալ Կանոն մը կը պատրաստէ ու կը զրկէ Երուսաղէմ:
- 1792 Նուիրակներ կը զրկուին ամէն կողմ: Այս առթիւ Յովակիմ պատրիարք գիր մը կ'ուղղէ Ռուսիոյ Եկատերինէ կայսրուհիին ու Կենաց Փայտի մասունքով ականակուռ խաչ մը կը նուիրէ անոր: Գիր մըն ալ կը զրկէ Տփլիս Վրաց Հերակլ Բ. Թագաւորին՝ նուէրներով, և պատասխան կ'ընդունի անկէ (2 Սեպտ.):
- 1793 Տ. ՊԵՏՐՈՍ Գ. ԵՒԴՈՎԻՄՅԻ:
- 1798 Նարոյն Պոնաբարդ կը տիրէ Եգիպտոսի, Գըր-

- գրուած թիւնք այլազգեաց՝ ընդդէմ քրիստոնէից, որոնցմէ մեծ թիւ մը կ'արգելափակեն Ս. Յարութեան մէջ, — Կողոպուտ վանքերու յերուսաղէմ և ի Յոպպէ, — Նարոյնն կը տիրէ Յոպպէի:
- 1799 Կը պաշարէ Աքքիան, Կը հեռանայ Պաղեստինէն (1800 Փետր. 12), — Պետրոս պատրիարք կը դիմէ Յոպպէ մեծ վէզիրէն օգնութիւն խնդրելու հարժաւանքի յանձնարումն դէմ ու հոն կը վախճանի (18 Յունիս):
- 1800 Տ. ԹէՈԴՈՐՈՍ Բ. ՎԱՆԵՑԻ, Ընտրուելն ետք կը մերժէ ընդունիլ պաշտօնը, — Բանութիւնք Ապուժարագի:
- 1803 Կը բարձրանայ Աթու (23 Յուլիս), — Վէճ Հայոց եւ Յունաց միջեւ Ս. Աստուածածնի մէջ, — Սիսի Կիրակոս կաթ. ուխտաւոր Երուսաղէմ, Պատրիարքը մեծ պատիւներ կ'ընծայէ անոր:
- 1808 Մեծ հրդեհ Ս. Յարութեան մէջ (30 Սեպտ.), — Դաւադրութիւնք Յունաց ընդդէմ Հայոց:
- 1809 Ի. Կ. Պոլիս բարձրագոյն ատեանին առջև Հայոց և Յունաց վէճերն ու դատաւարութիւնները Ս. Տեղեաց մասին, որոնք կը շարունակուին յաջորդ տարին ևս:
- 1810 Կ'աւարտի Ս. Յարութեան նորոգութիւնները ձեռամբ Յունաց, որոնք կ'այլափոխեն տաճարին նախնական ձևը ու կ'անհետացնեն Լատին Թագաւորներու շիրիմները:
- 1813 Սուլթան Մահմուտի շնորհած Հիճրէթի 1228 Մուհարրէմ 22 (13 Յունուար) Թուակիր պատմական հրովարտակը, որով կը վերահաստատուին Ս. Տեղեաց մէջ Հայոց իրաւունքները՝ Սուլթան Սելիմի

- Հիճրէթի 923 Թուակիր հրովարտակին համաձայն, — Տէրութեան գործակալները կու գան Երուսաղէմ, գործադրելու արքայական հրամանը: Այս առթիւ ժողովներ և վէճեր Ս. Յարութեան, Ս. Աստուածածնի և Բեթղեհէմի մէջ:
- 1814 Դժուարութիւններ Լատինաց կողմէ Բեթղեհէմի մեր եկեղեցիին մէջէն անցքին պատճառաւ, — Ս. Աթուի ծանր պարտքերու տակ ինչպիսի այս խնդիրներու երեսէն:
- 1816 Երուսաղէմի փոխանորդ Պօղոս եպսկ. Աքքիանուպոլսեցի պատրիարք Կ. Պոլսի (16 Յունուար):
- 1818 Վախճան Թէոդորոս Բ. պատրիարքի (22 Օգոստ.),
- 1819 Տ. ԳԱՐԻԻԷԼ ՆԻԿՈՄԻԴՈՍԻ. կ'ընտրուի Յունիս 13ին. Աթու կը բարձրանայ Օգոստ. 1ին, — Հայերը կը փակեն Բեթղեհէմի եկեղեցիին Լատինաց դուռը ու այնպէս կը մնայ մինչեւ երեք տարի:
- 1823 Պօղոս Ագրիանուպոլսեցի կը հրաժարի Հռոմէական Հայոց հետ տեղի ունեցած յուզումներու հետեանքով (24 Հոկտեմբեր):
- 1824 Կու գայ Երուսաղէմ իբրեւ ծայրագոյն կառավարիչ (4 Նոյեմ.), Գաբրիէլ պատրիարք կը մեկնի Կ. Պոլիս, Պօղոս կը դառնայ Կ. Պոլիս:
- 1825 Դիոնեսիոս Գարթալցի, Յակոբ Ագնէհիբցի եպիսկոպոսներ և Յակոբ Պօլսեցի վրդ. կը թողուն աքեմը և աշխարհի կարգը կը մտնեն, — Խորհրդականները պարտապահանջներու երեսէն փախուստ կու տան վանքէն, բայց Քեբրոնէն ետ կը դարձուն (18 Սպրիլ):
- 1828 Գաբրիէլ պատրիարք Պոլսէն կը զրկուի Զմիւռ-

- նիս (8 Յունիս). յաջորդ տարին կը ստանձնէ տեղին առաջնորդութիւնը, — Պօղոս կը դառնայ Երուսաղէմ (Սեպտ.) ու կը սկսի հետզհետէ վըճարել պարտքերը ազգային հանգանակութեամբ գոյացած դրամով և սպակասը Ս. Յակոբի թանկագին զարդերու և սպասներու վաճառումով:
- 1829 Հայոց Բրիտոսի Ս. Գերեզմանի վրայ պատարագելու իրաւունքը կը վերահաստատուի Կ. Պոլսի փոխ. Զաքարիա վրդ. Կորեցիի ջանքերով (Մարտի): Առաջին պատարագը կը մատուցանէ Պօղոս Ագրիանուպոլսեցի (3 Սեպտեմբեր),
- 1830 Զաքարիա կ'աշխատի Գողգոթայի վրայ ևս պատարագելու իրաւունք ձեռք բերել, բայց դըժուարութեանց բաղկելով՝ կ'աքսորուի Կիպրոս (3 Մարտ),
- 1831 Մեհմէտ Ալի փաշա Եգիպտոսի կուսակալը կ'ապրտամբի Օսմ. տէրութեան դէմ և իր որդին իպրահիմ փաշա կը զրուէ Պաղեստինը և երուսաղէմը: — Շինութիւն Երուսաղէմի փոխանորդարանին կամ Երուսաղէմատան ի Գուճգաբու:
- 1832 Երկրաշարժ ի Պաղեստին, Նոյնը կը կրկնուի 1834ին և 1836ին՝ աւելի ուժգին: — Ժանտախտ Երուսաղէմ և շրջակաները, որ կը տևէ մինչև 1839:
- 1833 Հաստատութիւն Ս. Յակոբեանց Տպարանին Զաքարիա Կորեցիի ջանքով:
- 1834 Գաբրիէլ պատրիարք կը դառնայ իր Աթոռը Երուսաղէմ (19 Օգոստ.) — Ապստամբութիւն Պաղեստինի ֆելլահներուն իպրահիմ փաշայի դէմ ու անոնց պարտութիւնը:

- 1836 Շինութիւն Ս. Յակոբի վերնատան, — Հիմնարկութիւն Սկիւտարի ձեմարանին Երուսաղէմի վանքի տեղին վրայ՝ Ս. Աթոռի ծախքով:
- 1837 Հայերը Զիթենեաց Լերան սրբավայրին կից առանձին վանք կը շինեն և սրբավայրի գմբէթը կը նորոգեն, պատարագամատոյց սեղան մը կը կանգնեն, կանթեղներ կը կախեն ու կը սկսին ամէնօրեայ պաշտամունք կատարել հոն: — Լատինք Բեթղէնէմի եկեղեցիին փակուած դուռը վերստին կը բանան ու կ'երթնեկեն մեր բաժնին մէջէն:
- 1839 Յոյներ և Լատիններ կը քանդեն մեր Զիթենեաց Լերան նորաշէն վանքը և սրբավայրը կը յանձնեն տեղին իսլամներուն պահպանութեան:
- 1840 Վախճան Գաբրիէլ պատրիարքի (25 Ապրիլ), — Հաստատութիւն բողոքական եպիսկոպոսական եկեղեցիի Երուսաղէմի մէջ, — Պաղեստին նորէն կ'ենթարկուի Օսմանեան տէրութեան:
- 1841 Տ. ԶԱՔԱՐԻԱ ՏԷՐ ՊԵՏՐՈՍԵԱՆ ԿՈՒՅԵՑԻ (✠ 1846 Մայիս 8). աթոռ կը բարձրանայ Հոկտ. 24ին:
- 1842 Պարսից Մեհմէտ շահի գահաժառանգ որդին յԵրուսաղէմ. այցելութիւններ իր և պատրիարքին միջև:
- 1843 Բացում ժառ. Վարժարանի Ռեմէի վանքին մէջ (25 Յունիս):
- 1844 Եգիպտոսի թեմը կ'անջատուի Երուսաղէմի պատրիարքութենէն:
- 1845 Ռուսաց Նիկողայոս Ա. ցարը ականակուռ պանակէ մը կը նուիրէ Զաքարիայի — ժառ. Վարժարանը Ռեմէէն կը փոխադրուի Երուսաղէմ:
- 1847 Տ. ԿԻՐԱԿՈՍ ՄՆԱՅԱԿԱՆԵԱՆ ԵՐՈՒՍԱԴԷՄՍՑԻ

- (❖ 1850 Մայիս 25)։ — Կ'աւարտէ իր նախորդին սկսած Պահճէթաղի շինութիւնը։
- 1848 Կը շինէ պատրիարքական ամարանոցը Յորենաթաղին վրայ։ — Լոյսին հրաշքը Ս. Յակոբի մէջ (12 Ապրիլ)։
- 1850 ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ը. ՄՈՎՍԷՍԵԱՆ ԶՄԻՒՌՆԱՅԻ Կ'ընտրուի Յուլիս 4ին ու Կ. Պոլսէն հասնելով Երուսաղէմ՝ Աթոռ կը բարձրանայ Նոյեմ. 11ին։
- 1852 Ռուսիոյ և Գաղղիոյ տէրութիւնները կը միջամտեն Ս. Տեղեաց յունական և լատինական վէճերուն։ Ժողով Ս. Յարութեան մէջ ի ներկայութեան Կ. Պոլսէն զրկուած պետական պաշտօնեային, երեք պատրիարքներուն և այլ պաշտօնական անձանց (2 Հոկտ.)։ Ժողովներ ի Ս. Աստուածածին (4 Հոկտ.) և ի Բեթղէմ (10 Գեկտեմբեր)։
- 1853 Խրիմի պատերազմը Ս. Տեղեաց խնդիրներու պատճառաւ։ — Վախճան Ագրիանուպոլսեցի Պօղոս պատրիարքի (5 Մայիս)։ — Աւարտ շինութեան նոր պատրիարքարանի։ — Աւարտ Կիրակոս պատրիարքի օրով սկսուած Զամթաղի շինութեան։
- 1855 Աւարտից Ֆրանսուս ժողէֆ Կայսեր եղբայր Մաքսիմիլիէն մեծ դուքսը յերուսաղէմ (18 Յունիս)։ Ականակուռ մատանի մը կը նուիրէ մեր պատրիարքին։
- 1856 Փարիզի խաղաղութեան դաշնագիրը (18-30 Մարտ) — Օսմանեան տէրութիւնը Ֆրանսայի կը նուիրէ Յովակիմայ և Աննայի եկեղեցին։ Ս. Աստուածածինի դրան մօտ։ — Շինութիւն Ռուսաց վանքին և եկեղեցիին Երուսաղէմի պարիսպէն դուրս։
- 1857 Յովհաննէս պատրիարք կը կառուցանէ Ժառ. Վար-

- ժարանի հոյակապ շէնքը։ Կը զնէ փրկւպպոսի աղբիւրի գետինը, նաև երկու տարի ետք Մեծ Արտ կոչուած գետինը։
- 1859 Աղեքսանդր Բ. ցարի եղբայր Կոստանդին մեծ դուքսը յերուսաղէմ (30 Ապրիլ)։ Կ'այցելէ մեր պատրիարքին, որ Կենաց փայտի մասուհեքով աւանակուռ խաչ մը կը նուիրէ մեծ դքսուհիին։
- 1860 Վախճան Յովհաննէս պատրիարքի (23 Դեկտ.)։
- 1861 Վրթանէս վրդ. Ատրեամանցի պատր. տեղապահ։ — Մինչև 1864 պարապլութիւն Աթոռին։ — Երկարատեւ վէճեր Միաբանութեան եւ Կ. Պոլսի վարչութեանց միջեւ պատրիարքը ներսէն կամ դուրսէն ընտրելու խնդրին շուրջ։
- 1862 Կ. Պոլսի նախորդ պատրիարք Յակոբոս Սերորեան ուխտի կու դայ Երուսաղէմ և քանի մը օր ետք զիպուածով կը վերստին (6 Նոյեմբեր)։
- 1864 Տ. ԵՍՍԱՅԻ Դ. ԿԱՐԱՊԵՏԵԱՆ ԹԱԼԱՍՅԻ Ըստ Սահմանադրութեան Կ'ընտրուի Երեսփ. ժողովէն Միաբանութեան ներկայացուցած ցանկին վրայէն (28 Օգոստ.)։ Կ'ուղեւորի Էլմիթին եպիսկոպոսական ձեռնադրութիւն ընդունելու։
- 1865 Կը դառնայ Երուսաղէմ և կը բարձրանայ Աթոռ (5 Ապրիլ)։ Կը բանայ Ժառ. Վարժարանը նոր ծրագրով Յովհ. պատրիարքի կառուցած նորաշէն ճեմարանին մէջ։ Կը կարգաւորէ տպարանն ու մատենադարանը և Ժառ. Վարժ. մէջ կը հաւաքէ հնութիւններ։ — Միաբանական նոր կանոնագիր։ — Մարախ և Ժանտախտ ի Պաղեստին։ — Լատինք վերջնականապէս կը տիրանան Բեթղէմի Գառասնից Այրին։

- 1866 Կը հրատարակուի ՍիՅՆ ամսաթերթը խմբագրութեամբ Տիգրան չ. Թ. Սաւալանեանցիւ — Կարապետ ամիրա Պալեան Նալովայի իր աղարակը կը նուիրէ Երուսաղէմի Աթոռին:
- 1867 Շինութիւն Ս. Յարութեան տաճարի մեծ զմբէթին ֆրանսական, ռուսական և օսմանեան տէրութեանց ծախքով — Անգլ. կառավարութեան առաջարկով Իսահակ եպսկ. եւ Տիմոթէոս վրդ. կ'ուղեւորին Նիովպիա՝ Թէոդորոս թագաւորին քով դերի պահուած անգղ. հիւպատոսին եւ քանի մը եւրոպացիներու ազատութեան համար միջնորդելու (1 Ապրիլ): — Կալուածական ու թեմական խնդրոց կարգադրութեան համար պատրիարքը կ'երթայ Նգիպոս (1 Յուլիս):
- 1869 Երուսաղէմ կ'այցելեն Աւսարիոյ Ֆրանսուա Ժոզէֆ Կայսը, Իտալիոյ Վիքթոր Լամանուէլ Թաւաորի որդին Ամէտէ իշխան եւ Գերմանիոյ Վիլհէլմ Ա. Կայսեր գահաժառանգը Ֆրիտերիք: Առաջին երկուքը կ'այցելեն նաեւ Հայոց վանքը: Ֆրանսուա Ժոզէֆ ականակուռ լանջախաչ մը կը նուիրէ պատրիարքին: — Վերադարձ Իսահակ եպսկ. ի եւ Տիմոթէոս վրդ. ի Նիովպիայէն (14 Օգոստոս):
- 1870 Ֆրանչիսկեանք կ'արգելուին պատարագելէ ի Ս. Յակոբ եւ ի Ս. Փրկիչ:
- 1877 Դադարում ՍիՅՆ ամսաթերթի (Դեկտեմբեր):
- 1879 Ստեփան փաշա Ասլանեան իրեւ լիազօր պատուիրակ յերուսաղէմ (1 Նոյեմբեր):
- 1880 Յարութիւն եպսկ. Վեհապետեան Կարնոյ առաջնորդութենէն հրաժարելով կու գայ Երուսաղէմ: —

- Նոր կանոնադիր հաստատուած Ազգ. Երեսփ. Ժողովէն (16) Հոկտեմբեր):
- 1882 Նսայի պատրիարք պարտքին պատճառաւ կը մեկնի Կ. Պոլիս՝ փոխանորդ կարգելով Յարութիւն եպսկ. Վեհապետեանը (12 Ապրիլ):
- 1884 Օսմ. կառավարութիւնը կ'ընդունի Երուսաղէմի պարտուց հատուցման համար՝ երեք տարի զինուորական տուրքի վրայ անձ գլուխ երեքական շրուշի յաւելումը (1 Փետրուար):
- 1885 Յարութիւն Վեհապետեան կ'ընտրուի պատրիարք Կ. Պոլիս (25 Յունուար): — Նսայի պատրիարք կը դառնայ Երուսաղէմ (1 Մարտ): — Յարութիւն պատրիարք Յոպպէն կ'ուղեւորի Կ. Պոլիս (7 Ապրիլ): — Վախճան Նսայի պատրիարքի (29 Օգոստոս): — Երեմիա եպսկ. Տէր Սահակեան տեղապահ (5 Սեպտ.): — Ազգ. Երեսփ. Ժողովը Միաբանութեան Դազմած ցուցակէն Երուսաղէմի պատրիարք կ'ընտրէ Յարութիւն Վեհապետեանը, պայմանաւ որ մնայ Կ. Պոլիս աթոռին վրայ մինչեւ անկէ հրաժարիլը (6 Դեկտեմբեր):
- 1886 Տարիներէ ի վեր ձիարան Կարկուռի հետապնդած Մեծ Արտի սեպականութեան դատը ի նպաստ Ս. Աթոռին կը վերջնայ Յարութիւն պատրիարքի ջանքերով (21 Մայիս):
- 1887 Կայս. իրատէով կ'արտօնուի Մեծ Արտին կէսը վաճառել եւ միւս կէսին վրայ չէնքեր կառուցանել (3 Ապրիլ):
- 1888 Տ. ՅԱՐՈՒԹԻԻՆ ՎԵՀԱՊԵՏԵԱՆ ԵԳԻՊՏԱՅԻ Կ. Պոլիս պատրիարքութենէ հրաժարականը տէրութենէն կ'ընդունուի եւ կայս. հրովարտակով Երու-

- սաղէմի պատրիարք կը հաստատուի (16 Յունիս),
բայց մօտ մէկ տարի կը մնայ Կ. Պոլիս՝ ապա-
հովելու համար ի նպաստ երուսաղէմի զինուորա-
կան տուրքին վրայ յաւելեալ երեք դահեկանէն
գոյացած գումարին գանձումը տէրութենէն: —
Միաբանութեան վերջին Կանոնագիրը կը վաւե-
րացուի Ազգ. երեսփ. ժողովէն:
- 1889 Պատրիարքը կը ժամանէ Երուսաղէմ և նոյն օրը
կը բարձրանայ Աթոռ (20 Մայիս): — Դործա-
դրութիւն նոր Կանոնագրին:
- 1891 Խրիմեան Հայրիկ աքսորական յերուսաղէմ (2
Յունուար): — Ս. Փրկչի ազգ. գերեզմանատունը
կը շրջապատուի փակուելով անոր վրայ բացուող
լատին գերեզմանատան երկու դռները:
- 1892 Խրիմեան Էջմիածնի համազգային ժողովէն կ'ըն-
տրուի կաթողիկոս Ամենայն Հայոց (5 Մայիս):
- 1893 Յարին հրովարտակով կը հաստատուի (3 Յունիս):
Հրաւիրակներ Էջմիածնէն կը հասնին Երուսա-
ղէմ (22 Յունիս), Խրիմեան Հայրիկ կը մեկնի
Էջմիածին (3 Օգոստ.), Օթում (26 Սեպտ.): —
Յարութիւն պատրիարք կ'ուղեւորի Կ. Պոլիս՝
պետական գանձէն վանքի պահանջի խնդրով
(22 Օգոստոս):
- 1894 Կը դառնայ Կ. Պոլսէն ու կը հասնի Յոպպէ (5
Յունուար):
- 1896 Կ. Պոլսի պատրիարք Մատթէոս Իզմիրեան աք-
սորական յերուսաղէմ (Սեպտ.), ուր կը մնայ
12 տարի:
- 1898 Գերմանիոյ Վիլհելմ Բ. կայսրը և կայսրուհին կը
ժամանեն Երուսաղէմ (17 Հոկտ.), Կ'այցելեն Ս.

- Յակոբեանց տաճարը եւ պատրիարքարան (19
Հոկտ.): Կայսրը Բրուսիական թագի Ա. կարգի
շքանշանով կը պատուէ պատրիարքը:
- 1900 Վաճառում Աղեքսանդրիոյ աթոռապետական մեծ
կալուածին:
- 1902 Լուսարարապետ Սահակ եպսկ. Խապայեան կ'ըն-
տրուի կաթողիկոս Կիլիկիոյ (12 Հոկտեմբեր):
- 1903 Կը մեկնի Երուսաղէմէն Սիս (26 Փետր.): Օթում
(20 Ապրիլ):
- 1908 Օսմ. Սահմանադրութեան հռչակումով Մատթէոս
արք. Իզմիրեան կ'ազատի աքսորէ և կը դառնայ
Կ. Պոլիս (4 Օգոստոս):
- 1909 Յարութիւն պատրիարքի խոր ծերութեան պատճա-
ռաւ Ազգ. երեսփ. ժողովի կողմէ տեղապահ կ'ըն-
տրուի Դանիէլ Ծ. Վրդ. Յակոբեան (17 Յունիս):
- 1910 Տեղապահը վանք մտնելով գործի կը ձեռնարկէ
(30 Յունուար): Եպիսկոպոսանալու համար կը
մեկնի Էջմիածին (10 Մայիս): — Վախճան Յա-
րութիւն պատրիարքի (5 Հոկտեմբեր):
- 1914 Մաղաքիս արքեպսկ. Օրմանեան կը ժամանէ
Երուսաղէմ իբրեւ Կեդրոնի Լիազօր Պատուիրակ
(Մայիս):
- 1915 Ընդհ. պատերազմին երեւան եկած անտեսական
տագնապի պատճառաւ նաեւ կառ. արգելքով կը
փակուի տպարանը (Յունիս): — Սահակ կաթողի-
կոս կը զրկուի Երուսաղէմ (19 Նոյեմբեր):
- 1916 Սահակ կաթ. Խապայեան Օսմ. տէրութենէն կը
կարգուի կաթողիկոս Տաճկահայոց և պատրիարք
Երուսաղէմի և Կ. Պոլսի, Կեդրոն ունենալով Երու-
սաղէմի վանքը (Յունիս):

- 1917 Աշակերտներուն զինուոր տարուելով կը փակուի ժառ. Վարժարանը (9 Մայիս)(*) — Կայսերազուն իշխան Ֆուստէֆէնտի՝ թուը Սուլթան-Մուրատի՝ յերուսաղէմ (8 Յունիս) — Սահակ Կաթ. և Օրմանեան Սրբազան երեք եպիսկոպոսներով և երեք վարդապետներով կը տարուին Դամասկոս (19 Նոյեմբեր) — Գրաւուած Երուսաղէմի ձեռամբ անգղիական բանակին (9 Դեկտեմբեր) — Ժէնէրալ Ալէնպիի յաղթական մուտքը յերուսաղէմ (11 Դեկտեմբեր)։
- 1918 Ս. Պատարագի մէջ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի յիշատակութիւնը կը վերսկսի մէկ ու կէս տարուան ընդհատումէ ետք (5 Յունուար) — Անդր-յորդանանէն հաւաքուած որբերով Սիսուան որբանոցը կը հաստատուի վանքին մէջ (3 Ապրիլ) — Անգղ. կառավարութիւնը հայ գաղթականները Անդրյորդանանէն կը փոխադրէ Երուսաղէմ (6 Ապրիլ) — Երկու հարիւրի չափ հայ կամաւորներ կը զրկուին Կիպրոս՝ Հայկական լեզնին մէջ ծառայելու (14 Մայիս) — Ժէնէրալ Ալէնպի կ'այցելէ Ս. Յակոբ և պատրիարքարան (16 Յունիս) — Սիսուան որբանոցը կը փոխադրուի Բօսսայիտ (27 Օգոստ.) — Թրքական բանակը կը ջախջախուի Նապլուսի ճակատին վրայ և Պաղեստին ամբողջութեամբ կը զրաւուի անգղիական բանակէն (22 Սեպտեմբեր)։

(*) Այսուհետեւ ամսականին և նշանակուին Նոր Տոմարի համայնքն։

- 1919 Գաղթականներու մեծագոյն մասը կը տարուի Բօսսայիտ (10 Յունուար) — Անգղ. կառավարութիւնը առժամեայ վարչութիւն մը կը կարգէ վանքին մէջ Եղիշէ եպսկ. եւ Դաւիթ, Գրիգորիս եւ Մեսրոպ վարդապետներէ բաղկացեալ (5 Մարտ) — Մնացեալ գաղթականները կը տարուին Պէյրութ՝ անկէ իրենց հայրենիքները զըրկուելու համար (24 Մայիս)։
- 1920 Վերաբացում ժառ. Վարժարանի (27 Սեպտ.)։
- 1921 Ալպայի դուքսը՝ հօրեղբորորդի Սպանիոյ Ալֆոնս թագ.ին՝ կ'այցելէ Ս. Յակոբ և պատրիարքարան (5 Մարտ) — Մր. Զըրիլ կը ժամանէ Երուսաղէմ (24 Մարտ) — Եղիշէ արքեպսկ. Դուրեան Միաբ. Ընդհ. Ժողովէն կը հուշակուի միաբան Երուսաղէմի (21 Ապրիլ) — Մեծն Բրիտանիոյ Թագաւորի երրորդ որդին՝ Քէնթի դուքսը եւ ամիրալ Ռոպէք կ'այցելեն Ս. Յակոբ եւ պատրիարքարան (20 Մայիս) — Եղիշէ արք. Դուրեան կը ժամանէ Երուսաղէմ (25 Յունիս) — ձիարան կարկուռի ժառանգորդները վանքին դէմ դատ կը բանան Մեծ Արտի սեպականութեան խնդրին համար (29 Յուլիս) — Տ. Եղիշէ Դոմինիկ Կ. ՊՈԼՍԵՑԻ, Կ'ընտրուի Ազգ. Երեսփ. Ժողովէն Միաբանութեան կազմած ցուցակին վրայէն (6 Սեպտ.)։ Կը հաստատուի Մեծն Բրիտանիոյ ձորճ Ե. Թագաւորէն եւ կը բարձրանայ Աթոռ (7 Նոյեմբեր)։
- 1922 Միջագետքի 823 որբ և որբուհիները 45 պաշտօնեաներով Նահրամարէն կը ժամանեն Երուսաղէմ ու կը աեղաւորուին վանքին մէջ (11 Փետրուար)։

- 1924 Կարկուռի ժառանգորդները կը կորսնցնեն դատը Հողային ատեանին առջև (12 Փետր.) : Վերաքննիչ ատեանին կը դիմեն (12 Մարտ) : — Եթովպիոյ զահաժառանգ իշխանը՝ Ռաս Թաֆարի Մահունէն կ'այցելէ Ս. Յակոբ եւ պատրիարքարան (27 Ապրիլ) : Կայսրուհիին կողմէ պատրիարքին կը յանձնէ Եթովպիոյ Աստղ առաջին կարգի պատուանշանին մեծ ժապաւէնը եւ ոսկիէ ձեռաց խաչ մը (29 Ապրիլ) : Պատրիարքը իշխանին կը նուիրէ ականակուռ խաչ մը Կենաց փայտի մատուցումով (30 Ապրիլ) :
- 1925 Վերաբացում տպարանի (1 Մայիս) : — Կարկուռի ժառանգորդները դատը կը կորսնցնեն Վերաքննիչ դատարանին առջև (29 Յունիս) : — Արարայի բարձունքը ինկած 23 հայ լեզէոնականներու աճիւնները կը փոխադրուին Երուսաղէմ (19 Հոկտեմբեր) : Կ'ամփոփուին Ս. Փրկչի ազգ. գերեզմանատունը (25 Հոկտեմբեր) :
- 1926 Պատերազմի շրջանին ձէմալ փաշայի բռնագրաւած Մեծ Արտի մէկ կարեւոր մասը վանքին կը վերադարձուի Իրաւարար Ատեանի վճիռով (28 Մայիս) : — Կարկուռի ժառանգորդները Մեծ Արտի դատը կը փոխադրեն Լոնտոն : — Բացում Ընծայարանի սարկաւազաց դասարանին (4 Հոկտ.) : Հրատարակութիւն Սիմոն ամաթերթի նոր շրջանին (Յունուար) : — Ի Հայֆա վարձուած նոր ժամատան մէջ առաջին սուրբ պատարագը կը մատուցուի (19 Յունուար) : — Բացում Արարայի հայ կամաւորներու Յուշարձանին Ս. Փրկչի ազգ. գերեզմանատան մէջ (25 Ապրիլ) : — Բուռն եր-

- կրաշարժ յերուսաղէմ եւ ի Պաղեստին (11 Յուլիս) : Իտալիոյ զահաժառանգ՝ ֆէլմոնթի եւ Սալուայի դուքս Ումպերթոյ յերուսաղէմ : Պատրիարքը զահաժառանգին կ'այցելէ եւ կը մեծարուի (5 Ապրիլ) : — Մեծն Բրիտանիոյ Թագ. ին դուստրը իշխանուհի Մերի յերուսաղէմ : Իր ամուսինին՝ Լասէլի դերկոմսին հետ ներկայ կը գտնուի Ռոնալդայի արարողութեան ի Ս. Յակոբ (12 Ապրիլ) : — Ի Լոնտոն Բրայվի Գառնսսիլի առջև Կարկուռեանց տարած դատը վերջնականապէս կը մերժուի նոյն Ատեանէն (11 Սեպտեմբեր) :
- 1929 Սիւրիոյ եւ Լիբանանի աթոռապատկան Թեմերը կը փոխանցուին Կիլիկիոյ կաթողիկոսութեան (26 Մարտ) : — Արաբ-հրէական ընդհարումներ Լացի պատին շուրջ (Օգոստ.) : — Բացում Ս. Թարգմանչաց նորակերտ նախակրթարանի եւ մանկապատէի (1 Հոկտ.) : — Դուրեան պատրիարքի քահանայութեան Յիսնամեայ Յոբելեանի եռօրեայ հանդէսներ (26 — 28 Հոկտեմբեր) :
- 1930 Նոր Տարւոյ առթիւ՝ Մեծն Բրիտանիոյ ձոր՝ Ե. Թագաւորը Բրիտանական Կայսրութեան պատուակալ ասպետութեան բարձրագոյն աստիճանը կը շնորհէ պատրիարքին (1 Յունուար) : — Վախճան եղիշէ Դուրեան պատրիարքի (27 Ապր.) : — Մեսրոպ եպս. Նշանեան տեղապահ (Մայիս 5 — 30 նոյմ. 1931) : — Միաբանական Կանոնին մէջ պատուրիարքական ընտրութեան վերաբերեալ 20, 21, 22, 23 յօդուածները կը բարեփոխուին՝ համաձայն Պաղեստինի անզգ. հոգատարութեան ենթարկուելէ ետք ստեղծուած պոլմաններուն (19 Յունիս) : —

- Հիմնարկութիւն Ս. Աթոռի Կիւլպէնկեան Մատենադարանին (28 Օգոստոս)։
- 1931 Մեծն Բրիտանիոյ արքունիքէն Ալթընի կոմսուհին իշխանուհի Ալիս Մերի և իր ամուսինը կ'այցելեն Ս. Յակոբ և պատրիարքարան և Աւագ Նշօրը ներկայ կը գտնաւին Սոնլուայի արարողութեան (11 Ապրիլ)։ — Միաբ. Ընդհ. Ժողովը Եզիպտոսի առաջնորդ Թորգոմ արքեպս.ը միաբան կը հռչակէ (8 Յունիս)։ — Տ. ԹՈՐԳՈՄ ԳՈՒՇԱԿԵԱՆ ՊԱՐՏԻՉԱԿՑԻ, Կ'ընտրուի Միաբ. Ընդհ. Ժողովէն՝ բարեփոխեալ կանոնին համաձայն (16 Յունիս), և Մեծն Բրիտանիոյ ձորձ Ե. Թագաւորէն հաստատուելէ ետք կը ժամանէ Երուսաղէմ (26 Նոյեմբեր) և կը բարձրանայ Աթոռ (1 Դեկտեմբեր)։
- 1932 Կը կարգադրուի՝ աթոռապատկան վաճառելի գետիններու փոխարժէքով և ուրիշ գումարներով նոր շէնքեր կառուցանել և անոնց վարձքերը պարտուց շինուցման յատկացնել (Յունիս)։ — Բացում Ս. Աթոռոյ Կիւլպէնկեան նորաշէն Մատենադարանին (23 Հոկտեմբեր)։
- 1933 Պէճիքայի Ալպէր Թագաւորը և Թագուհին կ'այցելեն Ս. Յակոբ և պատրիարքարան (6 Ապրիլ)։ — «Սրբոց Թարգմանչաց — Դուրեան Գրական Մրցանակ»-ը կը հաստատուի (30 Մայիս)։ — Հարիւրամեայ Յօրելեան Ս. Աթոռի տպարանին (22 Հոկտեմբեր)։
- 1934 Գալուստ Կիւլպէնկեան կ'այցելէ վանք և իւրաքանչէն Մատենադարանը (9 Փետր.)։ — Ամենայն Հայոց կաթ. Խորէն Ա. պաշտօն կուտայ Թորգոմ

- պատրիարքի, իբրև իր ներկայացուցիչ, կազմելու՝ Աստուածաշունչի հայերէն թարգմանութեան 1500ամեակի առթիւ Սփիւռքի մէջ կատարուելիք յօրելեանական հանդէսներու ծրագիրը (1 Հոկտ.)։ — Պատրիարքը կ'ուղևորի Աղեքսանդրիա՝ նախագահելու ազգային բարերար Կարապետ Մելքոնեանի յուղարկաւորութեան (24 Յունիս)։
- 1935 Աստուածաշունչի հայերէն թարգմանութեան 1500ամեակի երդեակ հանդէսներ յերուսաղէմ (16 Մարտ, 21 Յունիս, 27 Հոկտ.)։ — Հայրապետական նուիրակ Գարեգին արքեպս. Յովսէփեան կը ժամանէ Երուսաղէմ (1 Նոյեմբեր)։
- 1936 Արաբական գործադուլ Պաղեստինի մէջ (19 Ապրիլ), որ կը տեւէ վեց ամիս։ — Պատրիարքը կ'ուղևորի Պէյրութ՝ ներկայ գտնուելու Կիլիկիոյ Բարզէն աթոռակից կաթողիկոս օժման եւ յուղարկաւորութեան (8 Յունիս)։ — Ամմանի մէջ կը հաստատուի Երուսաղէմի պատրիարքութեան ենթակայ նոր հոգեւոր տեսչութիւն։
- 1938 Բացում Յովպէի Ս. Գլխադրի նորակերտ նախակրթարանին և մանկապարտեզին (Յունուար)։ — Վախճան Թորգոմ պատրիարքի (10 Փետր.)։ — Մեքսիկայ արքեպս. Նշանեան տեղապահ (17 Փետրուար)։ —
- Տ. ՄԵՍՐՈՊ Բ. ՆՇԱՆԵԱՆ Կ. ՊՈԼՍԵՑԻ, Կ'ընտրուի Միաբ. Ընդհ. Ժողովէն (19 Ապրիլ)։ Կը հաստատուի Մեծն Բրիտանիոյ ձորձ Զ. Թագահայրէն և կը բարձրանայ Աթոռ (27 Սեպտ.)։ — Եւրոպ. Յօրելեան տաճարին մէջ Հայոց սեպհական Ս. Գրիգոր Լուսաւորչի եկեղեցին վայելապէս կը նորոգուի։

Կազմող Օրացոյցիս

Մ. Ե. Ն.

ՅԻՇԱՏԱԿԱՐԱՆ

5389

2013

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0032435

ԳԻՆ 2 ԴԱՆ.